

308778

ప్రతి దినము ప్రకటింపబడును

Vol. 4.

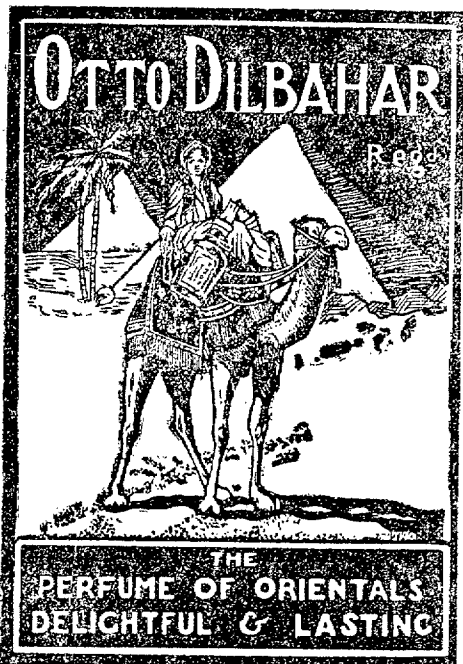
చెన్న పట్టణము 1917 సం॥ అక్టోబరు నెల 8వ తేది సోమవారము

No 158

నంపుటము. ౪.

పింగళ నామ సంవత్సర నిజభాద్రపద మాస బహుళ అష్టమి ౮.

నంచిక ౧౫౮

మిక్కిలి మనోహరమును నువాసన 126

(రిజిస్టరు కాబడినది.) ఆటో దిల్ బహార్. (రిజిస్టరు కాబడినది.)

ఇప్పటికాలపు రుచి కనునగునది, పాటిలేని సుగంధ ద్రవ్యము నువాసనగలది. ఆల్బానోలుగాని, యాంబుగాని, జేర్బబడకఱు నిర్భయము చేయబడిన కేవల పుష్పసారము.

నీ తువాలపై కొన్ని బిందువులు చియకించినచో, మనోగ్రహమనువాసన నిస్తులగించును.

ఈ క్రింది పరిమాణముల సీసాలలో నుండును.

చిన్న సైజు (ఆర్డ్రా)	సీసా 1-3 రు	0-8-0
మధ్యస్థ సైజు 1-డ్రా	" "	0-12-0
పేరొక సైజు 2 "	" "	1-4-0
పెద్ద సైజు 4 "	తేక 1/2 డ్రాస్సు,	2-0-0

వి. పి. ఖర్చులు రు 0-4-0 ప్రత్యేకము.

పల్లెల, పట్టణములందలి ప్రసిద్ధులగు ప్రతిపాత్రులూ దొనవన. దీనికి ఆనెకమగు నకలు సెంట్లు కలవు. కావున, తాము కొనుగడుతు సీసానైన ను, కాల్చినవన ఆటో దిల్ బహార్ అను పేరున పరిచింపుము. ఈ ఆటో నిల్వచేయుచున్న గలతలుములను పరిశీలనచేయ గోరువారి దిగునవారికి వ్రాసినచో అణాకీర్తుకుగల నువాసనకల్ప ఉచితముగ పంపుదురు.

పోల్ షింగిల్లు ఆర్డర్ ఇండియన్ డ్రగ్ అండు కెమికల్ కో; నెం. 155, జమ్మానుసీదు బొంబాయి.

The Asian Commercial Assurance Co., Ltd, Bombay.

ది ఏషియన్ కమర్షియల్ అసూరెన్సు కంపెనిలిమిటెడ్, బొంబాయి.

- (1) మూలధనము :— రు 50,00,000 నియమిత చందాలు వేయబడినది రు 4,74,025. కల్పించినది రు 98,555
- (2) సొమ్ము: గన్న మెంటు సెక్యూరిటీలలోనూ, పోర్టు ట్రస్టు, మ్యూనిసిపల్ డిలెవలప్మెంట్ కెల్లబుడి కెల్లబుడునూ.
- (3) గతించిన పానిసిలు: ఇతర కంపెనిలీలలోవలెనే, నియామక మేమియు లేకుండ, ప్రీమియముల తాలూకు బకాయ నూటికి రు 5 వడ్డీతో నిచ్చివేసినచో తిరిగి అవలులో నుంచవచ్చును.
- (4) పాన్సలు: పీకికల హక్కులు, సౌకర్యములు పు కెక్కడను ఉండవు. (199)

పూర్వమైన లాభపహక్కుగల ఎండక మెంటు ఫీమా: ఫీమా చేయించినవారు త్వరలో కాలము చేయునెడల వరుసబును నకు కలుగు సౌకర్యముకంటే, ఫీమాదారు చాలకాలములేమించునెడల ఆతని జీవితకాలమునందే ధన గహాయముకలుగుట. లాభము (బోనుసు) ప్రతి ర సం॥ ల కొకసారి ఫీమా మొత్తమునకు కేర్చి, ఆఖరున ఫీమా మొత్తముతో నివ్వబడును. లేదా, ప్రతి ర సం॥ పిచ్చుట రొక్కముగ తీసికొనవచ్చును. తేక జరువాత కల్పింపవలసిన ప్రీమియములలో తగ్గించుకొనుటయు కరగవచ్చును. వివరములును ఏజెన్సీ నిబంధనలును వలయువారు, ఈ క్రింది చివనామాలకు వ్రాసికొనవచ్చును.

జె. కె. రాజారావు వంతులు సెక్రటరీ, మద్రాసు బ్రాంచి నెం 5, తంబుస్సెప్పిది, మద్రాస్. డి. కౌచులపతిరావుగారు, చీఫ్ ఆగ్నైజింగు ఇన్ స్పెక్టర్, గుంటూరు.

‘శాస్త్రోక్త మైన ఎరువు’.

662 రాజధాని రసాయన ఎరువుశాలా (లిమిటెడ్) పై విచారణాధికారులు: మొనర్సు ప్యారి కంపెనివారు, చెన్న పట్నం, ని, చోట్లు, ప్రత్తి, పొగాకు, చెఱు, అరటి మొదలగు మాగాణి ఖుష్కి, పయ్యకకమ్మ, చుంప, పలవృక్ష ములకున్న, మెక్కి తీగవత్త రాలకున్న సంపూర్ణ ఎరువులు శాస్త్రోక్తముగా తయారుచేసి విక్రయించుచున్నారు. ఇవి యెన్నయు నీటిని ఒకరెండుగించు భూములకు తగినట్లు తయారుచేయబడుటచేత ఎరువులు కొనగలచిన పారి తాలూకు భూములయందలి రసాయన లోభనకాలలో ఉచితముగా పరిశీలించి అయాభూముల గుణకాగుణములను అను సరించి తయారుచేయుచున్నారు. “శాస్త్రోక్త ఎరువు” అను మాసాంధ్ర పత్రికను ఇంగ్లీషు, తెలుగు, ఆరకం, కన్నడం, మళయాళం మొదలగు భాషలలో నెలనెలకు ప్రచురించి అందులో ఎరువు విషయముగా వ్యాసములు వ్రాసి, ఒక్కొక్క జిల్లాలోని ఒమికొగార్డుకును ఉచితముగా పంపించుచున్నారు. వైశిష్ట్య పత్రికనున్న, ఇంకా ఎరువు విషయముగా ఇంకా అభిముంతున్న ఈ క్రింది నుదిహించియుండు వైవిలాగమునకు వ్రాసి తెలుసుకొనవచ్చును.

ప్యారి అండు కంపెని, పోస్టుబాక్సు నెం 12, మదరాస్.

Parry & Co., Post Box No. 12, Madras.

మలబద్దకమున కద్దుత చికిత్స

మరువకుదు! క్యాలార్ మరువకుదు!! అను ద్రావక మొక్కలే.

ఇయ్యది రుచియు వాసనయు లేనిది. దీనిని శుద్ధిచేసి చెన్న పట్టణములోని న్యాయార్కు ప్రాంతద్వ ఆయిల్ కంపెని వారిచే బజారులో అమ్మకమునకు ఇవ్వబడుచున్నది.

ఈ క్రింది యావధ దుకాణములందు కొరకును:—

స్మిత్ స్టాకింగు అండ్ కంపెని. ఎస్టేబ్లిష్మెంట్ డిస్ట్రి. హెచ్. హాలర్. బ్రాడ్వే ఆర్. మెన్లూర్. మూటునోడ్

నాగ్స్ అండుకంపెని సెక్టోర్ మరయునార్దుబీచ్ దాదా అండు కంపెని చీనాబజారు వీధి

అల్విన్ అండు కంపెని బ్రాడ్వే

అయ్యాకణ్ణు మొదలి 2-57 దేవరాజముదలివీధి

సెక్టర్ ఆండ్ర్యాస్ ఫార్మెసి. వేవేరి

రాజా. డి. మాని. బందరువీధి 879

బహుమతి! 5 రూపల వెలగల వాచ్. బహుమతి!!

ఈచిత్త్రపులోగల సిరా అద్దక వ్రాయు ఆస్త్రియాదేశపు 14 క్యారట్ల గొల్లు పేటెడ్ నిబ్బుగల ఫోకెట్ వాచ్, ఒక సిరాబుడ్డి, 1 నిబ్బు. 1 క్లిక్ స్పర్తో వెల రు. 8-4-0. ఈ వేనాను కొనుగడులకు వై చెప్పిన గడియారము ఒకటి బహుమతిగా యివ్వబడును. మదరాసు మెయిల్ గార్డు కంపెని, (888) చైనాబజారు రోడ్డు, మదరాసు.

శ్రీశానవాటిక

శ్రీపాద సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రి కృతముగు నవల

కాలికో బైండు 1-0-0 అట్ట బైండు అ. 0-14-0

839 మానేజరు, కలాభవర్ధని

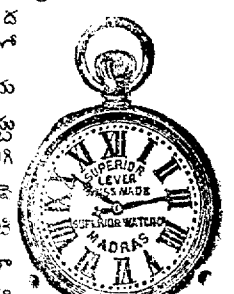
గాయవరం, రామచంద్రపురం సోన్దు; గోవావరజిల్లా

సుపీరియర్ లివర్ జ్యూయల్స్ వాచ్

గొలుసుతో సహా ధర రు 3-0-0. పోస్టేజీ 0-4-0.

దీనికి 5 సంవత్సరముల గ్యారంటీ గలదు.

ఈగడియారము డయిలమీద మా కంపెని సేరు ఎట్టనిసిరాతో ముద్రింపబడియుండును. ఇది చూచుట కందమై తలచీగమును, డిప్యూట్రాఫ్ అను గ్లాసు డోమును గలిగి మొదటపనులకు తగియుండును. తెల్లమూతలభాగమున గ్యాంగ్ లీచీటి ఆతింపించియుండును. సీమనండి మా వై తయారుచేయబడినది. కాన నెవరి యొద్దను జిక్కదు. ఒక్కొక్కరును తీయువరకు తలంపుతో తక్కువవెల నుంచితమి. చాలకాలము పరిశోధనచేటి స్వల్ప ధనగల గడియార మిది యొకటియే యని యనుభవంబున వెలియును. ఇదివర కనేక గడియారములు భిన్నము యోగ్యతా పత్రముల నందియున్నది. ఒకటి తెప్పించి చూచును. ఈ పట్టణమున నెరులు కొని సంతసించిరనిన, వేరుమాట లేందుకు? సుపీరియర్ వాచ్ కంపెని, పోస్టుబాక్సు నెం 161 మద్రాస్.

ఆర్. సి. ఎన్. హైస్కూలు ప్రధానోపాధ్యాయుడగు కూచి నరసింహముచే రచించబడిన యీక్రింది గ్రంథములు, పితాపురములో గ్రంథకర్తయొద్ద దొరకును. (882)

పోస్టేజికాక నెల

1. శ్రీ రామకృష్ణ పరమహంసచరిత్రయు బోధములు - శద్యకావ్యము - మొదటికూర్పు (12 ప్రతులు మాత్రమున్నవి) 0-8-0
2. ,, ,, రెండవకూర్పు 0-10-0
3. శ్రీ శారంగ (వైతన్యస్వామి) చరిత్రము - శద్యకావ్యము - మొదటిభాగము 1-4-0
4. ,, ,, రెండవభాగము 1-4-0
5. రూపలత-నాటకము (క్రొత్తకథ) 0-14-0

నిర్మలమైన

మలబారుసారాయి

(కొబ్బరికల్లునుండి బట్టిదించబడినది)

కొలంబో అరకవలెనె, ఇది మలబారుగా సిద్ధముచేయబడినది.

బహు నిర్మలమయినది. ఆరోగ్యకరమయినది.

జను కాలుగాలను బుడ్లుగల పెట్టెలుగ అమ్ముటకును.

విడి సీసాలు అమ్ముబడవు.

యస్. పి. సారథి, అండుకో, (826) మదరాసు.

అత్యద్భుతమైన జోన్యము

మీ జనకాలమును తేదీనిగాని లేక మీ వయస్సును నక్షత్రమునుగాని లేక మీరు జాబును వ్రాయవలెనుగాని తెలియజేయుదు. మీ జీవితఫలములు సంపూర్ణముగ ఒక సంవత్సరమునకు తెలుపబడెను. ఇందులకుగాను మీ రొకరూపాయిని మాకు పంపవలెను. మా జోన్యముయొక్క శ్రేష్ఠతను గూర్చి కుంభకోణములో మైకోట్రోకటింగునకు జి. కే. శివరామయ్యర్ బి. ఏ. బి. ఎల్. గారిట్లు వ్రాయుచున్నారు:-
మీరు చెప్పిన భవిష్యత్తు అత్యద్భుతముగ ఈ సంవత్సరమునకు ఇనుమంటియు విరుద్ధములేకండగ నిజమైన దృష్టాంతము నుచ్చినది.

దీ కలింగ అస్సోలూజికలు బ్యూరో

902

చోడవరము, విశాఖపట్టణముజిల్లా.

ప్రాణముగల బొమ్మలు

బయస్కోపులు - ఫిలుములు - డేరాలు - గొగ్గను దీపములు - బొమ్మల కాళ్లులు - గారడి పుస్తకములు విక్రయించెదము. క్యాటలాగు కావలెనా? (592)

బి. ఈశ్వరప్ప అండు నన్ను, విశాఖపట్టణము.

బారువవార్తలు.

(మా స్వయంవిలేఖన యొద్దనుండి)

చిల్కాస్టీచరు

బారువ, అక్టోబరు ౪:- పార్లమెంటు వారము దినములు ముందుగనే స్టీమరుచుట్టు వేయబడిన యిసుక దిబ్బను సుమారు రెండువందల కూలీలచే నౌకాధికారులు త్రవ్వించి యిసుక దీయించు చుండిరి. త్రవ్వించిన యిసుక అలలచే పూడ్చబడు చున్నప్పటికిని పని మాత్రము మాన్పించ లేదు. ఇట్లు త్రవ్వించుట వల్ల పార్లమెంటు దినములలో నీరువచ్చినప్పుడు స్టీమరు వద్ద లోతుగ నుండుననియు, తాము జేయు ప్రయత్నములచే స్టీమరు నులభముగలోనికి బోవుటకు వీలగునని నౌకాధికారులు దృఢ భవనములైరి. పార్లమెంటు దినమున సముద్రము పొంగినందువల్ల స్టీమరు పూర్తిగ నీటిపై లేలయి అలల తాకుడుచే, ఇట్లు అటు కొట్టుకొని సాగెను. నేరే స్టీమరు సహాయము రాజాలక పోయెను. నౌకాధికారులు పడవల సహాయముచే రెండుమాడు చోట్ల సముద్రములో లంగరులు వేసి వానికి బలమైన యిసుక త్రాడులు కట్టి స్టీమరునకు తగిల్పిరి. స్టీమరు కదలికప్పుడు యిసుకత్రాడులు బిగింపబడి స్టీమరును లోనికి యాడ్చుకొని బోవుటకు బలము గలుగునని యుద్దేశముతో నౌకాధికారులు యత్నించిరి గాని "తానొకటిదలచిన దైన మొకటిదలంను" నను లోకోక్తిరీతి అలల తాకుడుచే గలిగిన కదలిక వల్ల లంగరుల నుండి స్టీమరునకు దగిల్చిన యిసుక త్రాడు లన్నియు తుత్తునియైపోయి నంను వల్లను స్టీమరువద్ద యిసుక దిబ్బ ద్రవ్వించుటచే యేర్పడిన గోయివల్ల స్టీమరు లోనికి బోవుటకు బదులుగ పూర్వము కన్న ఒడ్డునకు జేరినది. నౌకాధికారుల ప్రయత్నము లన్నియు నిష్ఫలమౌచుచున్నాయెను.

దొంగతనము.

ఈ మధ్య నాల్గు ఆసిఫ్టాంటు కమిషనరుగారు దొంగసానిగారితో సహా బారువ మకామునకు వచ్చి రైలు స్టేషను వద్దవేయబడిన గుడారములో నుండిరి. రాత్రి వారు నిద్రించుచున్న సమయమున వారు గుడారములో ప్రవేశించి కమిషనరుగారు మేల్కొని యున్నచోతమ కేమి హానికేముదాలోయని అచట నున్న తుపాకిని దీసి బయట పారవేసి, తిరిగి లోన ప్రవేశించి వారు గాఢ నిద్రలో నుండు తెలిసి దొంగసానిగారి చెంత నున్న పెట్టెను బట్టుకొని యూరి వెలుపలకుబోయి అచ్చట పెట్టెను పగులగొట్టి అందుందు సుమారు రెండువేల రూప్యముల విలువగల మద్రాసు బ్యాంకు చెక్కులును, పదిహేను వందల రూప్యముల విలువగల దొంగసానిగారి నగలును దొంగిలించినట్లు తెలియుచున్నది. పోలీసువారు విశ్వ ప్రయత్నములు జేయుచున్నప్పటికి చోరుల బాధ యంతవరకు తెలియకున్నది.

బోర్డుపాఠశాల

ఆయిదవతరగతి పెట్టుటకు ఉపాధ్యాయుని శీతమునకు మాసమునకు రు 10 చొప్పున గ్రామస్థులు ధనమును వసూలుజేసి బోర్డువారికి జెల్లించగ గతసంవత్సరం బోర్డువారు మాసమునకు రు 10 యిచ్చుచు రు 20 లు జీతమైన ఉపాధ్యాయుని నియమించిరి. అప్పటినుండి పాఠశాల యభివృద్ధి గాంచినది. ఈ సంవత్సరము గూడ సంవత్సరచందా కట్టవని బోర్డువారు కోరియున్నారు. గ్రామస్థులు విరివిగా ధనసహాయము జేసి పాఠశాలలో ఆయిదవ తరగతి స్థిరముగ నుండుటకు ప్రయత్నము జేయవలెను.

హిందూ దేశములోని భిక్షుకసమస్య

భారతదేశమున దారిద్ర్యము క్రమక్రమమున వృద్ధిచొందుచున్నది. దేశమున కొందరు భాగ్యవంతులున్నను వీరు బిచ్చగాండ్ర దుస్థితిని తొలగించుటకుగాని, నారల దారిద్ర్యమును రూపుమాపుటకు గాని యెట్టి ప్రయత్నములనైనను తృప్తికరముగ జేయుచున్నట్లుల లోచనము. ధనమొక్కొక్కటయిన నే వృద్ధి జెందుటయు అందుచే నితరస్థలములు దారిద్ర్యపీడితములగుటయు మనకు లోకానుభవమే! ఇండియాదేశమున నున్న ముప్పుదిక్కొట్ట నుండిగా 5 కోట్ల మంది ప్రతిదినము సంపూర్ణముగ భోజనము లేక యున్నారనియు, ఇక ననేకులు దినమునకు రెండువసారి భోజనమున్న నేమియో యెరుగక యున్నారనియు సర్ విలియం హంటుగారు వాడి యున్నారు. దేశ మిట్టి దారిద్ర్యపీడితమున వలె నొందుచున్నప్పుడు, దేశజాను తమకు కలయనంత ఆహారములేక ఆకలిచే చలచల మానుచుండ నెట్టి వాని కై నను హృదయము నీరు కాకపోదు. ఇట్టి సమయమున ధనవంతులు తమ భాగ్యముల ననుభవింపుడు, నగలకును, దుస్తులకును అమితమగు ధనవ్యయముజేయుచు, తమ బీదసోదరులెట్టి పిత్రికం దున్నను సగటు గొంకపొవుట లోచనమయి. పశ్చిమదేశములయందు స్త్రీలు తమయడుపులకు, తమ పెంపుడుకుక్కలకును సంవత్సరమునకు వేలకొలది పానులు వ్యయము చేయుదురు. ఇట్టి దుర్వ్యయ మెరియు దేశము నొక వంక నుండి దిగిద్రవవలెనని వేసికొన లోడ్చుచున్నది. భారతాంగనలు నగలకు వ్యయపరమధనవంతులు. ఈసాంఘికస్థితియు మనదేశమందలి ఆజ్ఞానమును దేశదారిద్ర్యమునకు కారణములు. కాని మనదేశమున పూర్వాచారము లింకను, రూపు మాములేదు; పూర్వుల సద్గుణము లింకను వీడిపోలేదు. అందుచే, భారతీయు లిప్పుడును బీదలకు కొంచెముగో గొప్పగనో సహాయము జేయబూనుకొనుచున్నారు.

అయినను మన దేశమందలి భిక్షుక సమస్య ఇంకాండు దేశమందువలె సంపూర్ణవృద్ధికి నపాయకముగ పరిణమించు నేమో యని భయమును చున్నది. దారిద్ర్య మెల్లవను దుష్కార్యాచరణమునకు బురిగొల్పును. దేశమందలి దొంగతనములు, హత్యలు, అజ్ఞానము మున్నగు వాని కన్నిటికిని దారిద్ర్యమే మూలకారణము. ఇందుమూలమున వీరివైతిక స్వభావము కళంకము నొందుటయు అందుమూలమున వీరి సుగుణములు నశించి బాత్సభివృద్ధి దుస్సాధ్యమగుటయు సంభవించును. చరిత్రులు, దేశమున మొకవైపున గృహారిద్ర్యమును, నురియొకవంక మహాదైత్యవ్యయము గావించుచుండ, ఈ యిరుపక్షములవారికి నన్యోన్య యీష్టాభావములును కలహమును సంభవమై సంఘశాంతికి భంగము కలుగవచ్చును. కావున, నిట్టి పరిస్థితులు గాకుండగ జాగ్రత్తమొంది మెలంగుట యుత్తమము. ప్రతివ్యక్తులయు వార్తించు ధనములో కొంతభాగము దేశదారిద్ర్యమును హాగొల్పుటకై ప్రత్యేకముగ వినియోగించుచు చుండవలెను. ఇంకను మన దేశమందలి చేతి పనులు నశించుచుండుటవలన వీల దురదృష్టవరంత హెచ్చుచున్నది. కావున వీనిని పునరుద్ధరించుటకు దేశజాను ప్రయత్నము లొనర్చి పనిలేని బీదలకు పనినికల్పించివయెడ యాభిక్షుకసమస్య ప్రస్తుతము కొంతవరకు పరిష్కరింపబడును. అందుచే వీరిశక్తులన్నియు వినియోగింపబడుటయు, వారి దారిద్ర్యము తొలగించుటయు దేశములోని పరిస్థితులు కృత్రిమగుటయు సంభవమగును. ఈ పని స్వయంసేవకాదు వలన జరుగవలసినదే గాని వేరొండుగాదు. కావున దేశయుల్లెరును బీదసోదరుల దుస్థితిలొపుటకై నను సర్వశక్తులను వినియోగించి, దేశమున సౌఖ్యమును, శాంతియు, ప్రబలునట్లు చేయుదురుగాక!

బ్రిటిషు అ॥ సం॥ల నావికావర్గములు

వాషింగ్టను, అక్టోబరు ౪:- అమెరికా నావికావర్గ దర్శి డేనియల్ గారు అమెరికా నావికోద్యోగులతో బ్రిటిషు నావికావర్గమువారు యుద్ధాంధమునుండియు నెంత పరిపూర్ణమైతితో మెలగుచున్నదియు తెలియజేయుచు మొక వాణ్యులము వ్రాసి అం దిట్లు చెప్పిరి. బ్రిటిషు నావికావర్గము వారి సరళతయు, సుదూరభావమును, సహకారవాత్సల్యతయు ప్రశంసార్హములు. జలాంతర్గాముల నుండగములను గూర్చి మొదటినుండియు వారన్నివిధములగు సమాచారములను సకాలమున మాకుజెలుపుచున్నారు. అడ్మిరలు సిమ్స్ గారికిని వారి సహచరులకును అన్ని సంగతులను స్పష్టముగ తెలియబరచిరి.

ఆంధోద్యమము

మొదటి యై దాండ్రమహాజనసభలయందలి

అధ్యక్షోపన్యాసములు, తీర్మానములు

చిత్రపట సమేతము.

ప్రకటింపఁ బడినది.

నెల రూ. 1-8-0.

ఆంధ్రవత్తికా కార్యాలయము,

7, తంబుకెట్టి వీధి, జూర్జిటపుకో, మద్రాస్.

ఆంధ్రకవనకళా పరిణామము.

వేదము- వేంకటరాయశాస్త్రిగారి ఉపన్యాసము.

ఈ నెల 6 వ తేదీన శనివారము సాయంత్రము 6-80 గంటలకు చెన్నపురి విద్యార్థిసంఘ సభాగృహమున పద్మయ్య కళాశాల భవనమున బ్రహ్మశ్రీ, వేదము వేంకటరాయశాస్త్రిగారు "ఆంధ్రకవన కళాపరిణామము" అనువిషయముగూర్చి ఒక గంభీరపన్యాస మిచ్చిరి. చు|| రా|| శ్రీ, కాశీనాథుని వాగ్దేవరాయగారు గ్రామసాధనకర్తలు వహించిరి.

శాస్త్రజ్ఞులవారు లేచి వాద్యములను అద్వైత విద్యలుగాను చక్కఁగా విశ్లేషించి విధిజేసిన నగుననియు, అందు కవిత రెండవ ఋగ్వేదమునకు జెందుననియు చెప్పిరి. ఈ సాహిత్యమునకు తోడుగ సంగీత పాండిత్య మెల్లరకు నుండవలె ననియు, సంగీత సాహిత్యము రెండుగనివాడు మృగప్రాయుడని పిలువబడుననియు వీరు నుడివీరి. కవనములన ననేక లాభములు గలవు. అందులన కవికి యశస్సు, ధనము, చేతనాదును; చదువరులకు లోకవ్యవహారజ్ఞానము, ఆనందము, సద్విషయ పరిజ్ఞానము అలవడును. కవన మెల్లరికిని అబ్బును. ప్రతి భాషాలోనూ మాత్రమే యది ను సాధ్యము. కాని ప్రతిభకు తోడుగ సత్కావ్య పఠనము, శాస్త్రాధ్యయనము మున్నగునవి కవిత యలవడుటకు ముఖ్య సాధనములు. పిమ్మట వక్తలు, ప్రస్తుతకాలమున కొందరు విమర్శకులు బయలుదేరి మన కావ్యములన్నియు నేకరీతిగనే యున్నవనియు, అది గొప్పలోప మనియు చెప్పుదున్నారని వక్కాణించి, ఈవిషయమునియక చర్చించిరి. ఈ విమర్శకుల వాక్యములలో సత్యము లేక పోలేదు. కాని, కావ్యములు రసప్రధానములు. కవి రసోత్పాదనమును చేయవలసి యున్నది. పురాణేతిహాసములు వస్తుప్రధానములు. కాళిదాసు ధ్రువమంతమును రసపోషణ గావించు నుద్దేశముతోనే రచించి వాడు. మాధుకవి శకుపాల వధమును కవిత్వప్రాధిమ్యము చూపుటకే వ్రాసెనున్నాడు. భారవికూడ యిట్టి యుద్దేశముతోనే కావ్యరచనకు గడంగెను. అందుచే వీరు కదలికకై వెదకుకొక, పూర్వకథనే యనుసరించి కవితాపోషణము చేయును వచ్చిరి. కాలక్రమమున ఈ కావ్యము లన్నిటియందునుండవలసిన కొన్ని ముఖ్యవిషయములు బుద్ధిమంతుల మానసములకు దోచి, వీనికన్నిటికిని సమానముగ నున్న పదునెనిమిది ముఖ్యవర్ణనలు కావ్యరచన కవసరమని చెప్పియున్నారు. వీనిలో కొన్నిటిని విడువవచ్చును లేక కొన్ని నూతన వర్ణనల జొస్తనచ్చును. ఇంత మాత్రమున కావ్యము యందు నకు భంగము కలుగదు. ఈ వర్ణనలయందు దొకరినొకరు మించి వ్రాయవలెనని యుద్దేశించి, కవులు పోటీతో గ్రంథముల వ్రాయుచుండిరి. ఒకరు చేసినవర్ణనలనే మరియొకరు వ్రాసి ఆవిషయమున వారికంటె నెక్కుడు సామర్థ్యముతో కవిత్వముజెప్ప పాటుపడుచుండిరి. మరియు, పూర్వపుష్కర్యాదల నతిక్రమింపరా దను నభిప్రాయముతో కవులు స్వతంత్రముగ నూతనమాగ్ధముల ద్రోక్కసాహసించుచుండిరి.

తరువాత వక్తలు ఉత్తమకావ్యక్షణముల బేర్కొనుచు, కవనమందలి చతుర్తార్థ మతిసూక్ష్మముగ నుండునని యుదాహరణపుష్కరముగ నుపన్యసించిరి. పిమ్మట, ఆంధ్రకవులందరు నేకవిధముగ శాస్త్రము ననుసరించి గాని అందరు వికవిధముగ కావ్యములను పోషింపసినట్లు వ్రాయలేదనియు, అందుచే వారుమృదుమధురకవనము, ప్రాధికవనము మున్నగువానిని చేసియున్నారనియు సోదాహరణముగ శాస్త్రులవారు నిరూపించిరి. ఇట్లు పోటీపడిన వారు కృష్ణరాయలసభలో గెలిచిరి. కాని తరువాత వారిట్లు చేయజాలక పోయిరనిరి.

తరువాత వారు ద్విపద కావ్యముల గూర్చి చెప్పుచు, అవి మిగుల బాగుండుననియు, గౌరవమంతి "హరిశ్చంద్ర పాఖ్యానము" ను, ఆరాధ్య మల్లయ్య "రంగరాట్టరత్నము"ను ఇందులకుదాహరణము లనియు, నుడివీరి.

కాలక్రమమున కవులు ముద్దు తిమ్మన ప్రభృతుల కవిత్వముతో పోటీచేయజాలక ద్వ్యర్థి కావ్యముల వ్రాసి తమ ప్రతిభను వెల్లడింప ప్రయత్నించిరి. వీరివెంట బంధకపీత్వ రులు బయలు వెడలిరి. ఈ కవనములయందు రంజనము తక్కువ, భంజనము యెక్కువ అనిరి.

అటుపిమ్మట శాస్త్రులవారు యతి ప్రాసలగూర్చి ముచ్చటించుచు, ఇవి పనికిరావని కొందరు నడుపుచున్నారనియు, కాని వానివలన నుపయోగము కలదనియు, పద్య

మును జ్ఞాపక ముంచుకొనుటకును, పద్యమునకు మాధుర్యము నొసంగి మనోహరముగ జేయుటకును ఇవిసహాయము జేయుననియు ఉదాహరణ పూర్వకముగ జెప్పిరి.

ఈ కాలమున కొందరు వ్యాకరణశాస్త్రపులు బయలుదేరి గని వక్తలుజెప్పి, కవనమున ఔచిత్యమును రక్షించుట ముఖ్యమనియు, ప్రస్తుతకాలమున నిది అనుసరింపబడుట లేదనియు, యాఔచిత్యమున వస్తువునకును వర్ణనమునకును సమత్వముండవలయుననియు అనేక యుదాహరణములతో నిరూపించిరి. తరువాత వీరు క్రమక్రమముగ కవిత్వము తీసికట్టుకనే యున్నదని నుడివీరి.

తరువాత అధ్యక్షులగు శ్రీనాథేశ్వరరావుగారు లేచి, సంస్కృతాంధ్ర భాషలయందు కవనమెట్లు వృద్ధిబొందినది యుదాహరణ పూర్వకముగ శాస్త్రులవాడు చెప్పియున్నారని వక్కాణించిరి. ఆంధ్రకవనము సంస్కృత కవనాధారమున వృద్ధిబొందినది. ఆంధ్రపండితులు సంస్కృతభాషా పండితులుగ కూడనుండిరి. అందుచే ఆంధ్రమునకు సంస్కృతభాషా ప్రతిభవచ్చినది. పిమ్మట అధ్యక్షులు ఆంధ్రకవనప్రారంభము మనకు తెలియదనియు, నన్నయ భట్టారకుడు మొదటి ఆంధ్రకవియని మనము భావింపుచున్నను అంతకు పూర్వము కవులుండియుండ వచ్చుననియు, ప్రపంచము పుట్టి నప్పటి నుండియు కవనమేదియో యొక రూపమున నుండి యున్నదనియు చెప్పిరి. కవనమునకు భావ, సంగీతములు ముఖ్యములు. పద్య మెప్పుడు ఛందో బద్ధముగా నేయుండును. తన భావములను జనులకు వ్యక్తపరచి, వారలకు భావోన్మత్తము గలుగ జేయుటయే కవియొక్క ధ్యమము. కాలానుగుణముగ, అభిప్రాయాను సరణముగ కవనమును మారుచుండును. కళయొక్క యుద్దేశ్యము భావ ప్రకర్షము, కృష్ణరాయల కాలమున శృంగారవీర రసములు ప్రబలముగ నున్నవి. అందుచే అప్పటి కావ్యములు శృంగార వీరరసప్రధానములై యున్నవి. ఇప్పుడు కాలము మారినది. ఈ కాలమున భావభౌతిక కళా సమ్మేళనము గావలయును. ఇక్కాలమున భౌతికకళలు మాత్రమే కావలయునని కొందరునున్నారు. ఇది సరికాదు. భావభౌతిక కళలు రెండును కావలయును. ఏలనన, కేవలము భౌతికకళలనే మన మవలంబించినయెడల భావకళలు లేక పోవును, అందుచే మానవుని భావనాశక్తియు, ఉన్నతాశయములు నశించును, కొంతకాలమునకు మానవుడు పశుతుల్యుడగును. భావకళలు మానవుని మనస్తాపము నడంచును. కాలమునబట్టి కవనమున మార్పులు జరుగుచున్నవి. ఎప్పుడైనను కవి ఔన్నత్య పోషణమును మాత్రము మరువరాదు. మనకు క్రొత్తవిధములగు కవనము లిప్పుడవసరముగా నున్నవి. ప్రస్తుతము తలెత్తుచున్న భావగీతములు మనజునకు వ్రేజము గలిగించుచున్నవి. ఇట్టిగీతములిప్పుడు మనకవసరమనిరి. యతిప్రాసలగూర్చి మట్లాడుచు కవనమున క్రావ్యని అనసరమనియు, యాక్రావ్యత కలుగుట కొకవిషయముండవలసియుననియు వీరుచెప్పిరి. పిమ్మటవీరు ఆంధ్రకవనపరిణామమును గూర్చి న గ్రంథములు మనభాషయందు లేవనియు, మహాపండితులగు వేదము వేంకటరాయశాస్త్రిగారిట్టి పనికిబాని ఈవిషయమై చిన్నపుస్తకము మొకదానినిరచించిన బాగుండుననియు జెలిపిరి.

తరువాత అధ్యక్షులును, వక్తలును పుష్కలములొక్కటలు గావించ బడిరి. అప్పుడు పి. సుబ్రహ్మణ్యము బి. ఏ. ఎల్. టి. గారు వక్తలకును, అధ్యక్షులకును నమస్కృతు లొసర్చిరి. అంతటితో సభ ముగిసెను.

న్యాయవాదుల సంవత్సర సమావేశము:-

సై సమావేశమును గతశనివారము మధ్యాహ్నము 4 గంటలకు మైసూరుపురములో 'ఆమెజిడ్' బాగులో జరుపబడెను ఇందుమించుగ నగరమందలి న్యాయవాదులందరును సమావేశమయిరి. వచ్చిన అతిథులందఱిని ఎస్. శ్రీనివాస అయ్యంగారు ఉచిత రీతిని సన్మానించిరి. అతిథులకు ఫలాహారము లియ్యబడెను. మొన్న నీమధ్యనే హైకోర్టు వకీలుగ నెన్నకొనబడిన యొక వకీలుగారు గాననినోదమను సభ్యుల నానందింపజేసిరి. సభ్యులలో నొకరు అష్టావధానమును జయప్రదముగ గావించిరి. చెన్నపురి హైకోర్టులో సుమారు 20 సంవత్సరములనుండి న్యాయవాదులుగనున్న పురాణం నాగభూషణము పంతులుగారు తమ న్యాయవాదియనుభవములను చెప్పుచు న్యాయవాదుల గౌరవమును నిలుపుటకు సమావేశమువారు యత్నించవలసియున్నదని చెప్పిరి.

దేశభక్తులకు న్యాయతము.

I
బ్రహ్మపురము.

(మా స్వకీయ విలేజుకుని యొద్దనుండి)

బ్రహ్మపుర చారిత్రియన ఈనెల 3వ తేదీ యొక పర్వ దినమని చెప్ప నోవును. ఏలనన్న, నేడే మా పుర మహాజనులకు పూజ్యురాలగు శ్రీమతి ససంతాదేవి గారికిని, వారి సహచరులగు అరండేలు, వాడియా మహాశయులకును సుస్వాగత మొసంగు భాగ్య ముట్టివడి. మెయిలు సాకుంకాలము ఏడున్నర మంటలకు రావలసి గాండినను, అటు ఘంటల సరికే స్నేహను ఆవరణ మంతయు జన సమూహముచే క్రిక్కిరిసి యుండెను. వాడు బండి ఘమా కొకఁగుంట యాలశ్యముని తెలిసినను ఒకవంక నొకే రీతిగ చిటపట చినుకులు పడుచున్నను, ఈ దేశభక్తుల గౌరవింప నచ్చట సమావేశమై యున్న పురప్రముఖులును, మహిళా సమాజపు సభ్యు-రాంబ్రహ్మను, కళాశాల విద్యార్థులును, వినుగు లేకుండ యశ్యంతోహాసముతో వేచియుండుట మావారి కార్యదీక్షను వేనోళ్ల జాలుచున్నది.

సరిగా ఎనిమిదిఘంటల ఇరువది నిమిషములకు బండి చేరినది. వందేమాతర ధ్వనులు మిన్నముట్టినవి. కరతాళ ధ్వనులకు మితిలేదు. బండి ఆగినే అందుండి దిగిన దేశభక్తులను పుష్కలములొక్కటల జేసిన పిమ్మట స్నేహను వెలుపల ప్రత్యేకముగా వీరి స్వాగతముకొర కేర్పాటు గావించబడిన ఉన్నత పీఠమును దేశభక్త త్రయముచే నలంకరింపజేసి వారిపై బువ్వవర్షమును గురిపించిరి. పిమ్మట మా స్వరాజ్యసమితి, మండలసంఘముల పక్షమున అభినందన పత్రిక మా స్వరాజ్య సమితి అధ్యక్షుడగు మల్లాది కృష్ణమూర్తి బి. ఏ. బి. యల్ గారిచే సమర్పింపబడెను. పిమ్మట మా మహిళాసమాజ పక్షమున శ్రీమతి కొండా విజయ లక్ష్మీబాయిగారిచే నొక మనోహరమగు అభినందన పత్రికగూడ సమర్పింపబడినది. పిమ్మట అమృతగారును, వారి సహచరులును కర్పూరమాలొక్కటలు గావించబడిరి. ప్రత్యుత్తర మొసంగుచు బి. నెంటమ్మగారు తాము తమ సహచరుల పక్షమున క్లుప్తముగా తమ జీవితముల నీ భారతభూమి నేవకై అర్పింప కంకణబద్ధులై యున్నామని నెలవిచ్చిరి. తదుపరి వందేమాతర నివాదములు మిన్నముట్టుచుండ బి. నెంటమ్మగారికొక పట్టుపతాకము నిచ్చిరి. (స్వరాజ్య పతాకము). ఈవిషయమున ముఖ్యముగ గమనింపదగిన విషయములు రెండున్నవి. మా పురప్రముఖులును, స్వరాజ్యసమితి సభ్యులును నకు గాదె రాఘవరావు పంతులు బి. ఏ. బి. ఎల్ గారు; వ్యాసుపతి రామానుజస్వామి పంతులు బి. ఏ. బి. ఎల్ గారు; వరహగిరి వేంకట శోభయ్యపంతులుగారు; పరాంకుశం శ్రీరామమూర్తి బి. ఏ. బి. ఎల్ గారు; భారీపుర గిరిగారు; డాక్టరు రాజేశ్వరరావు యమ్. బి. బి. యస్ గారు; పోతాప్రగడ వేంకటేశ్వరరావు పంతులుగారు, మున్నగువారే గాక ఇటీవల ప్రజాపక్షముపట్ల నిండుక విముఖతగలిగి వర్తిల్లి తమ జవానగంజకత్వమును గోలుపోవుచున్న శ్రీయులె పి. పాత్రోగారు కూడ విచ్చేసిరిని తెలుపుటకు సంతస మగుచున్నది. రెండవ విషయ మెద్దియన, పురము లోని చిల్లరపర్వతులు సహితము తమ యంగశృంగ మూసికొని ఈ దేశభక్తులగాంచి గౌరవించెడి యుత్సాహముతో నేరెండి యుండిరి.

II
ఖరగ పురపాలకుల స్వాగతము.

మాడునాటగు దినముల క్రితమే ఆనిబి. నెంటమ్మ యాత్రోవను నేడు (4-10-1917) కలకత్తాకు బయోదరిని వార్తా పత్రికల వలన వినియుంటిమి. మా పుర నాయకులు ఆమహా నీయురాలికి తగిన స్వాగత మియ్యదలంచిరి. గతరాత్రి యెల్ల వర్షము గురియుచుండెను. ఉదయముగూడ ముసురు వెట్టినట్లుండెను. వాతావరణ మెట్లుండినను ఆమె సందర్శనా పేక్షకులగు పౌరులు ఘమాను అయిదువందలమంది రైలుస్టేషను వద్దకు ఉదయము ఏనుగంటలకు చేరిరి. ఈ యూరిలోని వారెల్ల మూడువంతులు యేనుగంటలకే కార్యాలయములకును, కర్మాగారములకును బోవలసియుండుటచే పౌరులెల్ల స్వాగతమియ్య నవకాశములేకుండెను. అటుగానిచో ఖరగ పుర వాను లిరువదివేలను రైలుస్టేషనువద్ద నుండవలసిన వారే!! రైల్వే స్టాటుపారమువారికి భోజనకాళము లేకుండుటజేసి యీకలనే చాలమంది నిలవబడియుండిరి. కొందరు పురనాయకులు మాత్ర మామెను సందర్శింపలోనకేగిరి. ఆమెయు నిజ సందర్శనోత్సాహుల కవకాశము చిక్కమి గ్రహించిరి.

తైలుబండికి, ప్లాటుఫామ్ను ఈవల వైపున వచ్చిరి. పూలగుర్తులు పూలమాలలు లెక్కవమించినవి యామెకు సమర్పించితిమి. ఆంధ్రుల నేను లామెయెడ తన యనురాగము నివిధముగనే జూపిరి. ఆంధ్రులపక్షమునను, ఆంధ్రతత్వముల పక్షమునను ఆంధ్రసభాత్మ స్థానము దండెపాడి పంతులు గారు, సుజనానంద అబ్బాసు వెంకట్రావు పంతులుగారు మున్నగు యహనీయులు శ్రవణంతయు గారికి లొంచెను పాలకు (క్షీరము) క్షత్రియభంగున సమర్పించ నామె స్వీకరించె.

కొందరు ఆపుడే యామెకు విమనలెకనో యనునటుల కలకత్తాకుగావ బోయిరి. భక్తసంఘాపక జేతాయి ప్రణతార్థి నారాయణ దేవగజీగారు గూడ యీ దినముననే కలకత్తాకు వచ్చి వెడలిరి. చండేమూరిన వ్యవసాయదేవు, జయజనకధ్వజ ములతోడను తైలుబండి కదలెను. ఖరగపురమున కిదియొక యానందదినము (ఇక విలేఖరి)

III

బీసెంటుమ్మ—బాపట్లపురావసుల యుత్సాహము:— ఈ నెల 2 తేదీ మెయిలుబండిలో ఆనీబీసెంటుమ్మగారును వాడి య ఆరండేలు గారులును కలకత్తాకు వెళ్ళుచును వాస్తవ ప్రతి కలమాలమున దెలియగానే బాపట్లపురావసులందరు రెయిల్వే ప్లాటుఫామ్ముమీద తియ్యదండర్పింప నుత్సాహము యున్నారనియు, దానికొమోదంప వలయుననియు బీసెంటుమ్మగారికి ముందుగా తెలిపివాస్తవంబుడెను. త్రి 1-2 గంటలవధ్య బండివచ్చునప్పటికి బాపట్లపురావసు లందరు పూలబండల తోను వాడతిపట్లములతోడను సంతోషంతోడను రయిలు స్టేషన్ ప్లాటుఫామ్ముమీదను నిండియుండిరి. బండిరాగానే కర్నూరపర్యంతి వెలిగింపబడెను. అతివ్యవకాలము మాత్రమే బండి అచటనిలుచుటవలన ఈ దేశభక్తా గ్రేసరుల మోముల మీక్షింప కుతూహలలగుచు ఒకరినొకరు నెట్టుకొనుచు వందే మాతరధ్వజములతో నింగినింపరి. అంతట హెమరూలు లీగు ప్రసిడెంటుగారగు హోరగుడి వెంకటాద్రిపంతులుగారి మువ్వ రిని వసుమతాలతో నలంకరించి భారతీయులకు వారియందు గల కృతజ్ఞతను దెలిపిరి. వారును వినుమితోత్తమాంగులయి యందరికిని తమ కృతజ్ఞతను దెలిపిరి. (స్వకీయవిలేఖరి).

బీసెంటుగారి సత్కారము:—ఈనెల నాల్గవ తేదీ మధ్యాహ్నము బీసెంటు, ఆరండేలు, వాడియాగారులు ఆలహా బాదును జేరిరి. ఇతరులుసభలోనికి రానీయబడకుండిరి. ఆహ్వాన సంఘసభ్యులు మాత్రము లోనికి బోగలిగిరి. బీసెంటుగారి యాదరణ సంఘాధ్యక్షుడు లాలాహోచర్ల లాల్లుగారును వారి స్నేహితులును, పండిత నెహ్రూగారును, ఎన్. సింహాగారును వందేమాతర ధ్వజంతో నామె నాదరించిరి. అతిథులు సుమియానాకు గొంపోవబడిరి. అచట ఆలహాబాదు పురజనుల పక్షమున లాలాహోచర్ల లాల్లుగారు అభినందక ప్రక్రియ జదిపిరి. వేదికమెప్పు వారిలో సహోజనీ దేవిగారును, తిలకుగారును, బొమ్మంజీగారును ఉండిరి. బీసెంటుగారు వారి యాతి ధ్యయనకు తమ కృతజ్ఞతను దెలుపుచు సుపన్యాస మొనగిరి. ఏనుగులు, మోటారులు, బంగ్లా మొదలగునవి వేసజేయగనుండ ఉత్సవము బయలుపడెను. బీసెంటుగారియంద దర్శంతాను కాగముగలవారిలో కొందరు బీసెంటుగారిబండి నీడవసాగిరి. మాన్య మధ్యమమున పలువిధములగు జెండాలు ప్రేలాడ గట్ట బడెను. హోమరూలు జెండాల సంఖ్యకు మితిలేదు. దారిలో జనులు గుంపులు గుంపులుగ కూడిరి. ఉత్సవము చాల మంద గతిని నడువ సాగెను. ప్రేక్షకుల యుత్సాహ మతృప్తికముగ నుండెను. హోమరూలులీగు మందిరమున నామె కొక అభినందనప్రకృతి నడువబడి సమర్పింపబడెను. సంఘాధ్యక్షుడు మోతిలాలు నెహ్రూగారు దాని జదిపిరి. బీసెంటుగా రందరులకు ప్రత్యుత్తరము మొనగిరి. ఆసమయ మున నామె యిట్లు చెప్పెను. అనేకులు తన్ను హోమరూలునుగూర్చి తా నెందుల కింత ప్రయాసపడుచున్న దని ప్రశ్నింప “ఆది నా జన్మహక్కు గనుక” నని తిలకుగా రిచ్చిన ప్రత్యుత్తరముకంటె నెక్కువను సంకోచకర మగు ప్రత్యుత్తర మియతమండె నని తాను చెప్పెను. హిందూదేశము తన పక్షమున నిలచి ప్రాండర్ననందును, గాలిపోలీనందును, మెసపొటామియానందును భారతీయులు తమ రక్తముల భారపోసిరినియు, ఏ స్వాతంత్ర్యము నిమిత్తము హైందవ సైనికులు పరులకైన నామెలు లభింపనలచి తమ ప్రాణముల నిచ్చికో నట్టి స్వాతంత్ర్యమును తాము కోరుచున్నారమని భారతీయు లొంగ్లములకు దెలియజేసినవా రందులకు నిరాక రింపకేరరు.

పిచ్చుట బీసెంటుగారు సామియానాకు గొంపోవబడిరి. అచట ఆలహాబాదు నారీమణు లామెకు స్వాగత మొనగిరి. అనంతర మాయుత్సవ మట్టనే సాయంత్రము మోతిలాలు నెహ్రూగారి సదనము చేరువకును గొనసాగింపబడెను.

ఆలుఇండియా
కాంగ్రెసు - మోస్లేములీగు
(0)

స్థాయిసంఘముల సంయోగ సమావేశము

ఈనెల 6 వ తేదీ మధ్యాహ్నము ఆలహాబాదు నగర మున గొ॥ మోతిలాలు నెహ్రూగారియందరమున ఈ సంయో గసమావేశము జరిగినది. హిందూ మహమ్మదీయనాయకులు అన్ని రాష్ట్రములనుండియును వచ్చిరి. గొ॥ మహమ్మదాబాదు రాజా, గొ॥ నరేంద్రకుమారబాను, గొ॥ జిన్నా, గొ॥ మిత్త, గొ॥ నీలాత్మ సర్గారు, గొ॥ తేజబహదరు సప్తూ, గొ॥ గోకన్య నాథ మిత్త, గొ॥ మదనమోహనమాలవ్యా, గొ॥ ఫజలు మాకు, గొ॥ మజరలుమాకు, గొ॥ అబ్దులుకరీము, గొ॥ బి.ఎన్. శర్మ, గొ॥ చింతామణి, గొ॥ మోతిలాలు నెహ్రూ, ఆనీబీ సెంటుమ్మ, సురేంద్రనాథబెనర్జీ, మోతిలాలు ఫోఫా, రాయి యశ్వీంద్రనాథబెనర్జీ, గాంధీ, బి. బి. సేను, న్యాపతి సుబ్బా రావు పంతులు, జో. పి. ఎస్. క స్తూ రి రంగయ్యంగారు, ఏ. రంగస్వామయ్యంగారు, సి. పి. రామ స్వామయ్యంగారు. దివానుబహదరు ఎల్. ఏ. గోవింద రాఘ వయ్యరు; జి. ఏ. నరేశను, అయ్యాఅయ్యరు, లోకమాన్య తిలకు, కపర్దే, శనచంద్రసింహ, పూర్ణేంద్ర నారాయణసింగు, లాలా హరికృష్ణలాలుగార్లు వచ్చినవారిలో ప్రముఖులు. సు రేంద్రనాథ బెనర్జీ గారధ్యక్షులుగా నియోజింపబడిరి.

“ఆనీబీసెంటుమ్మగారికి స్వాగతమొనంగుట నా ప్రథమ కర్తవ్యము. ఆమెవిమోచనము శాస్త్రీయమోక్షన విజయనూచ కము. అధికారుల యుత్తమ రాజనీతిజ్ఞతకు నూచకము. కలక త్తాలో ఆహ్వానసంఘమువారికికలిగిన అభిప్రాయభేదములు తొ లగి అనుకూల్యమేర్పడినది. దేశంబరు నెలలో కలకత్తానగరమున ఆనీబీసెంటుమ్మగారి అధ్యక్షత్వక్రింద కాంగ్రెసు సమావేశము జరుగును” అని సురేంద్రనాథుగారు నుడిచిరి.

సాత్విక నిరోధము

పిచ్చుట సాత్వికనిరోధమునుగూర్చి రాష్ట్రీయ స్థాయి సంఘములు పంపిన తీర్మానములు చదువబడెను.

బొంబాయి.

దేశమునం దాందోళనభావ మధికముగ నున్నదని ఈ సంఘమువారు చెబుదురు. సాత్వికనిరోధమును ప్రజలధికముగ కోరుచుండుట సత్యము. దీనికిటివల నవలంబింపబడిన కఠినవర్త్య లే కారణము గాని ఇండియామంత్రి మాంటాగూగారు మన దేశమునకు వచ్చుచుండుటచేత ప్రస్తుతము సాత్విక నిరోధ మవలంబింప తగునా తగదాయని కాంగ్రెసు- లీగుసంఘమువారుడిగిన ప్రశ్నకు దొరతనమువారునుకూల భావమును వహించి ప్రజల ఆగ్రహము నడగించుటకు వెంటనే ప్రయత్నింతురను నమ్మకముతోడను మాంటాగూగారి విచారణ శాంతముగ జరుగుటకును ప్రస్తుతము సాత్విక నిరోధమును నిలుపదగునని ఈ సభవారు నూచించుచున్నారు.

చెన్నపురి - బర్మా

రాజకీయ శీలికులు మారుటచే సాత్విక నిరోధ ప్రశ్నను ప్రస్తుతము నిలుపదగును.

బేహారు

ఆనీబీసెంటుమ్మ, ఆరండేలు, వాడియా, మహమ్మదాబా, మోకతాబీ, హాలానా అబ్దులుకాసిం ఆజదుగార్లును ఏదోయొక మితి దాటకుండ వదలవలెనని ఆలు ఇండియా కాంగ్రెసు- లీగు స్థాయిసంఘముల వారు మితి నేర్పరచి దొరతనము వారిని కోరవలెను. అట్లు విడుదల చేయనిచో రాష్ట్రీయులలోని నాయకులు సాత్విక నిరోధమును బహిరంగముగ ప్రకటించి తత్ఫలితముల ననుభవించ సంసిద్ధులు కావలెను.

సంయుక్త రాష్ట్రీయులు

ప్రస్తుతము సాత్విక నిరోధము నవలంబించుట సముచి తము గాదు.

బేరారు.

రాజకీ యాందోళనమును శాస్త్రీయముగ నొనరించు టకు, దేశీయ మహాజన సభవారు గాని వారివలన సభికార మును బడసిన వారుగాని సాత్విక నిరోధ విధానమును నిర్దే సిందిన ప్రకారము దేశీయ లవలంబింపదగును.

అధ్యక్షుడు.

ప్రస్తుతము సాత్విక నిరోధ ప్రశ్నను విరమింప దగునని రాష్ట్రీయ సంఘముల నారందరును నూచించిరి. గాన నీవిష యమును విరమించితిమని అధ్యక్షులునుడిచిరి.

మాంటాగూగారిరాక

మాంటాగు గారు వచ్చి నపుడు జరుపవలసిన పనిని గూర్చి జిన్నాగారు తీర్మానము సుపాదించిరి. కాంగ్రెసు- లీగు ప్రతినిధులు 37 గురు మాంటాగు మెమ్ముఫర్డు ప్రభువు లను సందర్శింప వలె ను. కాంగ్రెసు - లీగు - సంఘ ములు నిర్ధారణ చేసిన సంస్కరణ ము ల గు గూర్చి సహేతుక నివేదికమును సన్మానపత్రమును సమర్పింపవలెను. కాంగ్రెసు లీగు సంఘముల నూచనలను బలపరచుచు లక్షల కొలది దేశీయులచే సంతోషము చేయుబడిన విజ్ఞప్తులను వారికి సమర్పింపవలెను అని తీర్మానింపబడెను. ఈ ప్రతినిధిసంఘము నేర్పరుచుటకు న్యాపతి సుబ్బారావు వజీరు హుస్సేను, సి.పి. రామస్వామయ్యగార్లు కార్యదర్శులుగా నిర్దేశింపబడిరి.

సంస్కరణ విధానములను సమర్థించుటకు నివేదిక మును సిద్ధపరుచుట కొకసంఘము గొ॥ చింతామణిగారి అధ్యక్షత్వక్రింద నియోజింపబడెను. ప్రతినిధి సంఘమున మహమ్మదాబీగారు గూడ నుండవలెనని ఏకగ్రీవముగ తీర్మానింపబడెను.

మహమ్మదాబీ మోకతాబీగార్లు

“7 కోట్లమంది మహమ్మదీయులలో కలిగిన ఆగ్రహ మును ప్రకాంత మొనరించుటకు తక్షణమే మహమ్మదాబీ మోకతాబీ గార్లు ను వదలవలెనని ఈ సంఘమువారు దొరతనము వారిని కోరుచున్నారు. వారిని వదలుట అత్యవసరము. వారు రాజభక్తి విరహితులని చేయబడిననూచనను విశ్వసించుట కా భారములు లేనని ఈ సంఘమువారు తలంచుచున్నారు” అను తీర్మానమును ఆనీబీసెంటుమ్మగారు రుపపాదించిరి. ఈ విషయ మున భరతఖండము నందలి మహమ్మదీయుల భావమును రాజ ప్రతినిధిగారు గ్రహించియుండిరేని మహమ్మదాబీ సోదరులు సంపూర్ణ రాజభక్తులని మహమ్మదీయు లందరికిని అధిక విశ్వాసము గలిగియుండుటచే దొరతనమువారు వారిని వెంటనే విడుదలచేయదగును. అట్లు విడుదలచేసినచో నీతరుణమున మహమ్మదీయుల రాజభక్తి మరింత పెంపొందగలదు. అయి ధ్లండులో శిక్షితులైన పిమ్మిసరులను గూడ వదలియుండుటచే రాజకీయ ధర్మము న ను స రించి మహమ్మదాబీ సోదరులను ముఖ్యముగా వదలవలెనని బీసెంటుమ్మగారు నుడి చిరి. తీర్మాన మందరిచేతను ఆంగీకరింపబడెను. అంతటితో సంయోగ సమావేశము ముగిసినది.

కాంగ్రెసు స్థాయిసంఘ సమావేశము.

వెంటనే సురేంద్రనాథుగారి అధ్యక్షత్వ క్రిందనే అచ టనే మరల కాంగ్రెసు స్థాయిసంఘసభ జరిగినది.

కాంగ్రెసు అధ్యక్షుడే

అధ్యక్షుడనుగూర్చి మొదట సన్మాన సంఘాధ్యక్షుడు (వాసిన లేఖను రద్దుపరచుకొని రాష్ట్రీయసంఘములు నూచించిన ప్రకారము ఆనీబీసెంటుమ్మగారి నధ్యక్షపదవికి నియో జించితిమని ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షుడువాసినలేఖను కార్యదర్శి చదివెను. ఈ లేఖ చేరు ట వల న మన మా విషయ మునే చర్చింప బ ని లే దని ఆ ధ్యక్షులు ను డి చి రి. అధ్యక్షునియోజనమును స్థాయిసంఘమువారే చేయవలెనని వం గదేశప్రతినిధులలో మొకరగు నరేంద్రకుమారబానూగా రుప పాదించిరి. దాని నెకరు ననువదించనందున తీర్మానము నిలువ బడలేదు. అధ్యక్షుకనియోజనమును 1. క్షిప్ర లేఖ ఆహ్వాన సంఘమువారివలన పంపబడలేదు. అధ్యక్షునివలన పూర్వమే పంపబడినది. గాన కాంగ్రెసుసాంప్రదాయము ననుసరించి కాంగ్రెసు స్థాయిసంఘమువారి విషయమును చర్చింప వీలు లేదని గొ॥ జిన్నా గారు రుపపాదించిరి గాని దాని నుపసంహ రించుకొనవలె నని వారి మిత్రులు కోరుటచే వా రుపసంహ రించుకొనిరి.

కలిసజా సనములు

హిందూదేశమున వ్యక్తులకు గల వాక్యతీర. స్వాతంత్ర్య ములను నిరోధించుటకు ఇండియా రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వవర్గములు శాసనముల సక్రమముగ చేయుటను గూర్చి పరిశీలించుటకు పార్లమెంటు సభ్యుల మొకసంఘముగ నేర్పరుపవలెనని ఇండి యా మంత్రిగారిని కోరుట కొక తీర్మానమును ఆనీబీసెంటు మ్మగారు రుపపాదించిరి. తీర్మాన మంగీకరింపబడెను.

మోస్లేములీగు స్థాయిసంఘ సమావేశము

నే డుదయమున వీరు సమావేశమైరి. హిందూదేశమున కావలసన్న స్వయతము వారిపట్ల సానుభూతిని చూపుట రాజ భక్తికి భంగకరము గాదు. గాన మహమ్మదాబీ సోదరులను విడుదల చేయవలె నని తీర్మానించిరి.

మితవాదులను కూడ గట్టుకొనుట

మదరాసు మెయిలుపత్రిక ఈనెల 6 వ తేదీ కనివా రమునాడు దీనినిగూర్చి ప్రధానవ్యాసమున నిటుల చర్చించినది.

భావికాలమున భరతఖండమున పాశ్చాత్యులవలంబించు విధానము నందలి ప్రధానవిషయములను వివరించుటలో భార తీయులలో సహకార మధికముగ చూపబడవలె నని మేము ఖండితముగ వ్రాసితిమి. ప్రస్తుత కాలమున హిందూదేశమునం దున్న అసాధికార పాశ్చాత్యు లందరును తీవ్రముగ నాక్షేపించుట అత్యవసరమైనను పాశ్చా త్యుల లాభములకు ఈనికలుగ నున్నపుడు కేవలక్షేపణము తో తృప్తిమొందరాక దనియును భరతఖండ ప్రశ్నలన్నిటిని పాశ్చాత్యులు శ్రద్ధతో గమనింపవలెననియును, భారతీయ నాయకులుచేయు సముచితములగు సూచనలు ప్రాస్తవ్యమై పాశ్చాత్యులకు సంబంధించు వస్తువు ను వాని నన్నిటిని పాశ్చాత్యు లామోదింపుచుండవలె ననియును మేముజెప్పవలె ననిచెప్పితిమి. హామీ రూలరులపట్ల తీవ్రప్రతిరోధమున కైకమాభివృద్ధిపట్ల సము చితములగు భారతీయవిధానము లన్నిటియందును సంపూర్ణ సహకారమును మానివిధానమునకు ముఖ్యభాగములు. ఇటు నడుపుటవలన మితవాదుల నాకర్షించుభావము గల్గితముగ నున్నదని మాపాఠకులు కొందరు భావించవచ్చును. గాని మా భావ పదిగాదు. మితవాది అనుకల్ప ము మొదట నెట్లుండెను ఇప్పుడు మాత్రము బ్రాహ్మముగ కనబడదు. నేడది గౌరవనీయముగ లేదు. నేడు మిత వాదులలో నిట్టి లక్షణములు కనబడుచున్నవి. వారు రాజ ద్రోహకర్తప్రసంగముల సునరింపరు గాని ఇతరు లొనరించిన చాల సంకెటలను, మితవాదు లనబడువారు ఫలితములకు వెరచి మూలనొదిగిన అతివాదులైనను లేక, నిర్ధారణ చేసికొన లేక యూగులాడు సతివాదులైనను కావచ్చును. మితవాదు లలో నూటికి 90 మంది రాజనీయములందు మిడిమిడిజ్ఞానము కలవారు. వీరు ఆకల్పాంతమును గూడ పాశ్చాత్యులకుగాని భరతఖండమునకు గాని ఎట్టి లాభమును లేకుండగనే ఆకర్షిం పబడువారు. వీరికి కొన్ని సమపాయముల నభ్యుదయము చేయు చుండుటవలన వీరి కాళ మొండగుచున్నది. అట్లునడుపాయము లనుజేసి వీరినాకర్షించుటమాకుచితమనితోచదు. ఉత్తములని తోచిన సంస్కరణములను ముఖ్యముగ చేయవలెను గాని స్థిరులను విశ్వాసపాత్రులను గాక విమమస్థితి కలిగినపుడు మనల పరిత్యజించి పోవునట్టి వారి నాకర్షించుటకు గాను సంస్కరణముల నెంతమాత్రమును చేయరాదను.

మితవాదులకంటెను స్థిరచిత్తము గలవారును అతి వాదులు కాకుండుటమాత్రమే గాక తీవ్ర సంస్కరణములకు కేవలము ప్రతికూలరును స్వాధికారమును చూపుట కేర్ప ఱ్ఱైదు చిన్న కుట్రలలో చేరనివారును అగు భారతీయులకు మాత్రమే పాశ్చాత్యులు సహకారులుగ నుండవలెను. అట్లుండి నచో నిక్రమముగ లాభము కలుగగలదు. అట్టి భారతీయు లను సంఘమును బాగుగా పరిశీలించని వారధికముగ చూడజాలరున్నను వారి సంఖ్యయే చాల హెచ్చుగా నున్నది. వారిపుడెడ దొంగ నారంభించిన విద్యాసంపన్నులగు భార తీయులు సిద్ధాంతస్పృహ చేర్చుచుటయందే గాక యధార్థపరి పోలమున నధిక బాధ్యతను బడసినపుడు గూడ వారికి మంచి నాయకత్వమును అధికమగు పలుకుబడియును కలుగగలవనుట నిశ్చయము. వీరితో పాశ్చాత్యులు కలసి పనిచేసిన గలుగుదురు. దానివలన మంచిఫలితములు కలుగును. వారికి ని పాశ్చాత్యులకును గూడ కలిప్రాయ భేదములు కలుగ వచ్చును గాని అన్ని విషయములందును వారితో పూర్తిగ నేకీభవింపజాలమని అంగీకరింపగలిగినంతవర కయినను వారితో కలసి పనిచేయవలెనుట సముచితము గాదు. ఇదివరకు మిత వాదులకు సౌకర్యములను కలిగించుట ప్రలన పరోక్షమున నభివాదులకు గూడ సౌకర్యముల సునన్న పరిణి వచ్చుట చే నట్లు చేయు గూడ దనుట కిది యొక గొప్పయాధారము. మితవాదుల కోరికలలో 3 వంతు తీర్చుటయైన అతివాదుల కోరికలలో 1 వందైన తీర్చుటయె యగును. అట్లుగాక హామీరూలరు కేవలము ప్రతికూలు ధగువారితో మనము కలసి పనిచేసినచో అతివాదుల శ్రద్ధ సౌకర్యములను కలుగుట సంభవింపదు.

మన ముపేక్షించిన మితవాదు లతివాదులలో కలిసిపో వరా? మనకుట్లు చేయదగునా అని ఏభీరువైన నడుగవచ్చు ను. మన మట్లు చేయదగదు గాని వారిని లాభించు విధాన మును మాత్రము మనము వదలియే ప్రవర్తింపవలెను. వారు అస్థిరులు గాన నెచట నకుకూలముగ నున్నదని తోచిన నటు వంక చేరుచుండుట వారికి సహజము. అతివాదులలో చేరుట వలన గాని వారి వెనుక చేరుట వలన గాని వారి కెట్టి సౌఖ్య మును కలుగకుండ చేయుట మన కర్తవ్యము. ఏదో యొకటి రెండూసారులు తీవ్రాతివాదీని నిరసించినంత మాత్రమున మిత వాది ప్రతికూలవర్గమునకు చేరవలెను గాదని తలంపబడ దని మనము మన మిత్రులగు మితవాదులకు బాగుగా స్పష్ట పరుప వలెను. అతడు మనతో చేరకున్నను హామీరూలరు కేవలము ప్రతికూలరుగు భారతీయులలో కలియకున్నను అతడుమనకు ప్రతికూలుడనియే భావించి మనముతనినిట్లు చేయవలెను. గా|| ఫలానవారు సుప్రసిద్ధకాంగ్రెసునాయకులు. వీరి వర్తనమును బాగుగ పరిశీలించగ వీరియందు కొంత రాజభక్తి కనబడిన దని పత్రికలలో వ్రాయునట్టియు ఆ రాజభక్తిని మరికొంత పెంపొందించుటకు అమితవాదులను కోరునట్టియు కాలము దాటి పోయినది. బ్రిటనుదేశ కే మి ది వ ర త్త చే ని న రీతిని ఇప్పుడు చేయుచున్న రీతిని ను న ము గూ డ యోగ్యులగు భారతీయు లందరును రాజభక్తు లనియే పాటింపవలెను. ఆంగ్లదేశమునందలి వారిని అభినందించుచు ఇండియాదేశమునందలి బ్రిటిషువారి నందరిని నిందించుచుండు వారిని అట్టినిందను సహించువారిని మనము మిత్రకోటిలో చేర్చురాదను. వారిపట్ల సానుభూతిని చూపరాదు.

ఇప్పుడు ధారాళముగ మాటలాడుటయేముఖ్యకర్తవ్యము. గల్గియు లగువారియెదుట నిక్రమపు కేవలములను నిర్మూల మాటముగ ౯౦ మైళ్లు ఓడ్యారుగాను నడిచినందుల కాయ నను మందలించుటను ఖండించుటకు భరతఖండమునందలి పాశ్చాత్యులు ధారాళభావమునే వెల్లడించిరి. ఇట్టివిషయము లందు మెప్పుడప్పు ప్రభువుగానుచేసిన పౌరబాటు నికముం చే రాజప్రతినిధియునుగూడ చేయదని మేము తలంచెదము. అది ఎట్లున్నను భావనసభలందు ధారాళముగ మాటలాడుటనే మనము ముఖ్యముగ చూడవలెను. తీవ్రాతివాదులలో పూర్తి గాచేరని భారతీయులను తియ్యనిమాటలతో నభినందించుట వలనను వారు బ్రిటిషుదేశమును గూర్చి ఏమాత్రము సదభి ప్రాయమును తెలిసినను కృతజ్ఞతాపూర్వకమగు నబ్బుర మును చూపుటవలనను హిందూదేశమున రాజభక్తి గౌరవము చాల తగ్గినది. ఈ యగౌరవకరములగు పౌరబాటు లను మనము మానవలెను. అల్పరాజద్రోహులను మంచి చేసి కొనుట తగదు. యధార్థమగు రాజభక్తి కలవారికి దీనివలన నగౌరవము కలుగుచున్నదిగాన మనముతికంటె ధారాళముగ నిశ్చయముగ మాటలాడుట మెప్పుకొనవలెను. దోతనమువారు గూడ నట్లు చేయునట్లు మనము చూడవలెను.

హిందూదేశమునందు అత్యగౌరవము గలవారొక పా శ్చాత్యులుమాత్రమేగాదు. అట్టిచో యధార్థమగు నాత్మగౌరవ ముగల భారతీయుడు అల్పరాజద్రోహప్రసంగముల సునరింప లేదనియు యధర్థమయిన నధికమగు రాజభక్తిని చూపెనని యు మనకుందర మాతని స్తుతింపసాగిచో నతడెవ్వనుకొనదు. నాకట్టియించినవ్యభావము గాక వేరొక దుస్వభావము కలుగ నవకాళమున్నదని మీ రెల్లూహించ గలిగితి రని మనల నడుగదా? ఈ మహా యధర్థమున భారతీయులు ఆంగ్లదేశ మునకు బాసట యగుటయం చేసి వింతకలదు. అది బ్రిటిషు పౌరులందరు సునరింప వలసిన ముఖ్యకర్తవ్యము. గాన మన మిట్టి పొగడ్తలను వదలవలెను. రాజభక్తియు సచ్చాత్యమును తెలిపట వానిని చూచుచున్నామని నడించుట మనము మాన వలెను అట్లుచేయుటవలన రాజభక్తులను ఇతరులను విభేద మేర్పడకున్నది. మనమిత్రులైనచో క్రమతెనరో మనముగర్హింప వలెను. మిత్రులకుతోడ్పడి క్రమపులతోపోరవలెను. స్థిరచిత్తులు గానిమితవాదు లిపుడేదో యొకపక్షమును నిర్ధారణ చేసికొని చేరవలసినవృత్తు. వారిమనములు అతివాదుల మనములకుభిన్న ములుకావు. ఉన్నవాని నున్నట్లుచూచి, ఏపేరుగలవాని నా పేరునెవరిది విషయమువలన తేనినవృత్తుకమున కొనితెచ్చిపెట్టు కొని మెలంగక యధార్థజ్ఞానముతో మెలంగిన నే గాని మనమెట్టి యుపకారమును గూడ చేయజాలము. ఇంతవరకును బ్రిటిషు దేశీయులను గూర్చి పెక్కుకత్తిరములనుండి ఎట్టినిం దల నాకోపించినను ప్రత్యుత్తరము నిచ్చువారు లేరుండుటచే మన మిప్పుడు ధారాళముగ మాటలాడినచో వారు ఆందోళన ముగావించెదరుగాని తీవ్రనిరసనను నాటికి మహావీరకారము కాకపోదు. దానివలన చుగులాడు మితవాదులకుగూడ కొంత మేలుకలుగక సోదు.

బ్రాహ్మణేతర ప్రాతినిధ్యము

గా. భూపతిరాజు వేంకటపతిరాజుగారు ఇట్లు వ్రా యుచున్నారు:—బ్రాహ్మణేతరుల అభివృద్ధిని కోరువా ర్కందతీగిన బ్రాహ్మణేతరోద్యమమునందు కొన్ని ప్రశంసనీయు చుగు విషయములు గనబడకమానవు. వారు విద్యాసాంఘిక విషయాభివృద్ధులను, స్వలాభముకొఱచు భావనసభలు మున్నగు వానియందు సరియైన ప్రాతినిధ్యమును అభిలషించున్నారు. కడచిన సెప్టెంబరు 30 వ తేదీని బెజవాడయందు జరిగిన ప్ర త్యేక ఆంధ్రమహాసభలో, వెనుకబడియున్న సంఘములకన్ని టికిని ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యము నేర్పజుటకు ఒకతీర్మాన మా మోదితమయినది. గా|| మోచర్ల రామచంద్రరావు పంతులు గారు నూచించిన విధానము బ్రాహ్మణేతరులకు తృప్తికర ముగనందలేదు. బ్రాహ్మణేతరులచే ఆమోదింపబడదగి ఆచరణ యోగ్యమయిన విధానమేమియు నాకుగోచరించుటలేదు. బెజ వాడలో జరిగిన మహాసభలో బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతరులకు భావనసభ మున్నగు సంస్థాపనలందు ప్రత్యేక ప్రత్యేకముగా స్థానముల నేర్పజుచి కొన్ని స్థానములు రెండుజాతులకును కలిపి నిలువయుంచుటకు కొందఱు నూచించిరి. ఈజాతి విభేదమును బాటింపకుండ, అన్ని సంఘములను ప్రాతినిధ్యమును ఏర్పజు చుట ఉపయోగకరమని నా యభిప్రాయమైనను, అట్లు చేసి నచో బ్రాహ్మణులకు బ్రహ్మణేతరులకు పోటి గలుగుననియు కొంత కాలము పఱివైసను ఎన్నుకొనువాఁలలో బ్రాహ్మణేతరు లే ఎక్కువగా ఉండెనప్పటికి బ్రాహ్మణేతరు లెన్నుకొనబడు ట దుర్బలముగానుండవచ్చుననియు కొందఱు చెప్పిరి. అట్టిభయ ము నాకెన్నటికినీలేదు. నాబ్రాహ్మణేతర మిత్రులను సంతృప్తి పజుచుటకొఱ కీ క్రింది విధానమును నివేదించుచున్నాను. బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతరు లందఱును విమర్శించి తమ యభి ప్రాయములను చెబువ బ్రార్థితులు. స్వదేశములో నే యిట్టి కలతలకు తావీయక జాతిస్పర్థలను కలుగజేసికొనక సర్వ సమత్వభావముతోను, ఉదారబుద్ధితోను భేదములను పరిష్కరించుకొనవలె నని నా యుద్దేశము.

చెన్నపురి శాసనసభ

ఈ సభలో ప్రభుత్వమువారిచే నియోజింపబడదగు 25 మంది సభ్యులలో 20 మంది ఉద్యోగులు 5 మంది అను ద్యోగీయులు నుండవలెను.

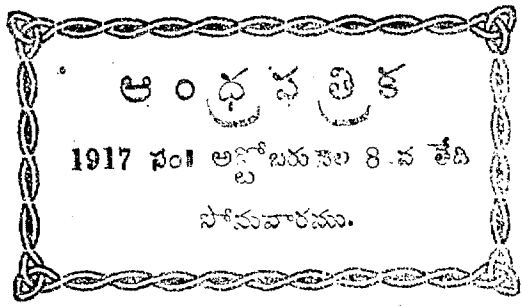
15 మంది మహమ్మదీయులు. వీరు ఇంకే ఇతరసభ్యత్వి స్థానమునకు ప్రయత్నింపదగదు.

4 గురు యూరోపియను ఆంగ్ల ఇండియను వర్తకులు 1గు యూరపియను తోటయజమాని. 2గు హిందూదేశకృత్తు పులు. 2గు హిందూపంచములు. ఈక్రింది 5 స్థితులు బ్రాహ్మణు లకు ప్రత్యేకము. 3 పట్టపర్తిలో కృతార్థులు (1 చెన్నపురి వారు 1 ఉత్తరభాగమువారు 1 దక్షిణభాగమువారు) 2 గు ఏలూరుపాయలై నను అంతకు ఎక్కువ యైనను ము జీయు గలిగిన (రికర్మెంట్లు) పౌరకాలల ఈ పా ధ్యా యు లు కొందఱిని తృప్తిపజుటకు కీ 5 స్థితులు బ్రాహ్మణులకు నిలువ యుంచగోరెదని. ఈ5 స్థానములకు ఎన్నుకొనువారు బ్రాహ్మ ణులే అధికముగా నుండుటచే బ్రాహ్మణులే ఎన్నుకొనబడుదు రనుట నిస్సందేహము.

ఈ క్రింది 85 స్థానములు పంచమేతరులకు బ్రాహ్మణే తరులకు నిలువ యుండువును. 25 గురు వ్యవసాయదారులు. (100 రూ॥ పన్ను చెల్లించు వ్యవసాయదారులుకాని లేక, 200 రూ॥ పన్ను చెల్లించు ఇనామా జామీనో కల భూ భూస్వాములు కాని.) 4 గురు హిందూవర్తకులు. 1 (ఉత్తర భాగమువారు, 1 దక్షిణభాగమువారు, 1 చెన్నపురివారు, 1 ధాటుకోటి కెట్టి) 6 గురు పౌరప్రామిక సంఘప్రతినిధులు. ఈ వైరిస్థితుకు ఎన్నుకొనువారు బ్రాహ్మణేతరులేఅధికముగా నున్నందున బ్రాహ్మణేతరులే నియమింపబడుట నిస్సందేహ ము గనుక ఇట్లు నిలువయుంచ నవసరములేదు కాని కొందఱు బ్రాహ్మణేతరమిత్రులను తృప్తిపజుటకు కిట్లు నిలువయుంచ గోరెదని. ఈక్రింది 36 స్థితులు బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతరులలో నెవ్వరైనను నియమింపబడవచ్చును.

1 విశ్వ విద్యాలయము వారు, 1 చెన్నపురి నగరపాలన సంఘము వారు, 1 చెన్నపురి రేలువేయరు, 25 గురు జిల్లా బోర్డు మెంబరులు, తాలూకాబోర్డు మెంబరులు పురపాలక సంఘసభ్యులు ఆదాయపు పన్ను చెల్లించు వారు, (జిల్లాకు ఒక్కొక్కరు చొప్పున). 4 గురు జమిందారులు, 4 గురు భూస్వాములు.

అందఱికినిసమానమగు ఎన్నిక స్వాంత్ర్యమేర్పజుచువిధాన మున్నగాని మంచిసమపాయముగల ఏర్పాటులు జరుగజాలవు. నేను వైన నూచించిన విధానమునందు లోకము లనేకములు గలవని నాకు చెలియెను. గుణగ్రహణపారీణు లగు వారిం దులు యూచించి యెట్లుంచిన భాగుగా నుండునో తెలుప బ్రార్థితులు.

“మహాను మెయిలు” సమరోత్సాహము.

వంగదేశ విభజనాంధోళన సమయమున, ఆంగ్లో హైందవ పత్రికలు, రాజకీయ సంస్కారులను, యతివాదులనియు, మితవాదులనియు విభాగము గావించినవి. మితవాదుల వెన్నుచరచినవి. మితవాదులచే జరుపబడిన నిబంధన దేశీయమహాజనసభ యెడల, ఆపూర్వమును గ్రహించినవి. భారతీయ నాయకుల లీ పత్రికల రహస్యద్వేషము గ్రహించజాలక, యీ సాంకేతిక నాయకులను ధరించిరి. మితవాదులు జాతీయవాదులను బహిష్కరించిరి. వారికి దేశీయమహాజనసభలో దావులేకుండ తేసిరి. నిబంధనవాదులసభ యధికారివర్గపు మున్నగు జాత్రమయ్యెను. జాతీయవాదులరథ నిష్ఠాధికు బడెను. జాతీయవాదులును, మితవాదులును, నిష్ఠాధికులును గర్భ శత్రువులవలె మెలంగిరి. దేశభక్త్యదయమును మఱచి యంతః కలహములతో గాలము గడపిరి. మింటో మార్చే సంస్కరణములు రాజకీయ నిర్మాణమును దీసికొనివచ్చెనని మితవాదులు దలంచిరి. దేశీయమహాజనసభ కార్యముల, శాసనసభా సభలే నిర్వహించగలవని యూహించిరి. మార్చే ప్రభువు గారు మితవాదులను దంచేర్చు డను విధానమును హిందూదేశ ప్రభుత్వమున కుపదేశించెను. ఈ విధానము ననుసరించి రాజ్యాంగసభలో సభ్యత్వము భారతీయుని కొసంగబడెను. ప్రభుత్వ కార్యదర్శి సభలో, భారతీయు లిద్దరు సభ్యులుగ నియమింపబడిరి. కాని, కాలము గడచినకొలదిని, మితవాదుల యత్యాశలు శతవిషాదములై పరిణమించెను. శాసనసభాసభలు, వాగ్దేయమునకు పయోగపడెనుగాని, అవి నిజముగ అధికారము బడయలేదు. ఒకనంక రాజకీయ మోక్షమును ప్రసాదించునని తలపబడిన సంస్కరణములు యాశాభంగము కలుగజేసెను. వేరొకవంక, యుత్సాహభరితులగు జాతీయవాదులు దేశీయమహాజనసభనుండి వెలువలకు బంపబడుటచే, దేశీయమహాజనసభ కార్యక్రమము యుత్సాహరహితమై బరగెను. ప్రతినిధుల సంక్రమము, ప్రేక్షకుల సంఖ్యయు నానాటికి నన్నిగిలెను. మితవాద నాయకులు తమ పోషము గ్రహించి, తిరిగి సంయుక్త దేశీయ మహాజనసభను లక్ష్యము పురమున జరిపిరి. పూర్వపు కక్ష లంతరించెను. మితవాదులు యతివాదులు గలసి జాతీయవాదులయిరి. కాని యింకను గొందరు మితవాదులు బూర్వ వాసనను విడిచిపెట్టి, ప్రాతవిభేదముల గడలించుచుండును. ఇందూ ప్రకాశపత్రిక వెనుకటికక్షల జ్ఞప్తికి తెచ్చుచుండును. ఈనడుము కలకత్తాలో నీ విభేదములు తిరిగి దల జూపుచేమో యని భయము జనించినది. ఆహ్వానసంఘపు పోరాటములు తీవ్రతపెందినపుడు, దేశీయమహాజన సభలు రెండు సభలు జరుగునని, ఆంగ్లో హైందవ పత్రిక లత్యంత సంతోషమును వెల్లెచ్చినవి. మితవాదుల సభకు ప్రోత్సాహము గావించుట భర్తమని వ్రాసినది. ఈ పత్రికల సంతసము విశేష కాలము నిలుచు

టకు వీలులేక బోయెను. కాంగ్రెసు పోరాటములు సమసెను. కక్షల సంకురింప జేయవలెనని చేసిన ప్రయత్నము లన్నియు వ్యర్థము లగుటచే, ఆంగ్లో హైందవపత్రిక లాశాభంగము నాపుకొన జాలకున్నవి. నిరాశాసంజనితముగు తీవ్రరోషమును, వెలిగిక్కుచున్నవి. ప్రజాదూషణలో బేరెన్నిక నహించిన, మద్రాసు మెయిలుపత్రిక, మితవాదులను శనివారపు పత్రికలో గసిదీరదిట్టెను. ఆంగ్లో హైందవుల మన్ననకు ప్రాత్రులగుటకు ప్రాకులాడుచుండు మితవాదు లెవరయినను మిగిలియున్నచో వారికి మెయిలు పత్రికావ్యాసము నేత్రాంజనమై వెలయగలదు. మితవాదులనియు యతివాదులనియు, విభేదముల జూపుట జాతీయైక్యమునకు భంగము గలిగించుటకు గావించు పన్నుగడలని, భారతీయు లికనయినను గ్రహించుట భావ్యము. మెయిలుపత్రిక తన నిజస్వరూపమును బహిష్కరణము జేసినది. భారతీయుల యభివృద్ధి కేమాత్రము సహించదని తేటతెల్లము జేసినది. మెయిలు పత్రికా విజృంభణపుగురి, ప్రవాసశిక్షల రద్దగావించుటపై గాక, సంస్కరణప్రవాసముపైననే నిలచియున్నదని స్పష్టపడినది. భారతజాతిపై మెయిలు పత్రిక సమరమునకు సమకట్టినది. ఇకనయినను తమ విభేదముల బోనాసి, జాతీయశయప్రాప్తికై భారతీయు లైకకంఠ్యముగ బడచేయనిచో, స్వపరిపాలనార్హత జూరజాలరనుట నిశ్చయము.

మెయిలు పత్రికా వాదము పరిశీలించెము. యూరపీయనుల భవిష్యత్కర్తవ్యవిధానమింపత్రికలో నూచింపబడినది. యూరపీయనులను పదమున శత్రువర్గమువారగు జర్మనీ, ఆస్ట్రేలియా, బల్గేరియా వారు గూడ జేరుదురు. అందుచే నీపదమును సగర్వముగ మెయిలుపత్రిక యింకనుయేల యుపయోగించుచున్నదో దెలియదు. ఈ విషయ మటులుండనిండు. నూతనవిధానమున, రెండు వర్గములవలంబికబడును. స్వరాజ్యవాదులపై యనివార్యమయిన ద్వేషము జూపించుట, మొదటిపద్ధతి. సక్రమాభివృద్ధికై యడకుప గలిగి వర్తించు భారతీయులతో తోడ్పాటు గావించుట రెండవపద్ధతి. ఈ వర్ణనలో, మితవాదులు గలిసి యున్నారాయని సంశయ మొదవవచ్చును. అందుకు సందిగ్ధములేని వాక్యములతో మెయిలుపత్రిక జవాబాసగినది. మితవాదులను పదము యర్థవిహీనమయినదని మెయిలుపత్రిక దెలుపుచున్నది. మితవాద పదమునకు నిర్వచన మితిరున గావించబడినది. “మితవాదియనగా, స్వయముగా, రాజద్రోహపూరితో పన్యాసము గావించకుండ, నితరు లట్టి యపన్యాసముల నొసగునపుడు సంతసించువాడు. పర్యవసానమునకు భయపడి వెనుకంజనైచు యతివాదిగాని, మనోనిశ్చయములేని యతివాదిగాని, మితవాది యనిపించుకొనను. మితవాది యనేక విషయములలో సంతయాత్మ్యుడై ప్రవర్తించును. ఇట్టివాని యుగాంతమువరకు దరిజేర్చినను, యూరపీయనులకు గాని హిందూదేశమునకు గాని ప్రతికూలముగ లాభముకల్ప వేరెయ్యి గాన్పించదు. మితవాదులను బుజ్జగించి వారికి వరము లపుడపుడొసగుటవలన, ఎట్టి ప్రయోజనము లభించదు.” బాధ్యతగలవార మనియు, భారతీయుల యొక్కయు ఆంగ్లో హైందవుల యొక్కయు విశ్వాసము జూరగొన్నవార మనియు సగర్వముతో బలుకుచుండు మితవాద నాయకులను, ఉన్నత శిఖరము నుండి మెయిలుపత్రిక యొక్క మారు ద్రోసివైచినది. ఇంతవరకును వారిపై జూపుచున్న సవతిత్వప్రేమను, వారు తమ యక్కరల కుపయోగింపరని దెలిసికొనినతోడనే, యావలకు ద్రోచినది. మితవాదులు కోర్కెలు మూడువూతులు ధరించిన

చో, అతివాదుల మోఘలు గూడ యొకవంక ఫలించనటులే. యగును గాన, వారికి సాయము జేయుట స్వరాజ్యవాదులకు సాయము జేయుటయే యని, మెయిలుపత్రిక సిద్ధాంతీకరించినది. మితవాది. తీవ్రముగ యతివాదుల దూషించిన మాత్రమున మన కక్షమువాడని యూహించుట ప్రమాదకర మని, మెయిలుపత్రిక వ్రాయుచున్నది. ఏ మితవాది అయినను, మన కక్షమును పూర్తిగ యవలంబించడో, అతడు మన విరోధికోటిలో జేరినవాడే యని ఎంచవలయునని మెయిలుపత్రిక యభిప్రాయ మొసగినది. భారతీయు లెవరయినను రాజభక్తి జూపినమాత్రమున, వానియందెక్కువ గణ్యత ఎన్నియును గాన్పించదనియు, రాజభక్తిని జూపుట భారతీయుల విధిమనియు, సంగ్రామమునకు సాయము గావించుట భారతీయుని ప్రాథమిక విధి యనియు, యందు ప్రశంసార్హ మెన్నియును లేదనియు, మెయిలుపత్రిక వ్రాయుచున్నది. అందుచే, రహస్యముగ రాజద్రోహలో చనలగల మితవాదుల సఖ్యమానించు పద్ధతిని త్యజింపవలయునని, ప్రభుత్వమువారి కీపత్రిక సలహా నొసగుచున్నది. ఇక మెయిలు పత్రికాభిప్రాయ ప్రకారము, సన్మాన్యులగు భారతీయు లెవరు? సంస్కరణములకు ప్రతికూలురగు భారతీయులే! వారికి ప్రభుత్వమువారు తోడ్పడవలయు నట! ఇంతటనుండి స్నేహితు లెవరో విరోధు లెవరో, కన్నుగొని, స్నేహితులకు చేయూతనొసగి, విరోధులతో సమరము సలిపెదనని మెయిలుపత్రిక దెలుపుచున్నది. ఈ స్నేహితులతోనికీ వచ్చెవా రెంతటి సుకృతము గావించిరో? ఇకనుండియు, మితవాదు లీ రెండు పక్షములలో నెన్నిమో నొకవానిని యవలంబించి తీరకలయును గాని, త్రిశంకు స్వర్గమువలె యంతరాళమున నుంచుటకు వీలులేదని, మెయిలుపత్రిక శాస్త్రిచుచున్నది. సందేహమున స్ఫులగు మితవాదుల కార్యసందేశ మువినది. ఈ సందేశమునకు మితవాదుల నెడివారు లోబడెదరా లేక దానిని ధిక్కరించెదరా?

మెయిలుపత్రికయొక్క సమరోత్సాహము, భారతీయులలోని విభేదముల దొలగించుటకు దోడ్పడవలయును. భారతీయులు రాజభక్తినిజూపినను, మెయిలుపత్రికకు జాలదు. సంగ్రామమునకు సాయము గావించినను మెయిలుపత్రికకు దృష్టిలేదు. రాజకీయ సంస్కరణములను వాంఛింపుచున్నంతవరకు, భారతీయులందరు రాజద్రోహపూరితులే. బ్రిటిషు ప్రభుత్వముపట్ల రాజభక్తి జూపుటయే గాక, ఆంగ్లో హైందవుల కెల్లరకును జోహారు లొసర్చెనే భారతీయులే, మెయిలుపత్రికానుగ్రహమునుపడెను నట్లు. భారత జాతీయం దావంతయును ఆత్మగౌరవము గలదేని, మెయిలు పత్రిక బెదరింపులకు లొంగమనియు, స్వపరిపాలనము బొందువరకును పట్టునలవిడమనియు, భారతీయు లైకకంఠ్యముగ కార్యరూపమున రుజువుపఱచి, యీ పత్రికయొక్క యంత్యసందేశము నిరుపయోగకరమని దృక్పథిదర్శనము గావించ వలయును. ఈ సమయమున, హైందవు లేమాత్రము వెనుదీసినను, వారిలో నెట్టి యంతకలనాములు బూడసూపినను, ఆ యనకాశము దీసికొని ప్రజాశయముల భంగపరుప ఆంగ్లో హైందవులు సమకట్టి యున్నారు. అట్టి యనకాశమునకు జోటియ్యక, భారతదేశము బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునకును, ప్రభుత్వమునకును రాజభక్తిని జూపునుగాని, ఆంగ్లో హైందవుల యడుగలకు మడుగు లొత్తదని, దృఢముగ వ్యక్తపరుపవలయును. మెయిలుపత్రిక చూపుచున్న సమరోత్సాహము, భార

శ్రీమత సత్వములకు జేయుతనాని వారి యాశయ పాపికి లాభకరముగ బరిణమించును గాక!

కాంగ్రెసు, మహమ్మదీయసంఘ సంయుక్తసభ.

(o)

ఈ సభా కార్యక్రమము అలహాబాదులో ముగిసినది. సభకు సురేంద్రనాథ బెనర్జీ గారు సాధారణత్యము వహించిరి. ప్రవాసమునుండి విముక్తులయిన బి... గారిని, సురేంద్రనాథ బెనర్జీ గారు రభించింపుచు... ఆమె విడుదల, సక్రమాందోళనమునకు మహావిజయమనియు, కలకత్తా దేశీయ మహాజనసభ కామె యగ్రాసనాధిపత్యమును వహించుననియునుడివిరి. కాంగ్రెసుకక్షలలో ఒక కక్షకు నాయకత్వము వహించిన బెనర్జీ గారు, బిసెంటుగా రగ్రాసనాధిపత్యము వహించెదరని సంతసమును వెల్లెచుచుట, సరసముగ గన్పట్టును. సాత్విక నిరోధావలంబన మీ తరుణమున నిలిపి వేయుట యుక్తమని దీర్ఘానిం ప బడినది. మద్రాసు, బర్మా, సంయుక్త రాష్ట్రీయసంఘము లీ విషయ విచారణ నిలుపు జేయుటకు దీర్ఘానించినవి. బీహారు రాష్ట్రీయసంఘము రాజకీయ నిర్బంధితుల విడుదలకు పరిమితి బెట్టవలయుననియు, యావైని విడుదలగావింపబడనిచో సాత్వికనిరోధ మవలంబింపవలయుననియు, యభిప్రాయమొసగినది. బేరారురాష్ట్రీయసంఘమువారు సక్రమాందోళనమున సాత్వికనిరోధ విధాన సూత్ర మవలంబింపుచుండవలయునని దెలిపిరి. నిర్బంధితులలో మువ్వరు దప్ప, మిగిలిన వారందఱును నిర్బంధములోనే యున్నారు. వారి విడుదల కయి ఈ సభవారెట్టి ప్రయత్నముల గావింపదలచిరో దెలియుటలేదు. అసమ్మతి దెలుపుటతో వీరుదృష్టిజెందెదరుగాబోలు. గాంధీగారి విధానము గూర్చి వీరెట్టి యభిప్రాయ మొసగినటుల గాన్పించును. సంస్కరణ విధానము గూర్చిన విజ్ఞాపనముపై ప్రజల చేత్రాల్లు చేయుచుకొనునపుడు, నిరోధము గలిగినచో, ఎట్టి పద్ధతిని వీరవలంబింపదలచిరో, వ్యక్తమగుటలేదు. హిందూదేశమందెల్ల, నీ విషయమై స్పష్టమగు నభిప్రాయ మొసగి, గాంధీగారి విధానము బూర్తిగ నవలంబించినది, విజయవాడలో జరిగిన ప్రత్యేకాంధ్రమహాజనసభ. ఆంధ్రులకు ప్రత్యేక రాష్ట్రీయశాఖ లేకబోవుటచే, ఆంధ్రుల యభిప్రాయము కాంగ్రెసునకు దెలియుటకు ఏలు గాన్పించుట లేదు. కాంగ్రెసు నాయకుల దూరదృష్టి యపుడే మందగించుచున్నదా?

మహాత్మాగా గారికి కాంగ్రెసు సంస్కరణముల గూర్చి దెలుపుటకు ముప్పది యేడుమంది ప్రముఖులు వెడలవలయు ననియు, ప్రజల దృఢాభిప్రాయము నీ విషయమై దెలుపు విజ్ఞాపన పత్రికను వారికి సమర్పింపవలయుననియు దీర్ఘానింపబడినది. నియుక్తులను మాంటాగూగారి యొద్దకు బుచ్చుటకై యేర్పాటుల గావించుటకు న్యాయశాస్త్ర సుబ్బారావు, సి.పి. రామస్వామి అయ్యరు, వజీరు హుస్సేనుగార్లు కార్యదర్శులుగ నియమింపబడిరి. విజ్ఞాపనపత్రిక దయారూగావించుటకు చింతామణి గారు కార్యదర్శిగనుండునటు లొకసంఘ మేర్పాటు గావింపబడినది. మాంటాగూగారియొద్దకు వెడలువారిలో మహమ్మదాలీగారు నియోగింపబడిరి. ఈ కార్యము వారిపై ప్రజలకుగల యధికగౌరవమును వెల్లడిచేసినది. మహమ్మదీయ నిర్బంధితుల బదిలీలు న్యాయమనియు, రాజనీతియనియు, తీర్మానము బిసెంటుగారిచే యనువదింపబడినది, సభ్యుల యంగీకారము బడినది. ప్రత్యే

కముగ జరిగిన కాంగ్రెసు సభలో వ్యక్తి స్యాతంత్రమునకు భంగముగ బరిణమించుచున్న నిర్బంధశాసనోపయోగము గూర్చి విచారించుటకు, పార్లమెంటు సంఘ మేర్పాటుచుట యవసరమని, బిసెంటుగారిచే తీర్మాన ముపపాదించబడి, ఎల్లర యంగీకారము బొందెను. మహమ్మదీయ సంఘమువారిచే మహమ్మదాలీ, షాకతు ఆలిగార్ల నిర్బంధముల దొలగించవలయునని దీర్ఘాని మంగీకరింపబడినది. కాంగ్రెసు యధ్యక్షత విషయమై, వంగదేశీయులలోని యంతఃకలహములు సమసిబోయినందున, యావిషయమై కాంగ్రెసుసంఘము వారు విచారించ నవసరము లేకబోయెను.

ఆంధ్రోద్యమవిషయక మగు తీర్మానముల గతి యేమయ్యెనో, దెలియలేదు. ఆంధ్రులు నిరుత్సాహపడక, నేటినుండి యెనను దృఢనిశ్చయమై కృషి సల్పినచో, కార్యసిద్ధి బడయగలరు.

(o)

సిడెహాము ప్రభువుగారి యాగ్రహము మొయిలు పత్రిక ప్రారంభించిన, యాందోళనమునకు, సిడెహాం ప్రభువుగారు ప్రక్కతాళము వాయింప మొదలిడిరి. బిసెంటుగారి విడుదలచే, ప్రభుత్వపు ప్రతిష్ఠకును, యధికారమునకును, భంగము గలిగినదని వీరు లండను టైముస్ పత్రికకు వ్రాసిరి. ఎన్నడును సమాధానము జెందని స్వల్ప సంఖ్యాకులకు వరముల నొసగుటవలన, హిందూదేశమున ప్రభుత్వాధికారపు బునాదులకే భంగము వాటిల్లినదట! రుష్యాలో అధికారనిర్వహణమున లోపములుండుటచే, ఆదేశముతోచనియమగు స్థితిలో నున్నదట! అట్టి యపాయములు హిందూదేశమున యింక నెక్కుడుగ గలవని సిడెహాము ప్రభువుగారు హెచ్చరించిరి. హిందూదేశమున, యుద్యోగమును నిర్వహించి, యిచ్చటికిని హిందూదేశపు విత్తము ననుభవించుచు, హైందవులవల్ల ప్రభుత్వమువారే మాత్రము దయ గనుబఱచినను, సిడెహాం ప్రభువు గారి పంటి ఆంగ్లో హైందవులు తమ రోషావలమును వెల్లగ్రుక్కటకేమి కారణమో దురూహ్యము. హిందూదేశము శాంతియుతముగనుండి, ప్రజలు రాజకీయ సంస్కరణముల బొందుట వీరి కేవలగింపుగ నుండును.

సిడెహాం ప్రభువు వంటివారయినను, దేశీయుల మహాదాశయముల నిరోధింపవలరు. కాల ప్రవాహమున కడ్డుపడజాలరు. ప్రజలు యకుంతితదేశభక్తితో కృషిసలిపినచో, గమ్యస్థానము జేరుట కెట్టి విఘ్న పరంపరలయినను, యుద్ధ గలిగింపజాలవు.

హిందూస్థానీ భాష

ఇంతవరకును యుద్యోగులు పరీక్షనిచ్చు భాషలో, హిందూస్థానీ భాష జేర్పబడలేదు. ఈ విషయమై ప్రభుత్వాధికారుల యభిప్రాయముగైకొని, హిందూస్థానీ భాషకు గూడ యితరదేశ భాషలతో బాటు సమానగౌరవ మొసగబడినది. తరుమా పరీక్షయందును, దేశీ భాషా ప్రావీణ్యపు పరీక్షలలోను, హిందూస్థానీ భాష గూడ జేర్పబడవలెనని, ప్రభుత్వమువారిచే నుత్తర ప్రెసగ బడినది. ఈ వార్త మహమ్మదీయులకు సంతసము గలిగింపవచ్చును.

వసతిగృహములు

విద్యార్థుల వసతిగృహ నిర్మాణమును ప్రోత్సహపరచుటకు ప్రభుత్వమువారిక యుత్తరువు గావించిరి. శాశ్వతధనముల గట్టుటకు ముందు, అదై యిండ్లలో, నీ వసతి గృహముల నేర్పరచుటకు, రాష్ట్రీయ మూలధనము నుండి, సహాయము జేయుట యుక్తమని

విద్యారాఖ్యాధికారి, ప్రభుత్వమువారికి నివేదించెను. అందుపై ప్రభుత్వమువారు సలహా సంగీకరింపుచు, ఆ ప్రతిష్ఠాపనాధికారులు వ్యయబెట్టుచానిలో సగమున కెక్కుడుగాకుండ ద్రవ్యమొసగుట యుక్తమని యుత్తరువు బ్రదురించిరి. ఇట్టి యుత్తరువు, వసతిగృహముల నేర్పరచుటకు ప్రోత్సహకరముగ నుండగలదు.

డిప్యూటీగములు

విశ్వవిద్యాలయములలో పరీక్షలలో విజయము గాంచువారికి దగిన యుద్యోగముల నొసగుటకై ఆక్సుఫర్డ్ మొదలగు విశ్వవిద్యాలయములలో సంఘము లేర్పాటుగావింపబడినవి. జీత సమస్య పరిష్కరించుట, విశ్వవిద్యాలయ ధర్మములలో నొకటి యని, ఆంగ్లదేశములో పరిగణింపబడినది. హిందూదేశమున, విద్యనెచ్చికొనిన వారి జీవిత సమస్య రాను రాను దుర్భరమగుచున్నది. హిందూదేశమందలి విశ్వవిద్యాలయాధికారు లీ విషయమై ఆంగ్లదేశ విశ్వవిద్యాలయపు మార్గమేల అవలంబింపరని, టైముస్ పత్రిక ఇంగ్లీషుపత్రిక ప్రశ్నింపుచున్నది.

తూర్పు ఆఫ్రికా

తూర్పుఆఫ్రికాలో మిత్రముండలివారు, ముందునకేగుట.

లండను, ఆక్టోబరు 5:—అధికారులు ప్రకటించుచున్నారు.—మిజెహూలో మహా శత్రువులు నాంగోదేశకు వెళుకల వలెయిచ్చుచున్నారు. మేము వారిని వెనుదరుముచున్నాము.

భారతీయాశ్వక దళాధ్యక్షము.

లండను, ఆక్టోబరు 5:—మానుండినవన్నెలైటగు గారి విశేషత డిట్లు తెలి నిచ్చుచున్నాను.—జర్మనుత్తూర్పు ఆఫ్రికాలోనుట్లు ముట్టి శత్రుల హింసించుచుట చాల తీవ్రముగనున్నది. జర్మనులు తమ స్థలముల విడిచివెట్టుకొనుచున్నారు. యుద్ధము ముగియ లోపల తమ స్థలముల మరల రాబట్టుకొనుట చాసగ నేరదుగాన మిత్రమండలివారికి లోబడుటయే నుంచినది. డెబ్బలు తెలివినవారు కొందఱు వారికి సలహాలజెప్ప నారంభించి, కట్టాయండి వాండీరకమయ్యధము మహాత్మిక్రముగ జరుగుచున్నది. భారతీయాశ్వకదళ మొకరించు పని యింతంత యనరాదు. అతి త్వరితముగ ముందున కేగుటయ్య, నవట మందు గుండునంతటిని వెడజల్లుటయు, తమ్ములమున శత్రువుల ఆహారసామగ్రి కొట్టుల నన్నిటిని ధ్వంసముజేయుటయు మొదలు గాగల పవల వారమితరుగ నొనరించిరి.

కెరడా

అట్టవా, ఆక్టోబరు 5:—నైనిక నేవాచట్టపు మరతుల నుండి ప్రత్యేకముగ నెకరైన కారణాంతరములపై తప్పింపవలసినవను ఉపహాసము నెట్లయి నోడింపవలయునని పట్టుపట్టి గ్రాండు కాన్సిలనందు బంటారియో ఇండియను లండనును దానికి వ్యతిరేకముగ వభిప్రాయముల నిచ్చిరి.

స్వీడను

మిత్రమండలి; స్వీడను ఓడలు.

స్టావహోము, ఆక్టోబరు 5:—ఏదియో పూర్వపు అంతర్జాతీయ నిబంధన ననుసరించి బ్రిటిషు పరాసు దొరతనముల వారు స్వీడను దొరతనమువారిని 10 ఓడలను నైనిక సన్నాహమున కెగురియ్యుచి యునుగ, నట్లగుగూడదని స్వీడను దొరతనమువారు రెండుల కియ్యకొనక ఆకోరిక నాజేసిందిరి.

బల్గేరియా, రుమేనియా.

లండను, ఆక్టోబరు 5:—జానీసుండి యిట్లు తెలివచ్చుచున్నది.—స్వీట్జరులందున కేతెంచిన జర్మెనియను రాయబారులు రుమేనియా ప్రతినిధులతో ప్రత్యేకసంధి బదువుట కాలోచవలజేయగా వారందఱు కనహ్యపూర్వక డిక్టేటరును జూపిరి.

స్థానిక వార్తలు

బిసెంటుమ్మ శిలావిగ్రహనిధి:—ఈ నిధి కింత వరకు రు 1232-5-0 లు చేరిన వని ఈ నెల 8-వ తేదీన కార్యదర్శులు ప్రకటించిరి.

సబ్ అసిస్టెంటు సర్జనుల సంఘము:—ఈ సంఘమువారి యాజమాన్యముక్రింద చెన్న పురి వైద్యకళాశాల భవనమున నేటి సాయంత్రము (8-10-17) 5 కంటలకు యు ఎల్. నారాయణరావు, ఎల్.ఎం.పి. గారు 'ఉబ్బరవ్యాధి' దాని కృభావము, చికిత్స'లనుగూర్చి ఉపన్యసించెదను.

సుకృత లక్ష్మీవిలాససభ:—ఈ సభ వారు 6-10-17 వ తేదీ శనివారమునాడు రాత్రి 9-30 గంటలకు విల్లీయాంపురముందరమున ప్రవీణభాషయందు "సామితి" నాటకమును అతి సుందరముగా ప్రదర్శించిరి. ప్రజలచే పురమంగిరము క్రిక్కిరిసి యుండెను. నాటకప్రదర్శకులలో యువభర్తా నామితిసాత్రులను ధరించినవారు మిగుల ప్రశంసనీయులు. నారదకాత్రుల ధరించినవారు ప్రజలు ఆనంద భరితు లగునట్లు నటించిరి.

వాల్మీకి రామాయణ కాలక్షేపము:—చెన్న పురి ఆచార్యుల పీఠానికి వర్తకులు ఒక సంవత్సరముగా వాల్మీకిరామాయణ కాలక్షేపము జరిగించి 28-9-17 తేదీన రాత్రి ప్రారంభము నుచేరించిరి. పట్టాభిషేక మహోత్సవమును జరుపబడినది. 30వ తేదీన వైదారణ్య శాస్త్రిగారు బ్రాహ్మణసంతకము చేసిరి. ఈ నెల 1వ తేదీన 2000 మంది వీరులకు సంరక్షణ జరిగెను. రాఘవాచార్యులు గారితే 2 వ తేదీన వత్సలాకళ్యాణోత్సవ కాలక్షేపము జరిగెను.

ఆంగ్లోఇండియను సంఘము:—గత శనివారమునాడు పిల్లల పాఠశాలలో దక్షిణఇండియా ఎగ్జిక్యూటివ్ సంఘమువారి మైదానమున ఆంగ్లో ఇండియను సంఘముయొక్క 50 వ వార్షికోత్సవము వెనుకటి సంవత్సరములకంటె, జను ప్రదముగ జరుపబడెను. ఆదివసు ఉదయము 6 గంటలనుండి యు, సగరమందలి వీరుల పాఠశాలల బాలురను వారి యువ భార్యయును పిలువించుకొనవలసి విశిష్టమైనది. 8 గంటలకు నష్టానికి సుమారు 12 వందలమంది బాలురు మైదానములపై కూర్చుని వీరుండెరి. వారికి ఉపహారములను పంచి నెట్టివ వెనుక ఆరవవార్షికములను చూచుటకు వారిని తీసికొనివెళ్లిరి. పిమ్మట కొందరు బాలురు పదవశి, కొందరు వెళ్లిరి. తిరిగి 10 గంటలకు వాండురును మూడు వందలమంది వద్దకు వెళ్లిరి. అప్పుడు వారికి భోజనము కల్పబడెను. మధ్యాహ్నము పాఠశాల పాఠశాలల బాలురు వచ్చి మైదానములపై నున్నవారిని చేరి. వారికి ఫలాహారములు ఇవ్వబడెను. సుమారు 4 గంటలకు ఆదియ ప్రారంభింపబడి అది ముగిసిన వెనుక వాటిలో జను సుందరిన బాలురు ఆర్పి దిశపుగాను బహుమతుల నిచ్చిరి.

పాఠశాల వర్ధంతి:—కొంతవత్సరముపేట హిందూబాలికాపాఠశాల 4 వ వర్ధంతి మహోత్సవము గత శనివారము సాయంత్రము లాటిమండ్లమున రావు సాహెబు వీరుల కన్వెన్ట్ పిల్లలకి యధ్యక్షుర క్రింద జరుపబడెను. సభామండలము చక్కగ నలంకరింపబడెను. అనేకమంది స్త్రీలు పురుషులు సభ నలంకరించిరి. ప్రవీణభాషలో ఈ గృహదేవ దేవికి పాటతో నున్నవను ప్రారంభమయ్యెను. పిమ్మట పాఠశాలా బాలికలు స్థూలపాఠము మును నాటకమును ప్రదర్శించిరి. సభాభ్యుత్సాహ స్త్రీవిద్యకుగూర్చి వహించిన శ్రద్ధకుగూర్చి తనతాము మొదలియారు గారు ద్విత్వముగ ముచ్చటించి వెనుక పాఠశాలా ప్రభుమహాభార్యయులు గారి సంవత్సరము పూర్తిగున గావించిన కార్యములను జరిగెరి. పాఠశాల భవనలోపము శిల్ప మలేలోపముల తేగి గున ఉపాధ్యాయులు సమర్థులను విరాళములనిచ్చుని కోరిరి. పదవ బాలికలకు బహుమతులు పంచివెట్టబడెను. పాఠశాల ఉపాధ్యాయులు జనుప్రదముగ గావించిన కార్యములకు సభాభ్యుత్సాహ ప్రకరించి పిమ్మట బాలికలు బహుమక్కగ ప్రదర్శించి హిలా పాఠము నాటకము తమమను సభ్యులకును గూర్చి ఆనందము కలిగించినవని పి.సి. పోస్టారధి నాయకులను హామి, సభాభ్యుత్సాహి గృహము లాచరించిరి. పదవ ఉత్సవము ముగిసెను.

మైసూరు మహారాజుగారు:—మైసూరు మహారాజుగారు ఆర్. హెచ్. కేంబెల్ వి.సి.ఎస్, సి. వి. ఇ, గారి తోగూడ బెంగళూరునుండి మైసూరు నగరమునకు వెళ్లిరి.

దొంగయా ప్రిని పుచ్చుకొనినవారికి శిక్ష:—బెంగళూరు రెసిడెన్సీలో వెలిగింపబడుచుండిన విద్యుచ్ఛక్తి దీపపు బుద్ధును గొన్నట్టిని ఎవరో అపహరించి వాని సొక సారాయి దుకాణము వానికిని, వైసికిలు బండ్లు మ రామత్తుచేయు సుపు వానికిని విక్రయించిరి. దొంగలనము బయలుపడిన వెనుక సారాయి దుకాణదారునకు 3 వారములును రెండవవానికి 2 వారములును కఠినశిక్ష విధింపబడెను.

దొంగలనము:—బెంగళూరులో వైసికిలు ఆఫీసులో వైసికిలు బండ్లను చూచుటకు నియమింపబడిన పి. రావులకు అను సతనికి వైద్యపు మేజరుగారు 67 రూ॥ ల చెక్కునిచ్చి దానిని మార్చుకొని రమ్మనిరి. వాడు రూపాయలు పట్టుకొని ఆదివసున మేజరుగారి యొద్దకు పోలేడు. వాడు మరునాడు ఆఫీసునకు పోవునప్పటికి రూపాయ లేనియని మేజరుగారు వానిని ప్రశ్నించిరి. ఇంటియొద్ద పడచితిని చెప్పి కొన్ని నిమిషములో నెలపుపుచ్చుకొని రూ॥ లను తెచ్చుటకు వాడు ఇంటికి వెళ్లెను. తిరిగి ఆఫీసుకు వచ్చుట జాగయనందున మిలటరీ పోలీసువారు వానిని పట్టుకొని ఖయదునందుంచిరి. ఖయదులోనుండగ నతడు విషమును తిసెనుగాని మరిణించలేదు. అతడు బ్రతుకుట దుర్లభమని కయదులు చెప్పిరిని తెలియుచున్నది.

మదరాసు కార్పొరేషను నోటిసు. 918

1917 సం॥ అక్టోబరు 16-వ తేదీ మంగళవారము సాయంత్రము 5-15 గంటలకు రిప్పర్ బిల్లింగ్సులో మదరాసు కార్పొరేషనువారి జనరలు మీటింగు జరుగును. ఆ మీటింగున ఈ క్రింది విషయములు పరిష్కరించబడును.

- (1) ఏ. జే. లీచిగారిని మరల కమిషనరుగ నియోగించుట.
- (2) కార్పొరేషనువారి విచారణకై 1917 సం॥ సెప్టెంబరు 14,28 తేదీలను స్టాండింగు కమిటీ వారు నివేదించిన విషయములనుగూర్చి యోచించుట.
- (3) పోషామ్మ బ్రాడ్వే ఎర్రబాలు చెట్టిపిఠులు కలియుచోట కార్పొరేషనువారు విక్రయించిన భవనమును గూర్చి కార్పొరేషనువారు చేసికొనిన తీర్మానమును మరల యోచించుట.
- (ఎ) గిండి కార్యాలయమువారు మునిసిపలు నీటి పరిశుభ్రతను గూర్చి చేసిన నివేదనమును ప్రకటింపవలయునని కే. సి. దేశికాచార్యులవారు తీర్మాన మొకదాని నుపపాదించెదరు.
- (బి) రిపర్ బిల్లింగ్సునుండి గవర్నమెంటు పోస్టాఫీసును తీసివైచి ఇంకొక స్థానమునకు మార్చవలెననియు 1916-17 రిన్నెజుడు ఎప్రి మేటును తయారుచేయవలయుననియు సెల్లా గురుస్వామి సెట్టి గారు రొకతీర్మానము నుపపాదించెదరు.
- (సి) కమిషనరుల నెన్నుకొను 2,4,7 సూత్రములను సవరణ జేయవలయుననియు.

పూర్వమువలె నగరమందంతటను వడపోసిన నీటినే సప్లయ చేయవలెననియు, కలరావ్యాధి గ్రస్తుల చికిత్సార్థమును ఈ లంటు వ్యాధివలన పీడితులైన వానిని వేరేయి మకాములలో నుంచుటకును ఏర్పాటులు చేయవలెనని రా॥ బ॥ ఎఫ్. సి. రాజగోపాలాచారి యారుగా రొకతీర్మానము నుపపాదించెదరు. తా ముపపాదించ దలచుకొనిన తీర్మానమును మునిసిపలు ఆఫ్ఫ 76 వ సెక్షను ప్రకారము ప్రెసిడెంటుగారు వలదని నిరాకరించిన ఉత్తరువును గూర్చి రా॥ బ॥ జి. నారాయణస్వామి సెట్టి గారొక తీర్మానము నుపపాదించెదరు. మదరాసు కార్పొరేషను } జె. సి. మొలోని, అక్టోబరు 6-10-17 } ప్రెసిడెంటు.

మదరాసు అందు సదరక్ మరాటా రైల్వేకంపెనీ

లి మి టె డ్. (ఇంగ్లాండు కంపెనీతో చేర్చబడినది.) ప్రకటన 917

గుంటూరు - తెనాలి యినుపదారి. గుంటూరు తెనాలి యినుపదారిలో నున్న రైలుస్టేషనులకు (అనగా వేజండ్ల, సంగంజాగర్ల మూడి) ప్రయాణికులుగాని, సామానుగాని పోవుటకు వీలులేదు. ఫారిను రైల్వేస్టేషనులకు కూడ టిక్కెట్లు ఈయబడవు. వైనిబంధన లన్నియు తక్షణమే అమలులోనికి వచ్చును. గుంటూరు - తెనాలి యినుపదారిమీద నున్న ఎం. ఎస్. ఎం. యినుపదారుల స్టేషనులందు గూడ 10వ తేదీ నుండి సామానుగాని ప్రయాణికులుగాని పోకూడదు. గుంటూరు లేక తెనాలినుండి వేజండ్లకు గాని సంగంజాగర్లమూడికిని సంగంజాగర్లమూడి నుండి తెనాలికి గాని గుంటూరుకు గాని సామాను, ప్రయాణికులు 20 వ తేదీవరకు పోవచ్చును. 21 వ తేదీ నుండి ఈయినుపదారి కాలనిర్ణయము లేకుండగ మూయబడును. సామాను ప్రయాణికులు పోవుటకు వీలులేదు.

Burma Young Buddhist Conference.

Conference Abhors German Atrocities. RANGOON, October 7. At the final meeting of the All Burma Young Men's Buddhist Association conference at Pyinmana the following among other resolutions was unanimously carried and resolved that it be telegraphed to the Government. "That this Conference views the inhuman acts done by the German both on land and sea in the present struggle with deep abhorrence and therefore resolves to render all possible help in the cause of our benign Government's success."

UNITED PROVINCES Ganges Canal Work At Hardware.

At Hardwar Government's Decision. ALLAHABAD, October 7. The United Provinces Government has communicated to the All India Hindu Sabha its decision on the memorial regarding Ganges Canal works at Hardwar. The Council or Sabha among other things had asked the Lieutenant-Governor to abandon construction of the canal head-works at the head of the new supply channel above Hakipairi. The Chief Secretary replying to the memorial said the question whether the works now under construction at Hardwar were likely to reduce sanctity of that place and the river Ganges in the eyes of Hindus were carefully considered by the Lieutenant Governor in 1914, when His Honour visited Hardwar and held the conference attended by H. E. the Maharajah of Jaipur and representatives of Hindu opinion. At the conference requests of the Hindu community were considered and the Lieutenant Governor announced his decisions on the points raised which were accepted by the gentlemen attending the conference as a satisfactory settlement of difficulties of Hindu community in regard to the effect of the new works. Misconceptions which have arisen regarding some of the objections were then explained by the Chief Secretary who remarked His Honour does not desire to indulge in controverting the passages in the memorial which he cannot accept as correct. Hindu representatives who came to Hardwar in November 1916, specifically disclaimed any suggestion of bad faith by the Government or irrigation officers, but the Lieutenant-Governor accepts the contention that the purport of settlement arrived at in 1914 was not previously understood by some of them, and various conclusions were arrived at a further conference in December last which was attended by a number of Ruling Chiefs and representatives of the Hindu community. The understanding then arrived at is to be taken as supplementary to the agreement of 1914 which remains in force. The question of Narora was expressly left out of consideration and will be settled later.

The Riots in Behar.

BANKIPORE, October 7. Complaints of the plunder of Mohamedan inhabitants of different villages continue to reach Arrah. Railways and public buildings are specially protected. In connection with the disturbance, several arrests have been made and among these are some prominent local Hindu Zamindars. It is feared that there has been some casualties. No official statement has yet been issued.

Viceroy's Visit to Bombay.

BOMBAY, October 7. A Bombay Press Communique states:—His Excellency the Viceroy has intimated that as at present arranged, Mr. Montagu will accompany him on his visit to Bombay. Persons and associations wishing to have an interview or present addresses are asked to communicate their wishes to the Local Government before the 15th November.

THE GREAT WAR

TELEGRAMS.

Success of British Arms Assured

General Smuts' Great Speech on War Situation

GREAT BRITISH VICTORY IN WEST

Enemy Thoroughly Defeated

BELLS OF WESTMINSTER RUNG : JOY IN BRITAIN

[Reuter's Agency]

Great Britain

THE MILITARY SITUATION.

General Smuts' Comprehensive Review.

Failure of Submarinism.

Britain's Present and Future Air Policy.

LONDON, October 7.

General Smuts was the guest at a luncheon given in the Connaught Rooms by the Presidents of the Chambers of Commerce of the United Kingdom to-day. General Smuts, who met with an enthusiastic reception, in the course of an important pronouncement, said that the people of this country and of the whole of the Empire deserved to be taken into the confidence of their political leaders. They had cheerfully shouldered immeasurable burdens, and their spirit after three years of the greatest strain remained unconquerable. The magnitude of their performance increased with time, and when the last blows of this great war come to be struck against the enemy he was sure that the heaviest would be those coming from this society of nations which we called or mis-called the British Empire. He felt sure that the present war situation was clearing up and the issue was no longer in doubt. He has expressed the opinion recently to a French newspaper that the Germans were already beaten and their rulers knew it. That was his conviction, and it laid on us the clear duty of relaxing no effort and sparing no effort to continue to make good and reach our goal. The terrible odds we had been fighting against during the early part of the war were being reversed, and it was not for us to become weary now when the great goal was looming in sight. A most important aspect of the war situation to-day was the economic situation, but he must leave that over for some other occasions.

Germany's Greatest Mistake.

General Smuts said he proposed to take the Germans on the ground on which they were strongest and on which they had challenged the world and calculated that success would be certain. He meant their purely military fighting power. That is a wrong ground, and in showing it they have made the greatest mistake in their history, for this is far more than a military war, and its decisions will more and more depend on political, economic, psychological, and other non-military factors. But let us look at the matter from a German angle and see how the purely military situation stands at the beginning of the fourth year of war. With one or two exceptions the enemy is everywhere on the defensive and everywhere slowly retiring before us. This movement is necessarily slow from the nature of the new form of warfare which requires enormous transport of heavy artillery and mechanical apparatus of all kinds. But even the advance of a mile by us inflicts tremendous enemy losses comparable to those sustained in great battles in former wars. Such losses and defeats are now continually inflicted on the enemy. Take the Western Front where the flower of the German army is gathered. One continuous retirement has been proceeding from the summer of last year, very slow but very sure—Verdun, Champagne, Vimy, Arras, Messines, Langemarck, Westhoek, Zonnebeke. On that almost immovable line German manhood is bleeding to death, and a tragedy of slaughter is being enacted, which is probably unparalleled in the world's history. You need not advance to the Rhine to defeat Germany. One strip of country is as good as another as long as they will only stand. Believe me that long before the Rhine is reached, Germany will have sued for peace. Our military predominance on the western front is no longer questioned. Remember that the issue of military predominance is the very one on which the Germans challenged the world in August 1914.

Italian and Mesopotamian Successes.

General Smuts then touched on Italian successes, and the operations on the Turkish front where he said the ever victorious General Sir Stanley Maude, had struck stunning blows on the Euphrates and captured Turkish divisions now and when the temperature cooled and fighting on the Turkish front became possible we might look forward interestedly to developments. There would quite possibly be a keen struggle, but in the end Turkey will find that she is not going to be saved by her German masters from further humiliations and defeats.

Most Fatal German Blunder.

The enemy had singled out one opponent for offensive blows, namely Russia, and he was not sure that from the point of view of far-sighted policy, this was not the greatest and most fatal of all German blunders. For in striking

ing Russia she is striking one who like herself was an autocracy, but has received a new consciousness from sufferings of this terrible war, one who has reached some inward crisis of the soul, like Saul on the way to Damascus, and is now being led blindfold, incapable of offensive action. Russia is a woman labouring in childbirth and Germany is choosing the moment to strike her down. Whatever the strict rights of the case may be the spirit of history will never forgive her. Liberty, which is being painfully born in Russia, will rise and vindicate Russia in the coming generations, and she will become the most implacable enemy of future Germany.

The Military Situation.

This is the military situation. The Central Alliance is everywhere beaten and retiring except in Russia, and you must add to their military danger the exhausted and demoralised internal conditions of which there is no manner of doubt and the spectre of a bankrupt future, and then you can see that the end is no longer uncertain.

The Submarine has been Beaten.

All hope for Germany is now centred in the submarine, but these hopes are also illusory. Whatever the dangers of submarine it has ceased to be a decisive factor. Take that from me as a bedrock fact. Published figures show that the submarine is being fought with rapidly increasing vigour and success, and what with diminishing losses and our rapidly expanding shipbuilding programme we confidently look forward to the time when our tonnage will be on the increase in spite of the submarine. It is useless to conceal that there was a time when we felt very anxious about the submarine, but that time is past. The submarine has been beaten by the silent heroism of the Navy and the Mercantile Marine, and deeds have been done on the seas so astounding that details cannot be published until the end of the war. I feel sure that the future will appraise this aspect of our naval effort at its true value.

Hostile Air Raids.

Defeated on the battlefield and buried in the submarine campaign, the enemy is now in impotent rage, more and more striking at us through our non-combatants. Aerial warfare against the defenceless is the new weapon, and I venture to predict that this weapon will not only fail, but will prove a terrible boomerang to the enemy.

General Smuts recalled how the Zeppelin raids which were more dangerous than aeroplanes had been frustrated, and also the frustration of aeroplanes day attacks. Now the enemy had turned to night attacks, and it was possible that these attacks would continue and conceivably increase in the future. However, they were not discouraged and had set about the aerial defence of London along somewhat novel lines with a great measure of success. London within the past week had been visited repeatedly by at least twenty machines nightly, and yet only one or two had generally succeeded in penetrating the defences. He reassured the public that nothing would be left undone more completely to protect the nerve centre of the Empire, and eulogised the calmness and heroism the vast bulk of the population had displayed under most trying experiences. He derided mendacious German versions of raids, and pointed out that many times more people were killed and injured in bus accidents than in these air raids.

Britain's Aerial Policy.

I think however there is a little too much lightheartedness. Nothing can be wider of the mark than the distractions reaching Germany and buoying up the people with the false hope that raids are undermining our national moral, that London has the jumps and is being converted into a heap of ruins. All will be well if all do their duty. Our air policy has been entirely different from that of the enemy. Our main constant object has been to obtain and maintain military predominance in the air on various fronts and bomb only military objectives. Since 31st July we have been fighting a great battle in Flanders which has meant a great simultaneous struggle in the air. On the Somme we completely mastered the enemy in the air. Consequently he made the greatest effort to prevent a repetition of that by the concentration of a great many aeroplanes against us from other fronts. We started bombing with heavier than our machines. The enemy followed us but has caught us up. Enemy bombs on French towns and troops behind the lines are doing far more damage and causing heavier losses than we have suffered in England. On the other hand our bombing is far heavier and is causing far greater losses behind his lines. Last month our naval and military aeroplanes dropped 206 tons of bombs behind the enemy's lines. During the same period enemy dropped four and half tons of bombs on London. In that month we bombed him on twenty-three days and nineteen nights chiefly great aerodromes like St. Denis and Gontrode where

Gorhas are housed. setting fire to hangers and sheds, damaging machines, and pitting aerodromes with shell holes. We also bombed his bullets, trains, transports, and railway stations causing very heavy losses. In London during September our air losses were fifty-one killed and 247 injured. Hitherto we have avoided using the aeroplane as an engine of destruction and terrorism against enemy civilians.

Germany's Ruthless Air Policy.

On the contrary the enemy since the beginning has devoted his air-craft to all kinds of non-military uses. With Zeppelins, now with aeroplanes he is conducting a campaign of ruthless and pitiless terrorism against undefended towns and populous centres, which have no direct military value. Indeed one is forced to the conclusion that the Germans in these raids are avoiding military objectives there is no indication that they are trying to strike buildings or works of real military importance. Invariably they attack the residential quarters of London not its outside arsenals or fortifications or even its docks. The object of this calculated brutality has been twofold. In the first place to strike terror into the heart of civilians and destroy their moral by every possible means; and secondly to force us to take back machines from the front for the defence of London and other home defence. In both they have failed miserably. There is not in London or England a single machine taken from the front for home defence. The national temper instead of weakening is hardening under the strain of these terrors and atomisations. If the Germans understood the psychology of this people they would have no doubt about the results. Cowards become more cowardly under threat of danger, brave men and women only become more determined and the people of London are now thinking less of peace than ever before. Meanwhile a very bitter temper is growing up in this country, a temper which the Government will have seriously to reckon with in setting our future air policy, and I am sure the English will not be to blame for any further intensification of the horrors of war.

The Adoption of Air Reprisals.

We are dealing with an enemy whose culture has not carried him beyond the rudiments of the Mosaic law, and therefore we can only apply the maxim of an eye for an eye and a tooth for tooth. Consequently we are now most reluctantly forced to apply to him his own bombing policy having no longer any choice in the matter under the circumstances. I wish to emphasise two points, hoping that they will be remembered when it is found that my words are not bluff. The first is that we did not begin this business of bombing populous centres. The enemy began it as he began the use of poison gas and many other contraventions of International Law, and we were reluctantly forced to follow suit after a long delay which severely tried the patience of the British people. The second point is that I regard these developments or the art of war as utterly bad and immoral, and while I do not fear them yet I should definitely prefer both sides to desist from cruel practices. We shall endeavour to avoid the German atomisations, sparing as far as is humanly possible the innocent and defenceless in our air offensive against the military and industrial centres of the enemy, but it is inevitable that in an extended aerial offensive towards the enemy into which we are forced they will also suffer to some extent. This war is already cruel and horrible beyond any in the known history of mankind and its sorrows and anguish are slowly breaking the hearts of humanity. It is almost unbearable to think that another chapter of horrors must be added to the awful story, but we can only plead that it has not been our doing, and the blame must rest on the enemy who apparently recognises no law human or divine; who knows not pity or restraint; who sang "Te Deum" over the sinking of the "Lusitania," and to whom the maiming and slaughter of innocent women and children appears to be a legitimate means of warfare. In the face of such abomination it is not for us meekly to fold our hands. We can only fight to the uttermost for the ideals of human civilisation which I feel convinced will triumph in the end.

Stirring Call for Unflinching Determination.

In his peroration General Smuts said that without being an optimist and with a full appreciation of the obscurities, uncertainties, and dangers surrounding us, he believed that essentially and in the deepest sense the war was won and that military, moral, and economic forces which would prove invincible were marshalled to-day against the German autocracy. But many a battle had gone wrong during its last half hour, and many a victory had been forfeited and lost through indecision, wavering and loss of nerve at the end. What is required of you is unflinching determination to hold on and see the struggle through in the conviction that this is Armageddon in which the power of militarism must be slain for ever more and it is not only our duty, but our right and privilege to fight to the uttermost to secure victory. (Loud and prolonged cheers.)

Lord Sydenham's Outburst.

Release of Mrs. Besant.

A Blow to Good Government.

LONDON, October 7.

A letter from Lord Sydenham in the "Times" recapitulates the circumstances attending the release of Mrs. Besant and adds that the real issue is not alone whether a Provincial Government acting with a full knowledge in a matter directly affecting their responsibility ought to be overruled but whether the authority of the Government generally is to be maintained by making concessions to the demands of a small minority of irrecalcitrants. A blow has been struck against all Government in India. Russia provides an appalling object lesson of the results of the lapse of Central Authority and dangers of such lapse are even greater in India.

Teak Sales Prohibited.

LONDON, October 7.

Dealings in Teak in the United Kingdom are prohibited except by license.

TELEGRAMS.

Tea Sales.

Good Demand.

LONDON, October 7. At the public tea sales this week demand continued strong and maximum prices were freely paid. Ceylon teas in class ruled dearer. Inferior Indian descriptions were rather neglected. Next week's advertised auctions comprise 9,924 packages of Indian and 14,713 of Ceylon Tea.

The Silver Market.

Lower Prices Favour Indian Government.

LONDON, October 7. Messrs Montagu's report says the silver market has been inert and prices have again been retrograde in the absence of important buying orders; the return of prices to a lower level favours the Indian Government which is undoubtedly in a position to use large quantities of silver when it can be advantageously secured.

America

Count Luxburg Leaves Argentina.

LONDON, October 7. BUENOS AYRES.—Count Luxburg has departed incognito; some say he has gone to Paraguay and others that he has embarked on a Spanish vessel without a safe conduct.

Count Luxburg Embarks for Spain.

LONDON, October 7. BUENOS AIRES.—Count Luxburg has embarked for Spain.

Peru Congress and Germany.

LONDON, October 5. LIMA.—The Congress has voted almost unanimously in favour of severing relations with Germany.

Peru and Germany.

Relations Broken Off.

LONDON, October 7. LIMA. Passports have been handed to the German Minister.

Rupture of Relations with Germany Announced by Uruguay.

LONDON, October 7. MONTEVIDEO.—A Presidential Decree announces rupture of relations with Germany. Passports have been handed to the German Minister.

LONDON, October 6.—ROME.—Mr. Roosevelt has been invited to visit the Italian front.

Seventeen Billion Dollars for War.

LONDON, October 7. The Press Bureau says:—The American embassy states that the Congress since April, has voted seventeen billion dollars and authorised contracts for two and half billions more. The bulk of these sums is for war purposes including loans to Allies amounting to seven billions.

Enemy Submarine Sunk by American Destroyer.

LONDON, October 7. WASHINGTON.—The Navy Department has published a story of how after an exciting fight an American Destroyer sank a submarine by bombs in European waters. The British Admiralty has sent a letter of appreciation.

German Submarinism.

A Raider's Mischief.

LONDON, October 7. WASHINGTON.—The Navy Department in a despatch from Samoa announces the arrival of an open boat containing the Master of an American schooner. He related that the German raider "Seeadler" was stranded and abandoned on Lord Howe Island on August 2nd. The Commander and crew of the raider seized a motor sloop and a French schooner which they armed and put to sea. The "Seeadler" left forty-seven victims of its submarinism on the island in a destitute condition.

Insurance Rates Reduced.

For American Steamers Traversing the War Zone.

LONDON, October 7. WASHINGTON.—The Congress has adjourned owing to the effectiveness of the allied methods against submarines. The United States Government War Risk Bureau has reduced insurance rates for American steamers traversing the zone by one fourth.

The Red Cross Portrait.

President Wilson Gives Sitting.

LONDON, October 7. It is stated that President Wilson is giving sittings to Mr. J. S. Sargent for the British Red Cross portrait, for which Sir Hugh Lane paid ten thousand pounds at the Red Cross Sale at Christie's last year.

U. S. Makes Effective Provision for War.

LONDON, October 7. WASHINGTON.—President Wilson has sent a message to Congress at the closing of the Session announcing that the needs of the Army and Navy have been met in a manner assuring the effectiveness of American arms and that the war making department of Government has been equipped with powers necessary to make the action of the nation effective.

German Machinations Exposed. Revelations Regarding Peace Propaganda in France.

LONDON, October 7. WASHINGTON.—Documentary proof of the activities of M. Bolo and the machinations of German diplomacy is furnished by cables between Count Bernstorff, the Ambassador in Washington and Herr Von Jagow, German Foreign Minister in February, March, and May 1916, which are now published by the State Department. Count Bernstorff on February 26th cabled Herr Von Jagow that he had received trustworthy information concerning the political action of one of the enemy countries which would bring about peace. He added that one of the leading political personages of the country in question was seeking a loan of one million seven hundred thousand dollars in New York for which security would be given. He was forbidden to give the name but thought the affair was of the highest importance and asked that money be cabled immediately. Herr Von Jagow on February 29th replied "I agree to the loan but only if peace action seems to you really a serious project. The provision of money in New York being at present extraordinarily difficult for us if the enemy country is Russia have nothing to do with the business as the sum is too small to have a serious effect there. The same applies to Italy where it is not worth while to spend so much". Count Bernstorff on March 5th cabled to Jagow instructing the Deutsche Bank to hold nine millions marks at the disposal of the representative of the Deutsche Bank in New York.

Count Bernstorff on March 20th cabled to Herr Von Jagow "Advise the German Minister in Bern that someone desiring to establish relations with the German Foreign Office will call giving the passwords 'Sancti Zegis'". Count Bernstorff added "The intermediary further requests that influence be put on our press to pass in silence the challenge in the political situation in France so that things may not be spoiled by German approval". Herr Von Jagow on May 31st wired to Bernstorff "The person announced in your telegram to March 20th has not yet reported at Bern. Is there any more news of Bolo on your side?" Bolo is a French journalist at present under arrest in Paris for accepting German money for peace propaganda in France.

U. S. & Neutral Shipping.

LONDON, October 7. WASHINGTON.—The Government has decided to refuse coal to neutral ships carrying supplies from South America to northern European neutrals unless their cargoes are inspected in American ports.

Canada

OTTAWA.—Indians of Ontario in Grand Council have voted down by a large majority a proposal to ask for exemption under the Military Service Act.

Russia

The Democratic Conference, To Work for General Peace.

LONDON, October 7. PETROGRAD.—The Democratic Conference has passed a resolution by 838 votes to 106, instructing the executive to constitute a strong revolutionary authority which shall actively work for general peace. M. Kerensky in a speech in Committee prior to the Conference's rejection of the Coalition dwelt on the danger of an exclusively Socialist Ministry and said that only a Coalition Government could save the country. If the Conference decided otherwise he would resign.

Coalition Cabinet Approved.

LONDON, October 7. PETROGRAD.—Interviewing M. Kerensky the delegates of the Democratic Conference abandoned the idea of an exclusively Socialist Cabinet, and M. Kerensky confirmed that the Government approved the formation of a Provisional Parliament. Subsequently M. Kerensky requested the Moscow representatives to come to Petrograd to help in the reconstruction of the Cabinet. It is understood they will be allotted four portfolios.

Russian Democratic Conference. Questions Regarding Constitution & Coalition Government Settled.

LONDON, October 7. Members of Government, Representatives of Moscow Industrial Classes, Delegates from Democratic Conference, and Cadets conferred from five on Friday afternoon till three on Saturday morning and reached an agreement regarding the constitution of the Coalition Government.

Elections for Preliminary Parliament.

LONDON, October 7. PETROGRAD.—Although the elections for a Preliminary Parliament are incomplete, its sittings have begun and M. Tchaikoff has been elected President. A committee of six of the Preliminary Parliament has been instituted. It includes two Ex-Ministers and two Maximalists.

The Korniloff Affair.

LONDON, October 7. The Cabinet Council has issued a semi-official statement, saying that the Korniloff affair is on the eve of a favourable solution.

Korniloff Enquiry.

Charge of High Treason may be Abandoned.

LONDON, October 7. The Newspaper "Novaya Zhizn" states that owing to facts elicited at the Korniloff committee of inquiry, charge of high treason may be abandoned. It is stated that Government ordered the despatch of the third cavalry corps to Petrograd and gave instructions that all Korniloff's orders should be carried out.

Strike May be Averted.

LONDON, October 7. The Vladikavkaz Railway which is an important system with other lines, has decided not to participate in the strike and it is hoped that the strike may be averted at the eleventh hour.

The Revolt at Tashkent.

Situation Becomes Worse.

LONDON, October 7. The situation at Tashkent has suddenly become worse. The local Council of Workmen and Soldiers' Delegates learning that a punitive expedition was 'en route' proclaimed a general strike. The Government has established a state of war.

Rumania

Bulgaria and Rumania.

Separate Peace Offer Rejected.

LONDON, October 7. A telegram from Jassy states that Bulgarian emissaries in Switzerland got in to touch with Rumanian delegates inquiring into the condition of Rumanian prisoners and made proposals for a separate peace between Bulgaria and Rumania. The proposals were rejected with contempt.

Germany

The Pan-German Party.

Lively Discussion in the Reichstag. Dissatisfaction with Government Policy.

LONDON, October 7. AMSTERDAM.—A telegram from Berlin says:—There were scenes of disorder in the Reichstag debate on the interpellation of the Socialist, Herr Landsberg concerning Admiral Von Tirpitz's new "Fatherland" party. Herr Landsberg declared that the new party was a pan-German institution whose leaders utilised war profits to buy up newspapers for the purpose of influencing public opinion with the object of securing bigger dividends. He accused the War Minister, Herr Von Stein of supporting the party's agitation against the Reichstag's peace resolution and called on the Chancellor in his own interest to repudiate the pan-German agitation. Herr Landsberg described how clergymen and officials intimidated civilians and how officers, by speeches and pamphlets carried on the propaganda in the army on behalf of the "Fatherland" party.

Herr Von Stein replying declared that political agitation in the army was prohibited. Orders of "no no" whereupon the President threatened to suspend the debate.

Herr Von Stein continuing said the Army hungered for intellectual nutriment and the soldiers must be enlightened about enemy lies and the difficulties at home. Therefore the army command had provided lectures, plays, cinemas, pamphlets and newspapers because the will to victory must be maintained.

Herr Hefferich explained that Dr. Michaelis was absent because he was burdened with work and this was not a political debate. The Socialists wanted the Chancellor to excommunicate the "Fatherland" party. Interruptions took place here and Herr Hefferich exclaimed "If that is not true I will waste no further words. If you have no confidence in the leaders of the army and the government" shouts of "no" drowned the remainder of the sentence. Herr Hefferich after a pause said there was no object in continuing speaking and resumed his seat. The debate was adjourned till Monday.

Grave Epidemics.

LONDON, October 7. A correspondent on the French front says that the correspondence of German prisoners is full of details of the spread of dysentery and hunger typhus in Germany. The former especially is ravaging in Berlin, Cologne, Wiesbaden, Stettin and other large towns and has necessitated the closing of barracks and cinemas. Professor Abderhalden lecturing at Leipzig, referred to the appearance of berry-berry and scurvy and the great increase of tuberculosis.

A German Chief of Air Captured.

LONDON, October 3. Count Von Meyer, Chief of German Black Sea Air Service has been taken prisoner in a daring raid by Russian scouts.

France

A French Deputy Arrested.

For Proving a Traitor.

LONDON, October 7. PARIS.—The Deputy M. Turmel has been arrested after some weeks investigation of charges of trading with the enemy in consequence of discovery of Swiss bank notes to a large amount in M. Turmel's residence. The French Newspapers have been alleging that M. Turmel sold to Germany details of the secret session of the Chamber. M. Turmel replied that the money was connected with cattle transaction.

Allies Commandeer Swedish Ship.

LONDON, October 7. STOCKHOLM.—Sweden is protesting to the French and British Governments against the exercise of an old international rule by which they have requisitioned ten Swedish vessels for military purposes.

TELEGRAMS.

China

Japanese Loan to China.

LONDON, October 7. PEKIN.—The Bank of Communications has concluded a loan of twenty million yen from three leading Japanese banks on the security of Government bonds. The loan will be used for the reorganisation of bank which will employ a Japanese adviser nominated by lenders who will have preference if further loans are required.

British Front

New British Offensive.

Great British Victory.

Big German Attack Forestalled.

LONDON, October 4. Reuter's special correspondent at the British Headquarters says:—To day is already being proclaimed as one of our greatest victories since the Marne, and really it seems that the battle which raged across the Menin Ridges has gone brilliantly. The Germans are scattered and shaken. Prisoners are streaming back in hundreds. Many show no signs of fighting, but a large proportion are wounded. Officers are all very depressed and agree that it has been a disastrous day for Germany. Never have our troops fought more superbly. But another factor contributed to our success. We forestalled a big projected attack with the object of recovering the Zonnebeke Ridge. No less than five divisions had been brought into position for this purpose. It is stated that their attack was fixed for seven o'clock and ours was launched an hour earlier and this was the enemy's undoing. Our terrible curtain of fire swept over the assembled masses of German assault divisions, and the slaughter is described as the worst of the war. Flesh and blood were unable to continue to face such an ordeal, and when our attacking waves advanced the Germans in many places were already bolting like dazed rabbits. The answer of our walking wounded to the question whether they saw any Boches was almost stereotyped. "Only their backs unless they were wounded." Up Broodseinde Ridge surged waves of khaki and that commanding spur of bitter bygone memories was once more in our hands.

Our troops felt they were irresistible and the officers' great difficulty was to restrain them. German artillery did its best to check the disaster, but a thin drizzle narrowing visibility to a few hundred yards handicapped their artillery as well as ours. It was an infantrymen's battle more than any previous fight since the British army assumed the offensive, with rifle and machine guns as the principal weapons. The bayonet scarcely came into play at all, for the Germans seldom allowed our lads to get to grips. Here and there they made a stand in concrete works, but the crushing defeat of their own attack before it was launched seemed to have shaken them. Nearly all along the line I hear that the Germans are withdrawing their guns. We shall probably never hear the truth about the German losses this day, but it is certain that they run into many thousands. Our casualties were again relatively light.

The King's Congratulations.

LONDON, October 7. The King has telegraphed to F. M. Sir Douglas Haig:—"The continued success of our gallant troops in Flanders gives me the highest satisfaction, and reflects great credit on your leadership, and the efficiency, courage, and endurance of all ranks."

To Celebrate Haig's Victory.

LONDON, October 7. The bells of West Minister were rung at noon yesterday in honour of F. M. Sir Douglas Haig's victory. Sir Manningham Buller on behalf of the British Empire League, writes to the Press suggesting that bells should be rung and flags displayed throughout the country.

German Resistance Less Dogged.

Incidents of the Fighting Described.

LONDON, October 7. Reuter's correspondent at Headquarters wiring this evening, says:—"The entire operation yesterday went like clockwork." In its salient features it was very similar to its great predecessors in this region, but while the resistance of the German troops was probably less dogged on the whole, mainly owing to their prepared defences being fewer, the enemy artillery fire was most intense. Our troops experienced machine-gun fire during the advance, but pillbox resistance seems to have been half-hearted, judging from the extensive rounding up of machine-guns in the places. While many German counter-attacks on a small angle were easily dealt with by artillery, some swelled to formidable proportions, particularly in the neighbourhood of Reutel, where between three and seven yesterday afternoon the Germans maintained a very heavy attack from the direction of Bostoeke, flinging up a continuous stream of rose ver, and although our barrage punished these severely, continuous pressure as already reported, slightly sent our line back. Since, however, our men have been consolidating part of Reutel village and as we possess the higher ground commanding Reutel local success here will offer no advantage. Presumably the object was to drive us off the Broodseinde Ridge altogether. Illustrating the degree of enemy losses, some Australians last night counted nearly a thousand corpses on a front of little more than a thousand yards. The Anzacs claim that they yesterday established a record in the number of prisoners compared to any unit of corresponding strength. They found seven Boche officers crouching in one shellhole, including a battalion commander, the third the Wallabies have taken. From a blockhouse an Australian officer single-handed captured thirty-one prisoners. The New Zealanders fought magnificently, and the way they moved their guns was worthy of a military tournament. During the day German aircraft flew low over our positions, and we brought down at least one with machine-gun fire. In the attack on Poelcapelle we took a terrible toll of enemy. I am told that

the men of the six battalions in the front line were all killed or taken. Two battalions were seen coming down the road presumably reinforcements. They were blown and shot to rags before they could get into action. The tanks rendered excellent service, enabling the Warwick and other English troops to take two very strong and important points which had been successfully resisting. Several anti-tank and anti-aircraft guns are among our booty. The New Zealanders gave a fine account of themselves attaining excellent results at light cost. It was about their part of line that a young officer of nineteen had an extraordinary escape. A shell burst almost at his feet and killed two orderlies accompanying him. When he recovered from the shock he found his putties had been stripped off by the blast. He was quite uninjured. Both Australians and New Zealanders sometimes went far beyond the limits of the advance prescribed and had to be brought back grumbling heartily that the freedom of infantry tactics should be subjected to the control of artillery barrage. Most German officers taken speak in a most pessimistic tone, talking of Germany's position and prospects most significantly.

Fruits of Victory Held.

Enemy-Counter-attacks Defeated.

LONDON, October 7. Reuter's correspondent at headquarters says the fruits of yesterday's victory have been held. No infantry counter-attacks occurred during the night, demonstrating that the Germans' exhaustion is due to the manner in which their big offensive was devastated yesterday morning and our reception of the enemy's eight counter-attacks yesterday. Five of these counter-attacks were made against a short front north of the Ypres-Menin road and were broken up by artillery. The remaining three were delivered against our new positions near Reutel. Two of these were beaten back, but the third advanced in great strength late in the afternoon, bending back our line slightly, but necessitating, however, only a slight modification of front which has absolutely no bearing upon the general tactical results achieved.

What has been Achieved.

Within a fortnight we have struck the enemy in Flanders three staggering blows on a very vital spot and have sent him reeling back about three miles, mostly uphill. We have taken about nine thousand prisoners and have inflicted casualties conservatively estimated at forty thousand. A better appreciation of these victories is possible if we imagine what we should be thinking and saying if the situation were reversed and the enemy had succeeded in doing to us what we have done to him.

A notable feature of the fighting was the wonderful completeness of the arrangements for rapidly clearing the wounded. In spite of the inclement weather stretcher bearing was practically finished early in the afternoon as far as the open field was concerned. Among the haul of prisoners is a larger percentage of boys than in any previous battle. One regiment from the Russian front caused a panic by shouting that the English were upon them and bolting.

Enthusiasm in Britain.

Opinions on the Victory.

LONDON, October 7. Coming on top of General Smut's speech F. M. Sir Douglas Haig's victory in the battle of Broodseinde, as this third and probably decisive phase of the third battle of Ypres will be known, has kindled enthusiasm which the country has not known for a long time. Papers are lavish in compliments to F. M. Sir Douglas Haig and his troops on the achievement which they anticipate will alter on the balance the whole result of the year's fighting in the west and prove the turning point in the history of the war. One expert puts the position forcibly when he says the German giant has his head on the coast and feet in Lille, and F. M. Sir Douglas Haig is driving a salient into his stomach and when the whole of Passchendaele Ridge, for which the struggle is now proceeding is secured the giant will be doubled up. It is a formidable position with many little ravines and cunningly hidden guns, but the capture of the high positions from Tower Hamlets to Polygon Wood, threatens to outflank it. Supplementary details of fighting show that the British attack was so unexpected that the Germans ran or were captured in blocks almost without fighting. The advancing British found bewildered Prussians crowding shoulder to shoulder in shallow trenches with bayonets fixed for an attack. Their officers and non-commissioned officers were paralysed by the crushing barrage and handed over their revolvers and ordered the men to lay down their rifles. In cases where a rally was attempted, after the first panic, it was broken with bombs and bayonets and fighting was more open than on previous occasions. The spell of the pill-boxes is obviously broken, the Germans fearing these concrete bunkers as death traps. The ground was generally fairly easy to cross except in the marshy valley of the Stroombeek on the British left where tanks were most useful assisting in the capture of a number of strong points. Prussian guards predominated among the prisoners.

A French Comment.

PARIS.—A semi-official comment on the British victory points out that the Germans knowing the determination of the British to obtain possession of the ridges before Ypres, quadrupled their artillery and brought up division after division and yet were unable to prevent the British advance which has already won positions of decisive importance commanding the road to Lille.

Enemy Surprised.

ALLAHABAD, October 7. A correspondent says that the enemy had not expected another attack for two or three days. Our advance coming in an hour before the moment fixed for an elaborate German attack, crumpled up the enemy's organisation and created a state of chaos. The Infantry of the Guard wandered into the territory of other units and regiments overlapped or were split up. In our first advance from Zonnebeke we had to go up a winding shell-pitted road through ruined houses past a cemetery transformed into a redoubt and a mill similarly treated and across wired trenches newly dug to keep us off Broodseinde, but no serious obstacle was met anywhere in that sector. A number of machine guns were captured in strong parts south of Zonnebeke. The only break in the entire advance was Jost farm near the eastern side of the Polygon Wood but the enemy there is isolated and his retention of the position appears impossible.

One correspondent describes the prisoners taken as a mixed lot. The guardsmen captured were of a good type fit and soldierly, but many detachments consisted almost entirely of youths, many being pale, weak and spectacled. All are very dejected.

The Importance of British Gains.

Whole Enemy Position Jeopardised.

LONDON, October 7. Apart from the loss of dominating positions, Germany on the 4th instant suffered a greater wastage of man power than on any other day in 1917. German communications evade this and endeavour to encourage the people by dwelling on the "restricted British gain of territory." The fact is that the new British positions give big guns command over the stretch of coast from Nieuport to Ostend and jeopardise the whole enemy position in West Flanders. The value of the ground is indicated by one correspondent who says that Bruges is now plainly visible to the British. F. M. Sir Douglas Haig has now won practically the whole ridge which the Germans have been struggling desperately for two months to hold. Keiberg Spur and the isolated height of Moorslaede alone remain in German hands. When they have been ejected from these they will be wholly in the plains with the way open to the British to Roulers and Menin on one hand and on the other hand, Houthuist Forest to Ostend.

Serious Events in Preparation.

German Expert on the Offensive.

LONDON, October 7. AMSTERDAM.—The German expert, General Ardene, writing in the "Dusseldorfer Anzeiger," on the subject of the British offensive, says:—"Serious events also seem to be in preparation at Nieuport. The increasing bombardment of the German sea flank gives food for serious thought."

Artillery Activity E. of Ypres.

Much Aerial Fighting.

LONDON, October 7. A British communique says:—"Our artillery was active all day on the whole battle front. The enemy shelled our new positions on the ridge from Broodseinde southwards but made no counter-attacks."

We have taken 380 additional prisoners.

Our aircraft attacked aerodromes in the Lille area and railway stations at West Rousebeke, Iseghem, and Courtrai. Two tons of explosive were dropped. Enemy aircraft was active. We brought down four enemy machines and drove down three. Five of ours are missing.

Raiding and Artillery Activity.

LONDON, October 7. This afternoon's communique from Sir Douglas Haig says:—"The enemy's artillery has been more active but no infantry action has been attempted. We drove off an attempted raid south of Hilledede. Weir troops made a successful raid north-east of Gouzeaucourt bombing dugouts and inflicting casualties."

LONDON, October 7. The German wireless communique says:—"To-day's great English attack penetrated only one kilometre deep between Poelcapelle and Gheluvelt. Bitter fighting continues east of Zonnebeke and west of Becelaere."

Great Contest for Certain Points.

LONDON, October 7. The German wireless communique says:—"Hottest points of yesterday's fighting were Poelcapelle, Isolated farms, Passchendaele, Crossroads, eastward of Zonnebeke Wood, westward of Becelaere and village of Gheluvelt. Enemy temporarily advanced over this line but was unable to hold ground owing to counter-attacks; and English gain was restricted to a strip of one and a half kilometre in depth between Poelcapelle and Becelaere. We retained Becelaere and Gheluvelt. We repulsed almost everywhere the twelfth French attack in three days against Hill 344."

LONDON, October 7. The British communique says:—"There was considerable cannonading on the battle-front all night. We made a successful raid south-east of Broodseinde, inflicting casualties and taking twenty prisoners. We repulsed an attempted raid south of Ypres-Comines canal. The Leicestershires made a successful raid westward of Cite St. Elie. The weather is showery and colder."

Fighting Hostile Raiders.

Naval Airman's Stirring Narrative.

LONDON, October 5. The following report of a squadron commander in the naval air service reveals the odds cheerfully accepted by British pilots during the air raids on London. He says:—"Flying at eleven thousand feet I saw ten Gothas coming inland. I climbed towards the enemy and engaged one on the right. I fired a hundred rounds into his tail at a hundred yards, hitting his fuselage, and the Gotha began a slow spin. I followed him in order to finish him off, but the gun jammed, whereupon in trying to clear it I got into a fastness spin. On righting again I saw the Gotha drop into the sea. I then landed, and after clearing the gun went up again and caught the Gotha at fourteen thousand feet. I again engaged them from above and below firing two hundred rounds and silenced both guns of another Gotha. I finally ran out of ammunition."

British Warship Torpedoed.

Nineteen of Crew Killed.

LONDON, October 7. The Admiralty announces that the warship "Drake" commander Captain Radcliffe, was torpedoed on Tuesday off the north coast of Ireland. She reached harbour and then sank in shallow water. The explosion killed one officer and eighteen men. The remainder were saved.

TELEGRAMS.

French Front

French Repulse Raids.

LONDON, October 7. To-night's French communique says:—On the Aisne front, German raids were repulsed south-east of Chevreux and east of Cerny. On the right of the Meuse our artillery caught and dispersed an enemy concentration in the region of Caures Wood.

Lively Engagement on Meuse.

LONDON, October 7. A French communique says:—There was a lively engagement on the right of the Meuse, and an enemy group which gained a foothold in our advanced trenches was driven out and the line restored. The French made successful raids at Souain and Regnieville.

Artillery Duelling.

LONDON, October 7. This afternoon's French communique reports:—Artillery duelling took place in Vauxhaillon, Laffaux, Hurtebise sector and on the left bank of the Meuse notably north of Hill 344 and towards Bezonvaux. We repulsed a powerful raid against Navarin farm in Champagne. Enemy's losses were appreciable.

Mesopotamian Front

British Victory on Euphrates.

General's Reply to Royal Message.

LONDON, October 7. General Sir Stanley Maude replying to H. M. the King says:—"Your Imperial Majesty's gracious message was received by the troops concerned with loyal enthusiasm and gratitude. All ranks in Mesopotamia are animated with confidence in the future and a firm resolve to prosecute the campaign to a successful conclusion."

Mr. Montagu Congratulates

General Maude.

The General's Reply.

LONDON, October 7. Mr. Montagu has cabled to General Maude:—"Accept warmest congratulation on your brilliant victory, and convey to Officers and all ranks British and Indian, the admiration which all connected with India feel in the courage and endurance displayed in securing such a striking success. It is a fine augury for the winter campaign."

General Maude replied:—"We are all most grateful for your kind message. British and Indian troops fighting side by side strove in friendly rivalry to be the first to close with the enemy, and so succeeded in making victory complete and decisive."

Good Work by Indian Cavalry.

LONDON, October 7. Reuter's correspondent at Masundi wires that the rounding up process in German East Africa vigorously continues. The Germans are abandoning the not seriously wounded telling them to surrender as it is unlikely that they will recover before the conclusion of operations. The fighting is active in land from Kilwa to Lundi. Indian cavalry is doing invaluable work advancing rapidly, throwing out flanking patrols, and destroying many food depots.

African Campaign

Allies Advancing in E. Africa.

LONDON, October 7. An official communique from East Africa says:—"In the Mbenzura valley the enemy are retreating towards Nangano, and we are following them up."

British and U. S. Navies.

Cordial Co-operation.

LONDON, October 7. WASHINGTON.—Mr. Daniels, Secretary to the Navy, in a statement regarding the complete co-operation of the British Admiralty with American naval officers since the outbreak of the war, characterizes the Admiralty's spirit as one of perfect openness, frankness, and co-operation. The Admiralty has given access to every bit of information relating to submarine and has opened every door to Admiral Sims and his colleagues.

INDIAN TELEGRAMS.

From Our Own Correspondents

By Wire.

United Provinces

All-India Moslem League.

ALLAHABAD, October 7. The Council of the All-India Muslim League met last night and passed a resolution electing Mr. Mahomed Ali as president of the next session at Calcutta, postponing the question of passive resistance 'sine die' and fixing an extraordinary meeting of the League at Lucknow to consider representation to Mr. Montagu.

At to-day's meeting the Council passed a resolution praying the Government for the release of Messrs. Mahomed Ali and Shaukat Ali in view of the proved loyalty of Indian Muslims. From the information before them

the Council cannot believe they are guilty of any action likely to endanger public safety and feel they are innocent of the charge against them.

Congress-Muslim League Meeting.

Proceedings at Allahabad.

ALLAHABAD, October 7. The joint conference of the All-India Congress Committee and the Council of the All-India Muslim League was held here this afternoon under the presidency of Babu Surendranath Banerjee. The president said his first duty was to welcome Mrs. Besant whose release was a triumph of constitutional agitation and showed high statesmanship on the part of the authorities.

The question of passive resistance was dropped in accordance with the opinion of the various provincial congress committees who were unanimous that in view of the changed political situation the question should be dropped for the present. It was then resolved that a deputation consisting of the Congress and the League should wait on Mr. Montagu with an address and statement in support of the Congress-Muslim League scheme of reform and a memorial signed by a large number supporting the same should be presented to Mr. Montagu and also that Mr. Mahomed Ali should be a member of the deputation.

Mrs. Besant moved a resolution urging on the Government the release of Messrs. Mahomed Ali and Shaukat Ali, which was unanimously adopted.

All India Congress Committee Meeting.

A meeting of the All-India Congress Committee was then held with Mr. Surendra Nath Banerjee as president. A communication withdrawing the reference of the Chairman of the Reception Committee with regard to the question of the election of the president of the Congress and accepting Mrs. Besant as president, being read, it was announced that the question of election of the president was not before the committee.

Mrs. Besant moved a resolution that the Secretary of State be requested to take steps for the appointment of a Parliamentary Committee to enquire into the operation and abuse of legislation by the Supreme Government and Local Governments restraining freedom of speech and movement. The resolution was carried.

The meeting then dissolved.

Distinguished Visitors Address a Public Meeting.

Mr. Arundale.

ALLAHABAD, October 7. Under the auspices of the Home Rule League meetings have been held here to give the visitors an opportunity of addressing the public. Mr. Arundale said the only way in which they could get national education was by getting Home Rule. Self-government was indispensable for national education. India was working for Home Rule to-day she had never done before. The large audience present meant that India was ready for Home Rule. Her future was rosy. The Government of India was more sympathetic than any Government of India before.

Mr. Wadia

said the Government of Lord Pentland had done great service to the Motherland not only by internment but by enabling the Indians to realise they had strong legs to stand upon. The time for the demand had come. They were demanding certain fundamental rights along the lines for which England was fighting one of the deadliest wars.

Mrs. Sarojini Naidu

asked the Hindus and Mahomedans to be united in their struggle for Swaraj.

AN AT HOME.

Lala Shaocharan Lal, Chairman of the Reception Committee gave an At Home this afternoon in honour of Mrs. Besant and Mr. Tilak.

ANOTHER PUBLIC MEETING.

In the evening there was another public meeting at which Mr. Jinnah, Mr. Tilak and others spoke. Mr. Tilak in his speech said the Indians did not want change of rulers but change of administration and impressed on the audience that they should press their demands when Mr. Montagu comes.

Special Detailed Report.

ALLAHABAD, October 7. The joint conference of the All-India Congress Committee and the Council of the All-India Muslim League was held this afternoon at the residence of the Hon'ble Mr. Motilal Nehru. Almost all the leaders of Hindu and Muslim public opinion in various provinces were present. Prominent among those who attended were the Hon'ble Raja of Mahmudabad, the Hon'ble Mr. Naradkumar Basu, Hon'ble Mr. Jinnah, Hon'ble Messrs. P. C. Mitter, Nihatan, Sircar, Tej Bahadur Sapru, Gokernath Misra, Madan Mohan Malaviya, Fazul Haq, Mazrul Haque, Abdul Kareem, B. N. Sarma, Motilal Nehru Mrs. Besant, Surendranath Banerjee, Motilal Ghose, Raj Jotidranath Choudry, Mr. Gandhi, Mr. Chintamani, Mr. I. R. Sen, Mr. Subba Row Mr. Goshi, Mr. S. Kasturi Ranga Iyengar, Mr. A. Rangaswamy Iyengar, Mr. C. P. Ramaswamy Iyer, Dewan Bahadur Govinda Raghava Iyer, Mr. G. A. Natesan, Mr. Ayya Iyer, and Messrs. Tilak, Khaparde, Sachinbandra Siche, Surendra Narain Singh and Lala Harkishan Lal, Mr. Surendranath Banerjee was voted to the chair. In opening the proceedings Mr. Banerjee said that it would be his first duty to accord welcome to Mrs. Besant. Her release was

A Triumph of Constitutional agitation,

and showed high statesmanship on the part of the authorities. He next announced that the Congress split in Calcutta had happily been made up and that Calcutta would have the next Congress with Mrs. Besant as president.

The reports of the various Provincial Congress committees on

The question of Passive resistance.

were then placed before the conference. The Bombay Provincial Committee's opinion was embodied in the following resolution:—That the Bombay Provincial Congress Committee while recognising the strong feeling existing in the country in support of passive resistance on account of the recent repressive measures of the Government, advises that in view of the fact of Mr. Montagu's coming visit to India and purpose there of consideration of the question referred to this Committee by the

Joint Session of the All India Congress Committee and the Council of the All-India Muslim League viz. the question of adoption of the policy of passive resistance both as regards its principle and working, should be postponed in the hope that the Government will take timely steps to allay public feeling on the question of internments and other acts of repression in order that the Secretary may be able to carry out his mission under most favourable conditions.

THE MADRAS COMMITTEE'S REPORT

was as follows:—Resolved that having regard to the altered circumstances in the political situation consideration on the question of passive resistance be deferred. The Burma Committee was also of the same opinion as Madras.

THE BEHAR COMMITTEE

reported as follows:—Resolved that the Provincial Congress Committee do recommend to the proposed joint meeting at Allahabad of the All-India Congress Committee and the Muslim League to approach the Government to release Mrs. Besant and her two fellow workers, Messrs. Mahomed Ali, Shaukat Ali and Maulana Abul Kalam Azad within a time to be fixed by the Joint Committee of the two bodies, that Behar shall intensify the demand by repeating it from different platforms and in case they are released within the time so fixed, public men of the province shall betake themselves to actively preaching passive resistance to the people and be prepared to suffer all sacrifices and privations that it may involve.

THE UNITED PROVINCES COMMITTEE

reported that having considered the resolution of the Joint Meeting of the All-India Congress Committee and the Council of All-India Muslim League on the subject of passive resistance the United Provinces Congress Committee resolve to report to the All-India Congress Committee that in their opinion it is inadvisable in the existing situation in India to adopt a policy of passive resistance.

Benar Congress Committee's

report said that it was advisable to adopt the policy of passive resistance as a principle in carrying on political work in a constitutional way in such manner and form and under such circumstances as the Indian National Congress or anybody authorised by it in this behalf directed.

The President said that all the provinces were at present unanimous that in view of the chaotic political situation of the country the question of

Passive Resistance Should be Dropped

for the present. The question was accordingly dropped. The next item taken up was the discussion of arrangements in connection with

The Visit of Mr. Montagu.

On Mr. Jinnah's motion it was resolved that a deputation consisting of 37 representatives of the Congress and the Moslem League should wait on Mr. Montagu and the Viceroy with an address and a reasoned statement in support of the scheme of reforms adopted by the Congress and League. It was also resolved that a memorial signed by a very large number should be presented to the Secretary of State and the Viceroy supporting the demand of the Congress and the League reform proposals. Mr. Subba Rao, Mr. Wazir Hassan and Mr. C. P. Ramaswamy Iyer were appointed Secretaries for the purpose of arranging the deputation. A committee was appointed with the Hon'ble Mr. Chintamani as Secretary to prepare

A Draft Memorandum.

in support of the reform scheme. It was resolved by an overwhelming majority that Mr. Mahomed Ali should be a member of the deputation.

Mrs. Besant moved that the Joint Conference of the Congress and the League Council urge on the Government

The Release of Mahomed Ali.

and his brother whom in the present state of information the conference could not believe to be guilty of disloyalty hinted at by the Government and that such a release was absolutely necessary to allay the discontent and excitement of seventy millions of Moslems. Mrs. Besant said that if the Viceroy were to know the real view of Moslem India in this matter and the confidence the Mahomedans had in the loyalty of Mr. Mahomed Ali to the King Emperor she believed the Government could release him and his brother. Such release would serve to increase the loyalty of Moslems at the present moment. Even convicted Sinn Feiners had been released in Ireland and as a matter of policy Mr. Mahomed Ali should be released. The resolution was carried unanimously. Having finished its work the joint Conference dissolved. Immediately after a meeting of the

All-India Congress Committee

was held and Mr. Surendranath Banerjee President. The Secretary read a communication from the Chairman of the Reception Committee withdrawing his reference to the All-India Congress Committee regarding the question of the President of the coming Congress and accepting the recommendations of the majority of Provincial Congress Committees in favour of Mrs. Besant as president. The President announced that in view of the above communication there was no question regarding the Congress president before the All-India Congress Committee.

Mr. Narendrakumar Basu from Bengal moved that the All-India Congress Committee should take up for consideration the question of the Congress Presidentship. The

Motion was Lost

as no one seconded it. Mr. Jinnah moved that there was no reference by the Reception Committee but only reference by the Chairman. The All-India Congress Committee had no reference before it according to the Congress Constitution. At the request of his friends Mr. Jinnah dropped the motion.

Mrs. Besant moved that the Secretary of State should be requested take steps for

The Appointment of a Parliamentary Committee

to enquire into operation and abuse of legislation by the Supreme Government and by Local Governments in India restraining freedom of speech and movement. The resolution was carried.

The meeting then dissolved.

Sympathy for Mahomed Ali Brothers.

At the adjourned meeting of the Council of the All-India Moslem League held this morning a resolution was unanimously adopted urging the release of Mahomed Ali and expressing opinion that expressing sympathy with coreligionists outside India was not incompatible with loyalty to the King Emperor.

విరోధామహాసంగ్రహము

(రైలు దుర్ఘాతం)

జరణుల యంత్రదళ

స్వల్ప సేనాని గంభీర పన్యాసము.

జరణుల దుర్ఘాతములు

లండను, ఆక్టోబరు 4:—వర్తక సంఘముల యధ్యక్షులు స్వల్ప సేనానికి విందోసర్పిరి. తమ ప్రసంగమున జనములు గాఢము నడిచిరి:—ఆంగ్ల సామ్రాజ్యమున నున్న ప్రజలందఱును యుద్ధ విషయమున నపారముగ సహాయముల నొనర్చియున్నారు. యుద్ధపూరంభమై మూడు సంవత్సరములై కష్టపరంపర యధికముగ చుండినను వీరల యుత్సాహము క్షీణింపదయ్యె. కాలము గడచిన కొలదియు ప్రజలొనర్చు సహాయము వృద్ధి నొందుచున్నది. కనుక నాయకులు తమయందు విశేష చురు విశ్వాసముంచు నర్హతను ప్రజలు సంపాదించిన వారైరి.

విజయము నిస్సంశయము

యుద్ధమున సేవతమువారు విజయమునుగదియు నిస్సంశయము. తమకు తమవైరులతోడించిననుట జరణులకువిదితము. ఈయంశమున వారి పాలకులు గూడ గ్రహించియున్నారు. ఇదియే నానమ్మకము గాని మనయత్నములయందీసమయమున నెట్టి లోపమును కలుగరాదు. ప్రస్తుత సమయమున ముఖ్య విషయ మార్థికవ్యవస్థ యైనను, మన మిపుడార్థికముల గూర్చి లక్ష్యము చేయరాదు.

సమర కాళమునై జరణులు తమ యత్నముల నన్నిటి నాధారపరచి, తమ్యాలమున నె విజయముందగలమని జరణులు యోచించి యుండిరి. ఈయోచనమున వారు పౌరబడియున్నారు. ప్రస్తుత సమయమున కేవల యుద్ధ వైపునై గాక ఆర్థిక రాజకీయాది యితర యంశములు కొన్ని తీర్మానింప సమర్థములై యున్నవి. ఆయినను యుద్ధవ్యవస్థ యీ 4-వ సంవత్సర ప్రారంభమున నెట్లున్నదియువిచారితము. ఒకటిరెండు ప్రదేశములయందు తప్ప జరణుల లన్నిస్థలములందును శత్రువులనుండి తమ్యు కాపాడుకొనుటతోడ నరిపోవుచున్నది. అన్నిరంగములయందును జరణులు మెలమెల్లగ వెనుకకు పోవుచున్నారు.

యుద్ధగమనిక మందముగనుండుట

యుద్ధవిధానమున మార్పు కలుగుటవలన ఈ మాత నోద్యమము మందగమము కలవైయుండును. ఫిరంగులు మున్నగు యుద్ధపరికరములను మోసికొనిపోవుట యాలస్యమగును. కాని మనవైరము లొక మైలుదూరము నడచినసేమి, శత్రువులకు కలుగునష్టము లపారములై పరిణమించుచున్నవి. జరణుల కిట్టి యపజయములు, నష్టములు తరచుగ కలుగుచున్నవి. పశ్చిమరంగము నువాహరణముగ దీసికొనుడు. ఈరంగమున జరణుల వైర్యములలో ఎన్నిక నైదికలు పనిచేయుచున్నారు. గతవేసవినుండియు శత్రువైర్యము వెనుకకు పోవుటయే గాని ముందుకు సాగినవాడ కానరా వున్నది. శత్రు వైర్యములను మెల్లగ వెనుకకు దోలుచుంటిమే గాని మా విజయములు మాత్రము నిర్వివాదములని నమ్మకలయును. నెడను, మెం వెను, అగ్రాసు, వైమి, మివైస్సు, లాంజి మార్కు, వెస్టాకు, జొన్నీ బీకు చలనములేకయున్న యీ పంక్తియందు జరణులరక్తము ప్రవాహములై పారుచున్నది. రైనునదికిబోయి జరణుల నోడింప నగత్యములేదు. మన మచటికిపోవులోపున జరణులలేసంధినిమిత్రము మన పాదములట్టుదురు. పశ్చిమరంగమున యుద్ధపై నిక వ్యవహారములయందు జరణికికంటె మనమె మిన్నయై యుంటిమి.

మెసపాటేమియా యుద్ధము.

అనంతరమున స్వల్ప సేనాని ఇటలీవారి విజయములను ప్రస్తుతించెను. తురుష్కుల సరిహద్దులయందు యుద్ధముజరుగుచున్నది. మాడ సేనాని యుక్తప్రేమితుడనై తురుష్కులను పూర్తిగ నోడించి ఒకడివిజయ బట్టెను. వాతావరణము చల్లబడినవెనుక తురుష్కురంగమున యుద్ధముతీవ్రచుగును. ఇచట జరుగుయుద్ధము ఘోరముగ నుండునుగాని. జరణులయందు తురుష్కులకు విశ్వాసము నశించును. జరణులు తేమిట్టి యపజయములు, నష్టముల నుండి కాపాడబాలరని తురుష్కులకు విదితమగును.

రష్యా రాష్ట్రమును ముట్టడించుట

తమ వైరు లందఱునును రష్యా రాష్ట్రమును ముట్టడింప జరణులు పూనుకొనియున్నారు. గాని జరణుల లవలంబించిన మార్గము కడు ప్రమాదకరము. జరణులొనర్చు పౌర బాటులతో నీది యగ్రగణ్యమగును. ఏలన జరణులతె రష్యా రాష్ట్రము గూడ నింతవరకు నిరంకుశ ప్రభువుల పాలనమున నుండెను. ప్రజలు స్వతంత్రమును పొంద యత్నించుచున్నారు. స్వాతంత్ర్యజన్మసమయమున జరణియు లీ రాష్ట్రమును మట్టుబెట్టి యత్నించుచుండిరి. జరణుల చర్యయొక్క యుక్త యుక్త తే తల్లు న్నును, నవీన జన్మయగు స్వాతంత్ర్యము ముం దెన్నడైన జరణులపై పగదెచ్చుకొనక మానదు. యుద్ధవ్యవస్థ యాతీరున నున్నది. రష్యాయందు తప్ప జరణియు లన్నిస్థలములందును ఓడిపోయి వెనుకకు పోవుచుండిరి. యుద్ధమున జరణియుల వ్యవస్థ ప్రమాదకరముగనుండ, జరణి దేశమందలి స్థితిగతులు మరింత భీకరములై యున్నవి. దేశమంతయు కలసి నైతికోత్సాహము లేక యున్నది. కనుక సమరాంత మచిరకాలమున నె సంప్రాప్తించును.

అంతర్జామిక సమరము.

వర్తమానమున జరణియుల యాశలన్నియు తమ యంత్రాములపై నాధారపడి యున్నవి. ఈ విషయమున గూడ వీరల కాకాభంగము కలిగినది. అంతర్జామిలు యుద్ధతీర్మానమున కావశ్యకముగావు. ఈ యంశమున దృఢముగ విశ్వసింపవచ్చును. జలంతర్జామిల నెదుర్కొని మన నాకాదళములు దైర్యసాహసములతో పోరాడుచుండినట్లు తెలియవచ్చుచున్నది. నాకానిర్మాణము విశేషముగ జరుగుచున్నది. జలంతర్జామిలవలన కొన్ని నాకలు ముగిసినను, అందువలన మనకుబలము క్షీణింప నేరదు. పాలకుల నంతర్జామిక సమర మొకానొకసమయమున వెలిపించెను. గాని యాకాలమంత మయ్యెను. వర్తకాది మననాకలు సాహసముతోడ వీని నెదురించినవి. సాహసకృత్యము లనేకములు జరిగి యున్నవి. యుద్ధాంతమువరకు వీనిని ప్రకటింపవలెదు. ఈవివరములు ప్రకటితమైన పిమ్మట, ప్రజలందఱును నాకాదళముల సహాయమును కొనియాడుదురని నానమ్మకము.

జరణియుల వ్యక్త మగు నాగ్రహము.

జరణియులు యుద్ధభూమియంద పజయమందిరి. అంతర్జామిక యుద్ధమున మోసపోయిరి. విమానములపైనుండి రక్షణ సాధన విహీనములై యుండు పురములపై జరణియులు సేకు తమ యాగ్రహమును వినియోగపరచుచుండిరి గాని ఈ మాతన ఆయుధ మచిరకాలముననే వ్యర్థమగును. ముట్టడింపబచ్చిన జట్టి నలు మున్నగువాని నెట్లు మరల గొట్టియుంటిమి సభ్యులైరి యున్నారు. ప్రస్తుతమున శత్రువులు రాత్రులయందు ముట్టకుల నారంభించిరి. ఇట్టిముట్టకు లింకను జరుగుచుండునని నాతాత్పర్యము. ఆయినను పాలకుల కదైర్యము గలుగక లండను నగర రక్షణమునకు వారు మాతన విధానముల నవలంబించిరి. గతవార మనదినమునను లండను నగరమునకు శత్రు విమానము లధమ మిరువది-౧౧ వచ్చుచుండెను. వీనిలో నొకటి రెండుమాత్రమే రక్షణ సాధనముల యందు తొచ్చుకొన గలిగినవి. లండనునగరము నీముట్టకులనుండి కాపాడ విరివియగు ప్రయత్నము లొనర్పబడును. విమానపు ముట్టకులయందు ప్రజలు నూచించిన కాంత స్వభావము, దైర్యమును మిగుల కొనియాడ దగియున్నవి. విమానపు ముట్టకులను గూర్చి, జరణుల లవత్యమగు ప్రకటనముల నొనర్చుచుండుట హాస్యాస్పదము. ఈ యసత్య ప్రకటనముల మూలమున జరణిలో ప్రజలకు సంశయ మొదని నిరూపనా పడక యుండిరి. విమానపు ముట్టకుల వలన లండనునగరము ధ్వంస మగుచున్నదని వారి యభిప్రాయము.

మన విమాన పరిసాలనావిధానము.

శత్రువుల విధానమునకును మన విధానమునకును వ్యత్యాస మధికమైయున్నది. నైతిక కార్యములయందు ముఖ్యమగు స్థానములపై మనవిమానములు బాంబులునేయును. వివిధరంగములయందు వైర్యములకు శత్రువుల గమనికలు నిశేదించును. మన విమానదళముల కిదియే ప్రధాన ధర్మములు. జులై మాసాంతమున నుండియు ప్లాండర్బురంగమున యుద్ధము తీవ్రముగ నున్నది. విమానయుద్ధము గూడ నీరంగమున జరుగుచున్నది. సోమప్రదేశమున శత్రువిమానముల నన్నిటి నోడి

చిలిమి, మరల నపజయము కలుగకుండ, శత్రువు లితరరంగముల నుండి మరికొన్ని విమానముల నిటకు రప్పించుకొనిరి. బాంబులు వేయుటకు విమానములు బయలుదేర శత్రు విమానములు వానిననుగరించెను గాని కలిసికొన లేకపోయెను. పరానువాది పురములపైను, యుద్ధపంక్తులకు వెనుకనున్న వైర్యములపైను శత్రువులు బాంబులువేసి, మనకిటు సంభవించిన నష్టముల కంటె నధికముగ నష్టము కలిగించిరి.

మన విమానములు బాంబులు వేసినందువలన, జరణియుల కధికముగ నష్టములు కలిగినవి. గత నెలయందు నాకా విమానములు 207 బంబుల బాంబులను శత్రువులపై వేయవారు లండను నగరముపై 43 టంబుల బాంబులనువేసిరి. గత మాసమున పగటిపూట నిరుదయిమానుడినమునున, రాత్రుల యందు 19 దినములయందును శత్రుస్థానములపై బాంబులు వేయబడెను. వైరికస్థానములు, యువపదారులు, రైల్వే మున్నగు వానిపై బాంబులను గురియించి యపారముగ నష్టమును కలిగించితిమి. నెవ్వెరుగు మాసమున లండనునగరమున 51 రు చనిపోవ 247 రు గాయపడిరి. ఇదివరలో మరలు మన విమాన దళములను యుద్ధకార్యముక్రిందనే వినియోగించితిమి. కాని జరణులవలన శత్రుమాదణ క్రియయందు మెయోగింపలేదు. యుద్ధ మారంభమైనది మొదలు జరణులు తమవిమానదళములను యుద్ధే తరకార్యముల యందె వినియోగపరచి యున్నారు. యుద్ధోపయోక్తము గాక, రక్షణ సాధనములు లేని పురములపై జరణులు తమ విమానములను, ప్రజలను భయార్తుల నొనర్చిరి.

జరణియుల కార్యము.

యుద్ధావశ్యకమగు మందెరములు మున్నగువానిపై జరణియులు బాంబులు విడువవచ్చును. లండనునగరము దరి నున్న నాకానిర్మాణకాలము మున్నగువాని నెదురింపక నీవిమానములు జనులు వసించు స్థలములపై తమ చందుగుండును ప్రయోగించును. ఈ కార్యమునకు రెండు కాణములున్నవి. పౌరులను భయక్రాంతుల నొనర్చి వారిపైతిక సంపదను చెడగొట్టుట వీరి ప్రధమ యుద్దేశము. యుద్ధరంగమున నున్న విమానముల రప్పించి వానిని లండను మున్నగు స్వస్థానముల రక్షణక్రింద మనచే వినియోగింపజేయుట రెండవ యుద్దేశము. ఈ రెండు యుద్దేశములయందును జరణులు సఫలీకృత మనోరథులు కాలేదు. ప్రజల సాహస దైర్యములు క్షీణింపలేదు. యుద్ధరంగమున నుండి రప్పింపబడినవి. మాన మొక్కటి యైన నిపుడు పురమున గానరాదు. బెడరింపులు పిరికిపందలను వెలిపించును గాని దైర్యవంతుల ధయ్యమును హెచ్చించును. సంధి ప్రశంస లండను నగరమున నిపుడెరుదైనది. ప్రజయందు తీక్ష్ణభావ మొందు పొడ నూపుచున్నది.

ప్రతీకారచింత.

జరణుల విజ్ఞానమువారలకు నాగరికత నొసగినదిగాదు. వారిచర్య లింకను పూర్వకాలములనే స్ఫురింపజేయుచున్నవి. దొంగలించిన వానిచేతని ఖండించునట్టి ధర్మనాత్రములనే నేడును వ్యవహరింప వలసివచ్చినది, కనుక జరణులవలన మనమును యుక్తాయుక్తమును విచారింపక బాంబులనేయవలసివచ్చినది. ఈసందర్భమున రెండువిషయముల నొత్తిపలుక నిశ్చయించితిని. జనసమ్మర్థమగు రావులయందు బాంబులను వేసి ప్రజలను భయక్రాంతుల చేయువిధానమును జరణులై ప్రభువుమన నుపయోగించియున్నారు. విషవాయు ప్రయోగము మున్నగు అంతర్జాతీయ కాసన భిన్నము లగు చర్యలవలన జరణు లీయాయుధమును గూడ వాడుక జేసిరి. కొంతకాల మాగి ప్రాణము వినిది, గత్యంతరము లేక మనము గూడ నామాద్యములనె యవలంబించి యుంటిమి. ఇట్టి చర్యలు నీతి బాహ్యములై ఆయుక్తములై యున్నవి. కనుక సుభయపక్షముల వారును గూడ నీక్రూర కృత్యములను వీడినచో కడుయుక్తముగ నుండును.

విజయవిశ్వాసము.

వర్తమానసంగ్రామమున గాననగు క్రూర్య మేయధము నను వినియుండలేదు. యుద్ధమువలన కలిగిన నష్టములు మానవకోటిసంతయు విచారసాగరమున ముంచుచున్నవి. క్రూర యుద్ధము వరల ప్రారంభమై, క్రూర్యము మరింత విశేషముగ గాననగును. ఈ క్రూర్యపర్యవసానకు మన సుదూరవాదులయుగాము. వైరులు నాగరికతను పాటింపక పృగములవలన చరించుచున్నారు. లూజిటేనియాను మంప వైరిహృదయ మొక్కింతయు చలింపదయ్యెను. పసిఫిల్లిను, స్త్రీలను గొంతు కలు గోయుట యుద్ధనీతి కనుకూలించి యున్నదని జరణియులు వాదించురు. ఈ కృత్యముల జూచుచు తటస్థులమై యుండుట భావ్యముగాదు. మానవకోటి నాగరికత నిమిత్తము శత్రువనలేక పోరుదును. ఇట్టి పోరాటము తుట్టుకుడకు

మనకు విజయమును ప్రసాదించునని నావిక్యాసమని స్మృత్యు నేనాని జెప్పుచు, యుద్ధమున నిదివరలోననే మనకు విజయము ఘట్టించినదని నుడిచిరి. నైనిక, అర్థికాది విషయముల యందు జర్మనీయులకు పయిజేయియితిమి. గా ని తు ది ద శ యుండునైయి యుద్ధములలో విజయమై చలించి యుండుట ను చూరి త్రమాచించుచున్నది. బలశ్రేణ్యము, అనిశ్చయము, మున్నగు స్వల్పకారణములచే నీ యుద్ధముల యందొట్టి చలనమునకు కారణము. నైనిక నిరంకుశ ప్రభుత్వము నాశనము నొందింపవలయునని నమ్మినవారమై మన మందరమును నిశ్చింతనగుటయై యుండుట ప్రాయశ్చిత్తము. యుద్ధాంతమును జూడ దృఢనిశ్చితములయై యుండవలయును. యుద్ధమున విజయమందుటకు శక్తివంతము విని యోగించి ఘోరాదుట మన విప్లవకర్తలమే గాక మన స్వాతంత్ర్యమై యున్నదని స్మృత్యు నేనాని తన యుపన్యాసమును ముగించెను.

బ్రిటిషుయుద్ధసౌకి ముంచివేయబడుట.

లండను, అక్టోబరు 5:—కెప్టెను రాడ్క్లిఫ్ ఫీగారియాజమాన్యమున నడుపబడుచుండిన “క్రేక్” ను బ్రిటిషు యుద్ధ నౌక నుంగళవారమునాటి సాయంకాలము విగ్లండునకు తీరమున కావల టూర్పిపోతో గొట్టబడెను. ఆనౌక నౌకాశ్రయముచేరి కనంతము సముద్రపుటాడ్చుననే మునిగిపోయెను. ఒక ఉద్యోగియు 18 గురు నావికులను మరణించిరి. తక్కిన వారు రక్షింపబడిరి.

శత్రునైమానికులతో బోరుట.

లండను, అక్టోబరు 5:—వైమానిక నావికా సేనయందున్న ఒకానొక దళాధికారి యిట్లు చెప్పుచున్నాడు. 11 వేల అడుగులయెత్తునుండి పది గోధా విమానములు లూనికీ వచ్చుచుండుటను చూచితిని. నేనును శత్రువులుండునంత యెత్తున కెగసి కుడిభాగమునందుండు విమానముతో బోరాడితిని నూరు గజముల దూరమునం దుండి నేను దానిమీద నూరుబాల్ల ప్రేల్చితిని. దానికి ముఖమునందు గట్టిదెబ్బ తగిలెను. అంతటితో తినిన నందకు దాని పూర్తిగ బరిమార్చి సమకట్టి యిట్లునే గుండ్రచేయసాగితిని. కాని నాకుపాకి యేలాకో ప్రేలబండెను. దాని బరికిందు సరికి నాకపాయము వాటిల్లనండెను. నేను కొట్టిన విమానము సముద్రములో గూలుచుండుటయు గన్పట్టెను. అంత నేను విమానమును భూమికి దింపితిని. తుపాకిని కుద్రపరచుకొని మరల నాలుగువేల అడుగులయెత్తున కెగసి గోధాల గడ్డింటిని. పిదప క్రిందినుండియు మీది నుండియు నెదిరించి నేను రెండువందలపాంబుల వేసి మరయొక గోధా కిరువాగుల నుండు తుపాకులను ధ్వంస మొనరించితిని. అంత నా పండుగుండు సరిపోయినది.

జలాంతర్గాముల నాశనము.

లండను, అక్టోబరు 5:—ఒకానొక ఉత్తమ నావికాధికారి రైటరుగారి క్రింది సమాచారమును తెలియబరచెను. క్రిందటి మాడుమాసములందు నిదివర కెన్నడును మాడుమాసముల కాలమున నాశనముచేసి యెరుగ నన్ని జలాంతర్గాములు ధ్వంసము చేయబడెను. మరియు నక్కాలమునందలి మిత్రులందరివారి నౌకాస్త్రములు యుద్ధారంభమునందలియే మాడుమాసములందు ఇంతింతకుకడ నుండలేదు.

తెరు అయ్యకము

లండను, అక్టోబరు 7:—తె నెన్న లేనిది లేకున్యాపారము చేయగూడదని యుక్తువు చేయబడినది.

మిత్రతపాలకవర్గము

లండను, అక్టోబరు 7:—దొరతనపునభ్యులు, పరిశ్రామికా తరగతుల పక్షమున మాస్కోగరమున నుండి వచ్చిన ప్రతినిధులు ప్రభాస్వాద్య మహా సభాప్రతినిధులు మున్నగు వారు కుక్రవారము సాయంకాలము 5 గం॥ లకు సమావేశమై రాత్రి 12 గం॥ వరకు సభ జరిగి, మిత్రతపాలకవర్గమును గూర్చి సమాధానపడిరి.

వేయారు అయ్యకము.

లండను, అక్టోబరు 7:—అయ్యకములో వేయారువేల ముగ వచ్చెనని, సింహళపు తేయాకు విశేషధర కలిగి యుండెను. ఇండియానుండి వచ్చిన తక్కువ ధరకములు భర్త్యుకాశము. వాచ్చుకీరీతుల నుత్సాహముతోడ చెల్లించిరి. ముందువారము న హిందూజాతీయ తేయాకు 5924 పేకేజీలను, సింహళపు తేయాకు 14718 పేకేజీలను వేలము చేయబడును.

ప్రాస్తు

బ్రిటిషువారి క్రొత్త యువస్కందనము.

లండను, అక్టోబరు 4:—బ్రిటిషువారి ప్రధాన కార్యాలయమువద్ద నున్న రైటరుగారి ప్రత్యేకవిలేఖకు డిల్లు వ్రాయుచున్నాడు:—మార్చీ విజయము నాటినుండియు నేడు వడసిన మహావిజయమునంటి విజయ మెన్నడును బడసి యుండలేదు. మెనిన శిఖరములం దారంభింపబడిన యుద్ధము మహావిజయవంతముగ తుదముట్టుట నిశ్చయమగునట్లుగన్పించుచున్నది. జర్మనుల దళములు భేదింపబడి చెల్లాచెదరుగానింపబడినవి. ఖైదీలు వందలకొలది పట్టువశుచున్నారు. వారిలో చాలుమంది యుద్ధముచేయుట కింతుకయు నాసక్తి లేకున్నారు. అయిన వారిలో ననేకులు గాయములు తగిలిన వారుగ నున్నారు. ఉద్యోగియు లండను ననుత్సాహమై యున్నాడు. ఆ దినము జర్మనులపాలిటి ప్రశయదినమని వారందఱును చెప్పిరి. ఇంత శక్తివంతముగ మా నైనికు లిదివర కెన్నడును బోరి యెఱుగరు. జొన్నీ బీరు శిఖరమును మరల స్వాధీనము గావించుకొనుటకు శత్రులు ఘోరయుద్ధము నొనరింప సమకట్టిరిని ముందుగ తెలిసికొని అందులకుగాను అయిదు పటాలములను దీసికొని వచ్చితిమి. శత్రువులు రాత్రి యేడు గంటలకు యుద్ధము నారంభింప నున్నారని మాకు తెలియవచ్చెను. మేముకగంట పెండులకడనే యుద్ధము నారంభించితిమి. ఇంతుగలననే శత్రువుల ప్రహత్నలన్నియు వ్యర్థములయ్యెను. జర్మను నైనికులింకను దళములుగ భాగింపబడక మున్న మేము మహాభయంకరముగ ఫిరంగులగాల్చి నారంభించుటనలన శత్రుల కనేకనష్టములు గలిగెను. యుద్ధారంభము నుండి యెన్నడును వారికింతటి మహానష్టము సంభవించలేదు. అట్టి మహాభయంకర శత్రుత్వము చాలా చాలము నకు నిలుచుట రక్తమాంస యుక్తులగు మనుష్యులకు తరముకాదు. మా ఫిరంగిదళములు కొంచెము ముందున కరిగినంతనే శత్రు నైనికులు భయకంపితములగు కుండలులవలె నతివేగముగ పరుగిడసాగిరి.

తమ్యెవ్వరును నిలువరింపనేరరని మానైనికుల మదికి తట్టి పోయెను. వానినాపుట ఉద్యోగులకు జాలకత్తవయ్యెను. జర్మనుల వివాశనమును సాధ్యమైనంతవరకు తగ్గింపవలెనని వారి ఫిరంగిదళ మెంతేయును బ్రహత్నించినది. అయిన వచ్చుజల్లు కొంత మేర నావరించి వారి ఫిరంగియుద్ధమును మా ఫిరంగియుద్ధమును గూడ కొంతవరకు సాగనిచ్చినది కాదు. అంతపదాతిదళ యుద్ధము ప్రారంభమయ్యెను. బ్రిటిషువారు అవస్కందనమును ప్రారంభించి తుపాకులను ఫిరంగులను తమ ముఖ్యసాధనములుగ నుపయోగింప మొదలిడిన దానిగ నెన్నడును పదాతి దళయుద్ధ మింత భారముగ జరిగి యుండలేదు. తుపాకు లంత గ నుపయోగింపబడనే లేదు. ఏలయన జర్మనులు మావారికి తుపాకుల నందుకొనుట కింతుకయు సమయము చిక్కినీయలేదు. వారిక్కడ నక్కడ నిలుచుచు పోరాడ నారంభించిరి. ఈ యవస్కందన మారంభింపబడక పూర్వము తాము మమ్మదిరించినందుల కనుభవించిన ప్రబలపరాభవము వారికి వ్యాధయకంప మెత్తించెను. పంక్తియంతటను గూడ జర్మనులు తమతుపాక వేసుకకు గొంపోవుచున్నారనియే నాకు వివరమవుచుండెడిది. నేటిదినమున జర్మనులకు గలిగిన యపార నష్ట ఫలితములు యధార్థముగ మనకెన్నడును తెలియనేరవు. కాని వేలకొలది నైనికులు యుద్ధరంగమున మరణించినటుట మాత్రము వాస్తవము వారి నైనికనష్టములతో పోల్చిచూచిన మా నైనిక నష్టములు చాల స్వల్పముగ నున్నవి.

రాజుగారి యభినందనములు

లండను, అక్టోబరు 5:—సర్ డగ్లసు హేగుగారికి రాజుగారిట్లు తంతినంపిరి:—ప్లాండర్సునందు మనసేగలు నిరంతరము విజయము నొందుచుండుట నాకత్యంత సంతోషదాయకమయ్యెను. ఇందులకు నీ నాయకత్వమును, అన్నిదళముల ధైర్యసామర్థ్య సహనములే ముఖ్యకారణములు.

బ్రిటిషువారు 4,446 గురను బంధీకృతులజేయుట.

లండను, అక్టోబరు 5:—సర్ డగ్లసు హేగుగారు నేటి రాత్రి ఇట్లు ప్రకటించిరి:—అంతప్రాముఖ్యముగల పదాతిదళ యుద్ధమేదియు జరుగలేదు. మేము మాస్థులముల దృఢపరచుకొంటిమి. నిన్నటియుదయము నుండియు 4,446 గురుశత్రు నైనికులను బంధీలను గావించితిమి. అందు 114 రు ఉద్యోగియులున్నారు.

శత్రుల ప్రతియుద్ధము లోడింపబడుట

లండను, అక్టోబరు 5:—ప్రధానశిబిరమువద్ద నున్న రైటరుగారి విలేఖకు డిల్లు వ్రాయుచున్నాడు:—నిన్ని నాక్రమింపబడిన స్థలములు విజయవంతముగ నిలువబెట్టుకొని బడినవి. రాత్రిసమయమున శత్రుపదాతిదళము తెవ్వయు ప్రతియుద్ధము నొనరింపలేదు. నిన్నటియుదయమునా నొనరించిన మహాభయంకర వాస్తవంబైన ఫలితముగను, నిన్నటి యుదయము వారు మానై నెత్తినచ్చిన యెనిమిది ప్రతియుద్ధముల పరాజయ ఫలితముగను కదల మెదల నేరక అలసి సాలసి వారొకచే విశ్రాంతి తీర్చుకొన జేరిరిని యూహింపవచ్చును. నై యెనిమిది ప్రతియుద్ధములలో నైదు యాప్రమ మెనిన రోడ్డునకు తీరమునందుండు కొలది వైశాల్యము గల గంగ మన నొనరింప బడెను. కాని అవన్నియు మాఫిరంగుల మూలమున విఫలములయ్యెను. తక్కినమూడును రూపుటలువద్ద మేము చూతనముగ నాక్రమించుకొనబడిన స్థలనాక్రమించుకొన నుద్దేశింపబడెను. ఈమూటియందును రెండుప్రతియుద్ధములయందు పరాభూతులగావించితిమి. మాడవప్రతి యుద్ధముసాయంసమయ మాసన్న మగునపుడు విశేషాధ్యక్షముతో గావించబడెను. అయినమాపల క్రి బహు కొలదిగమాత్రమే వెనుకకు వంగవలసివచ్చెను. కాని యిందువలన మొత్తముమీద వడసిన లాభముల నింతుకయుబరిగణింపనేరదు.

ఒకపక్షము రోజులలో ప్లాండర్సునందు మేము శత్రువులకు గట్టిదెబ్బలను మూడింటిని ప్రధానస్థలములందు గొట్టితిమి. మాడు దెబ్బలతోడను శత్రువులు ఒదిగికొనుచు, పడచులేచుచు, మూర్ఖిల్లుచు, నుమారు మూడుమైళ్ల దూరముకొండ మీదుగ వెనుకకు మరలిరి. నుమారు 9,000 లు బండి శత్రునైనికులను బండికృతుల జేసితిమి. అధునపక్షమునలుబడి వేలమంది శత్రునైనికులైన మడిసియుండ నొప్పుదురు. ఈ విజయమే యిటుదటు మారియుండి శత్రువులకుగలిగిన నష్టములే మనకు గలిగి యుండిననేమై యుండెడిదని యింతుక నేపాలోదించిన విజయముయొక్క గొప్పతనము తెల్లముకావదు.

శత్రువులు వేలకొలదిగ మడియుట.

లండను, అక్టోబరు 5:—వెళిటు వెర్రియను పత్రిక బ్రిటిషువారి యుద్ధపన్నాగములను ప్రశంసించుచు నిన్నటిదినము బ్రిటిషురంగమున వేవేలుగ జర్మను నైనికులు చచ్చిపడి యుండిరిని వ్రాయుచున్నది.

శత్రువులు భయవిభ్రమనెత్తెను లగుట

లండను, అక్టోబరు 5:—ఒక విలేఖకు డిల్లు వ్రాయుచున్నాడు.—శత్రువు లింక రెండుమూడు దినములవరకును యుద్ధము జరుగ దనుకొనిరి. జర్మను లనుకొనిన దానికంటె మా నైని లొకగంట ముందుగనే పోయి వారిమీదబడుట చూచి వారు విశేషభయ విభ్రమచే తమకైతెరి. శత్రువుల ప్రబల ప్రయత్నములు నేలపాలాయెను. సందక్ష దళము లందలి పదాతిదళ మెచ్చట నున్నది యుచ్చటి కేగునదియు గానక తక్కిన దళములలో నికేగుచుండెడిది. అంత దళములమీద దళములు ప వికలములు కలుగుటయో దళములలో దళములు గలసిపోయి వికలములగుటయో సంభవించుచుండెడిది. మేము జొన్నీ బీరు నుండి మొట్ట మొదట బయలుదేరునపుడు నచ్చటచ్చట గుండ్రచే నావరింపబడిన రోడ్డుమీదుగను, అనంతరము శిథిలి భూతిములైన ఇండ్ల మీదుగను, దిట్టముగ నాశ్చర్యములు గలిగియున్న ముఖ్య ప్రదేశముల మీదుగను, అట్టి వియే శురల మీదుగను, మమ్ములను బ్రూడిసింద కామునే యుంచవలెనను నుద్దేశముతో త్రవ్వబడి మందుగుండు తీగలతో నావరింప బడియున్న కందకముల మీదుగను బోవలసివచ్చెను. అయినప్పటికి నిన్నిట వలసివచ్చినను మార్గమధ్యమున గొప్పఅపాయ మేదియు గలుగలేదు. జొన్నీ చతునకు దక్షిణమున నుండు కొన్నిదృఢపత్తర ప్రదేశములలో అనేకమరఫిరంగులు పట్టుకొన బడెను. ఈ పురోగమున నునందంతట పోలిగాను వనమునకు తూర్పుటమునకు సమీపమునందు జాయిష్టు ఫాగమువద్ద మాత్రమే కొంత యాటంకముగలిగినది. అయిన నడట శత్రువులు చెల్లాచెదరుగ నుండిరి. వారు దాని నెంతయోకాలమువర కాక్రమించుకొని యుండుటదృఢము. పట్టుకొనబడిన నైనికులు పలునిభములుగనున్నారని యింకొక విలేఖకుడు వ్రాయుచున్నాడు. సందక్షక పటాలములందలి నైనికులు మాత్రము దృఢకాయములుగ నుండి శూరులవలె నున్నారు. అనేకదళములందలి నైనికులు బట్టబాండు. వారిలో ననేకులు వెల వెలబాటి యున్నారు. కొందఱు బలహీనులుగ నున్నారు. కొందఱు సుల్పాచనముల ధరించియున్నారు.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ వార్తలు

కడచిన నెల 16 వ తేదీ ప్రాంతమున తిరుపతి యందు శ్రీమాన్ రఘుపాద చక్రవర్తి భట్టాచార్యులవారి ఆధిపత్యము క్రింద వైష్ణవ సభ జరిగి వైఖానస మతాన్ని వ్యతిరేకము గూర్చియు తిన్నత ప్రస్తుతినిగూర్చియు ఉపన్యసింపబడినది. అనేక వైష్ణవ ప్రముఖులు లుహరియించిరి.

కడచిన నెల 20 వ తేదీని గురజాడమమనందు కవుల రమ్య స్వరాజ్యసమితి వారి కలన స్వరాజ్యోద్యమ సభ జరిగెను. కవులరం స్వరాజ్యసమితి సంబంధులగు, వేంకట సరసింహముగారు మరొకరినూ నుపన్యసించి స్వరాజ్యోద్యమ బీజములను గ్రామజనుల మనములందు నాటిరి.

దివిలాలాకా భట్టమెనుచు గ్రామ బాలికా పాఠశాల వార్షికోత్సవము గతనెల 16 వ తేదీని పిల్లారెట్టి ఆది నారాయణరావు నాయడగారి ఆధ్యక్షత క్రింద జరిగెను. బాలికలు ప్రార్థనచదివిరి. కొందఱు బాలికలు సానిట్రీ నాటకమును ప్రదర్శించిరి. ప్రదర్శించిన బాలికలకు రూ. 4 లు బహుమాన మొసగబడినది. కోలాటమును మరొక ప్రదర్శనములు జరిగెను.

బాధ యుగజనసంఘము:— బర్మాదేశమునందలి బాధ యుగజను లందఱును వైదిమానావద్ద ఆయుధవ సాంకేతికి సమావేశము గావించిరి. ఈ యుగజనులతరపున మాంటూగుగారి కొక ప్రాతినిధ్య మంపవలయునని ఒక తీర్మానము చేయబడినది. వాణిజ్య విద్యార్థివృద్ధికిని, కృషిసాయ విద్యార్థివృద్ధికిని, తగిన ఏర్పాటుల జేయవలసినదని స్థానికదొంగతనమువారిని ప్రార్థించుటకును, రాష్ట్రమునందలి మతవిషయక పాఠశాలల విద్యార్థివృద్ధి నిమిత్తము బర్మా బాధవిద్యార్థిని నొకదాని స్థాపింపవలయు ననియు తీర్మానములు గావించబడినవి.

తాడేపల్లి గూడెమునండి కొందఱిట్లు వ్రాయుచున్నారు. ఈనెల 16 వ తేదీని ఉదయమున అనిలిసెంటు, వాడియా అందఱుగారు మెయిలుపై కలకత్తాకు పోవునట్లు విని మా యూని వర్తకులను, మార్వాడీలను మొకసాదాదును వారలను దర్శించవచ్చిరి. రైలు స్టేషనుకు వచ్చినవెంటనే వందేమాత రధ్యులు చెలరేగెను. దేశభక్తులకు ముప్పుకొని పుష్పమాలి కలువేసి కర్మావరోధము లొసంగిరి. ఫలములను పాలనిచ్చిరి. రయిలు వెదలిపోవునప్పుడు వందేమాతరధ్యులు మిన్నము తైసెను. సమావేశమైనవారిలో బ్రాహ్మజేతరులే ఎక్కువవండి ఈసందర్భమున రైలు నెక్కువకాలము నిలిపి సహాయము చేసిన గార్డులను, స్టేషనువాడులను మా నమస్కరింతులు.

యానద్భాగత మహాత్ములను సభాసంఘము:— సంఘమువారు ఆయుధవతేది నాటి సాయంకాలము అలహాబాదు లో సమావేశమైరి. వచ్చినవారిలో మా. జిన్నా, అబ్దుల్ ఖాసీమ్, మహమ్మదాబాదు రాజు, మజ్రూహక్కు మొదలగు వారనేవరులగుట. మహమ్మదాబాదు రాజుగారు సభాధిపత్యమును వహించిరి. కలకత్తాలో యానద్భాగతమహాత్ములను మహాసభ సమావేశమగుటకు తీర్మానింపబడినది. మహమ్మదాబాదు నగరమున నధ్యక్షునిగా నెన్నుకొనిరి. సాత్వికనిరోధము నాచరించు అంశము తర్క

మున కుంచివేయబడినది. మహమ్మదాబాదు, అతని సోదరుని విడుచుటను గూర్చి తగిన ప్రయత్నములను 6 వ తేదీ నాటి చింత నిశ్చయింపబడి నాటికి సభ చాలింపబడినది.

కవులరమమనందు గతనెల 29 వ తేదీని ఒక విశేషరయిట్లు వ్రాసెను:— ప్రస్తుతియు విశాఖపట్నంబిట్లు యలమంచిలి తాలూకా యలమంచిలి గ్రామమునకు బదిలీ చేయబడినది. సామ్యుయల్ గారు మా తాలూకా ముఖ్యస్థాన మగు గుడివాడలో సుమారు 12 సం॥ సభాసభ్యులైన గా నుండి అచటినుండి ఇచటికి బదిలీకాబడి సుమారు 8 సం॥ సభ్యులనుండి యచేపదవియందుండినది.

వీరు దేశీయకైర్దీవులు, సద్వర్తనులు, అడంబర రహితులు, నిగర్వభూషణులు, ప్రజారంజకులు, స్వధర్మనిర్వహణమునందు తోడి యుద్ధోగియుల కనుకరణీయులు.

వీరి యుద్ధోగమునకు లోబడిన గ్రామములలో వీరి నెరుగనివారు లేరు. వీరియం దాబాలగోపాలమును, గౌరవాభిప్రాయములు మెండు గాగలవు. వీరి వీడికోలుసందర్భమున, రిజిస్ట్రేషన్ ఇతరయుద్ధోగియు లాక సమావేశమున జేసి, వీరి సభిసందించిరి. గ్రామస్థులు కూడ ఆసందర్భమున, వారిమంచి గుణములను కొనియాడుచు, వారియెడబాటునకు విచారమును దోపిసి. ఇచట గ్రోత్ గా నేర్పరుపబడిన యూనియన్ పంచాయతీకి వ్రేసిడెంటుగా నుండిటకు అనుద్ధోగియులగు గ్రామవాసులకే, ఆధికారమున్నది, గ్రామస్థులందరు చేరి, ఏకగ్రీవముగా వీరినే యూనియన్ పంచాయతీ చేరువనగా, ఎన్నుకొనుట వీరియందు గల సదభిప్రాయమునే వెల్లడించుచున్నది. ఇట్టి సద్భావయులగు సామ్యుయల్ గారి బదిలీ గ్రామస్థులందరికిని, విచారముగానున్నది. వారి ఆశీస్సులతో సమాస్తాగారును, కవులరం పోలీసుస్టేషన్ సబ్ ఇన్ స్పెక్టరువారును వారిగుణగుణములను మిక్కిలి కొనియాడిరి. గ్రామస్థులందరును ఈ సందర్భమున సమావేశమైరి. పిమ్మట కామ్యుయల్ గారు సమభావమున తమ ప్రస్తుతియు నిచ్చు తమ సభ్యులను తాము నిర్వహించితి మనిరి. కామ్యుయల్ గారికి జయ జయ ధ్వనులతోను, ఈశ్వరాశీర్వాదములతోను, సభ ముగియునప్పుడు, కృతజ్ఞతా సూచకముగ గ్రామస్థు లొక పుష్పమాలను సమర్పించిరి.

వారిస్థానమున నియమింపబడిన, గుంటూరు సుబ్బారావు బి.వి. గారును, కామ్యుయల్ గారినింటి సద్భావములే యని వివరించు సంతసించుచున్నాము.

ఈ సందర్భమున వీరితోకలసి వీరి స్థానీయులును గుమాస్తాలును, గ్రామస్థులును, కలసిన సమావేశమునకు ఛాయాపట మెత్తబడినది. (ఒకవిశేషం)

బ్రహ్మపుర స్త్రీలసభ
శ్రీమతి బిసెంటుమ్మ ప్రభృతుల విడుదల సందర్భమున వారి సభిసందించుటకు, ప్రభుత్వము వారికి కృతజ్ఞతను నూచించుటకును, మా బ్రహ్మపుర మహిళా సమాజము వారి విశేష సమావేశ మిటీనల 27-9-17 వ తేదీ సాయంకాలము మహిళా సమాజ మందిరమున జరుపబడినది. స్త్రీలనేక లా సభ నలంకరించుచుండిరి. నాటిసభలో శ్రీమతి రాజ్యలక్ష్మమ్మగారు బిసెంటుమ్మ జీవితమును గూర్చియు, శ్రీమతి సుందరిమ్మగారు స్వాస్థ్యోద్యమము, కాంగ్రెసు మోక్షము లీగుల విధానములు మున్నగు విషయములను గూర్చి యుపన్యసించిరి. నాటిసభలో ఆమోదింపబడిన తీర్మానములు రాజప్రతినిధిగారి కిని, బిసెంటుమ్మగారికిని పంపబడినవి. (స్వకీయ విశేషం)

అవేక్షితము.

రాజమహేంద్రవరము "తాలూకాబోర్డు" అధికారమునం దున్న అమలాపురములోని యున్నత పాఠశాలలో బ్రహ్మనాంధ్రోపాధ్యాయపదవికి నవ్వండుగు పండితుడు ఉపేక్షితుడు.

చక్కని యాంధ్రగీర్వాణ భాషా పాండిత్యము గలవారును ఇప్పటి బోధనపద్ధతుల కనుకూలమగు నాంధ్ర భాషాపరిచయము గలవారును, ఉన్నత పాఠశాలలలో బోధనాభ్యసము గలవారును, ఈ క్రింద జేబ్రాలు చేసినవారియొద్దను ముందు నెల పదియవ తేదీనపునఁ బ్రాధానాపత్రములను బంపుకొనవలయును.

913

ది 21-9-14 N. V. Somayajulu
రాజమహేంద్రవరము } President, Taluk Board
బోర్డు ఆఫీసు. } Rajahmundry

త్వరపడు! నెల 10 అణాలు. చక్కని నవల!!

కలభాషిణి విజయనెన:- ఇది యొక అద్భుత నవల దీనినిగురించి మేము మును చెప్పకకరలేము ఇది స్త్రీ పురుషు లిరువురును చదువదగినది. కొన్ని ప్రతులే యున్నది.

వ్యవహార చంద్రిక:- ఇది గ్రామ మనసపు

కరణము, స్త్రీడరు గురుస్తాలు, గొప్పనైతులు, జమీందారులు, వ్యాపారిస్టులు మొదలగువారి రందరికి అనుకూలముగా నుండుటకు నూతన ఆర్థ నమసరించి తెనుగున వ్రాయబడియున్నది. వెల 12 అణాలు.

అయ్యోర్ అందు రావుజీ, (890) కృష్ణమనాయుని ఆగ్రహారం మద్రాసు.

ఆంగ్లేయ వైద్యయోగ చంద్రిక.

తెనుగుభాషలో రచింపబడినది.

గ్రంథకర్త: డాక్టరు వి. గోపాలకృష్ణగారు యం. డి. ఇందు నాలుగువందల ప్రక్రియలు గలవు. స్త్రీ పురుషులు ఈ గ్రంథము చూచినచో వారి రంకిట వారే వైద్యము చేసుకొనగలరు. వెల రు 1-4-0

2 ట్రైయిఫాయిగు ఫీసు అను విషయ జ్వరము ఇది ఇంగ్లీషుభాషలో చక్కగా వ్రాయబడినది. గ్రంథకర్త డాక్టరు వి. గోపాలకృష్ణగారు, యం. డి. వెల రు 1-0-0
3. సరిస్థితి సమానులగు పురుషుల లక్ష్యనకసమాంబగా 3 చే వ్రాయబడిన స్వర్ణములగు మయశ్చరతుల శతకము. యీ గ్రంథము ప్రతి స్త్రీ చేతులో నుండవలసినది. ప్రతి శుభకార్యమునకు దానిలో పాటలు అవశ్యము. వెల రు 0.8-0

ఇవి ప్రతి పుస్తక సాఫల్యం కొరకును. 750
శ. లక్ష్మీనారాయణశాస్త్రి, డి. ఎ., గువినోహ. కాకినాడ.

ఆదివచ్చికాన లేక జున్ను

తులం 1 కి రూ. 3-8-0

గోరోజనము తులం ౧కి	2-౦-౦
కస్తూరి తులం 1 కి రూ.	3-10-0
కుంకుమపువ్వు తులం 1-కి	2-0-0
రసభస్మము తులం 1-కి	0-10-0
పచ్చకర్పూరం	2-0-0
బాలామృతము	0-12-0
తాంబూలమాలెలు, సువాసన గా నుండును	50-కి 0.8-0
అమ్మతాంజనము ఉపో, మద్రాసు, బొంబాయి.	

శుక్లనష్టమునకు దివ్యోషధము

శుక్లనష్టవ్యాధిగ్రస్తు లగు విద్యార్థులకు అమోఘముగ పనిచేయును. వెల రు. 1.

కె. ఎల్. ఎల్. సింహా బ్రదర్సు (915) నేటిపు డాక్టరు, రాజమహేంద్రవరము.

ఆత్మ నిజ్ఞానా.

శరీరమును విడచినతరువాత ఆత్మనిజ్ఞి. దయ్యముల సద్భావమును గురించిన శాస్త్రీయసర్వ గ్రంథకర్త:- పా. జగన్నాథస్వామిగారు, బి. ఏ. చిన్నవైజా చక్కని గ్రంథము. వెల రు. 0-8-0
మేనేజరు, ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము పోస్టాఫీసు 212, మద్రాసు

తక్షణము దరఖాస్తుచేయుడు. కొద్దిప్రతులు మాత్రమే.

భారతదేశ సేవకు రాలైన

లోకమాత ఆనిబిసంటు చరిత్ర

ఇది ఆంధ్ర దేశ స్వరాజ్య సంఘ కార్యదర్శియగు

గా. హరిసర్వోత్తమరావు పంతులు ఎం. ఏ.

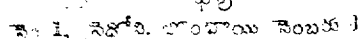
గారిచే సులభ శైలిని వ్రాయబడినది. వెల 12 అణాలు.

తక్షణము ఈ క్రిందివిలాసమునకు వ్రాయుడు:-

ఉత్తమగ్రంథాలయము 145, టంకసాలివిధి సాహుకార్పేట, మద్రాసు.

(916)

490

உணவு

ఎస్. నారాయణ అందు కంపెనీ.
(53) 21, హమ్మి వీధి, బొంబాయి

537

320, Hornby Road Fort Bombay.

MADRAS:—Printed and Published by K. Nageswara Rao at the "Andhra Patrika" Power Press 6 & 7 Thambu Chetty Street, George Town.